

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ
ΕΠΤΑΝΗΣΩΝ

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ:

κ. ΑΝΤΩΝΕΛΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

ΜΑΝΕΤΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΑΤΡΑ, 2004

...

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	3618
----------------------	------

*«Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη,
να εύχεται να 'ναι μακρύς ο δρόμος,
γεμάτος περιπέτειες, γεμάτος γνώσεις»*

Κ. Π. Καβάφης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Προς τον επιβλέπουσα καθηγήτριά μας κ. Αντωνέλλου Γεωργία θέλουμε να εκφράσουμε τις ευχαριστίες μας για την λεπτομερή καθοδήγηση που μας παρείχε, χωρίς την οποία δεν θα ήταν δυνατή η ολοκλήρωση αυτής της εργασίας.

Ευχαριστούμε επίσης για την βοήθεια και υποδείξεις τους τον Πρόεδρο του Οικονομικού Επιμελητηρίου Αχαΐας κ. Τρύφωνα Φωτόπουλο, την κ. Μάγδα Πετροπούλου υπάλληλο του οικονομικού Επιμελητηρίου Αχαΐας και τον κ. Βγενόπουλο Ντίνο δημοσιογράφο υπάλληλο Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος.

Ευχαριστούμε θερμά τις οικογένειές μας για την συμπαράσταση και κατανόησή τους καθ' όλη την διάρκεια των σπουδών μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<i>Σελίδα</i>
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	ii
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	iii
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	x
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ</u>	
ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1
1. ΚΕΡΚΥΡΑ	1
2. ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ	4
3. ΖΑΚΥΝΘΟΣ	5
4. ΛΕΥΚΑΔΑ	7
5. ΜΕΓΑΝΗΣΙ	8
6. ΠΑΞΟΙ	9
7. ΙΘΑΚΗ	10
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ</u>	
ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	11
ΕΠΤΑΝΗΣΑ - ΙΟΝΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ	11
1. ΓΕΝΙΚΑ	11
2. ΙΣΤΟΡΙΑ	12
3. ΣΠΑΝΙΑ ΦΥΣΗ	13
4. ΠΩΣ ΘΑ ΦΤΑΣΕΤΕ	15
• ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ	15
• ΙΘΑΚΗ	15
• ΖΑΚΥΝΘΟΣ	15
• ΛΕΥΚΑΔΑ	16
5. ΓΕΥΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΙΟΝΙΟ	16
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ</u>	
ΙΣΤΟΡΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	19
1. ΓΕΝΙΚΑ	19

	Σελίδα
• Προϊστορία	19
• Ομηρική παράδοση	19
• Αρχαίοι χρόνοι	19
• Ενετοκρατία	19
• Νεότεροι χρόνοι	20
• Πολιτισμός	20
• Τέχνες – Γράμματα	20
• Μουσική	21
• Καλλιτεχνικές Εκδηλώσεις	21
2. ΙΣΤΟΡΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	21
• ΙΣΤΟΡΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	21
• ΙΣΤΟΡΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ	23
• ΙΣΤΟΡΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	25
• ΙΣΤΟΡΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	26
• ΙΣΤΟΡΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΙΘΑΚΗΣ	28
3. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΗΜΕΡΑ	29
• Η ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ ΣΗΜΕΡΑ	29
• Η ΚΕΡΚΥΡΑ ΣΗΜΕΡΑ	30
• Η ΖΑΚΥΝΘΟΣ ΣΗΜΕΡΑ	31
• Η ΛΕΥΚΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ	32

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	34
ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ. ΓΕΝΙΚΑ	34
◆ ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	39
◆ ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	41
◆ ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ	43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	45
I. Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	45
A. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	45
1. Γεωγραφική θέση - Έκταση – Γεωμορφολογία	45
B. ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	47
1. Πληθυσμός	47
2. Δημογραφική εξέλιξη	47
3. Συγκριτικά στοιχεία	48
Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	49
1. Α.Ε.Π.	49
2. Οι τομείς παραγωγής	50
2.1. Πρωτογενής Τομέας	50
2.2. Δευτερογενής Τομέας	53
2.3. Τριτογενής Τομέας	55
Δ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	58
1. Απασχόληση	58
2. Ανεργία	58
3. Επίπεδο εκπαίδευσης	60
4. Ποιότητα ζωής	60
4.1. Υποδομές	60
Μεταφορές	60
Υγεία	62
Εκπαίδευση	62
Επικοινωνίες	62
Έρευνα – Τεχνολογία	63
4.2. Αστική ανάπτυξη	63
4.3. Ανάπτυξη της Υπαιθρου	64
4.4. Πολιτισμός	64
4.5. Περιβάλλον	65
• Χώροι φυσικού κάλλους	66
• Υδάτινοι Πόροι	66

	Σελίδα
• Λιμνοθάλασσες	67
• Βιολογικοί Καθαρισμοί / ΧΥΤΑ	67
• Απόβλητα	68
• Τοπίο	68
II. Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2000 – 2006	70
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ	70
1. Συγκριτικά πλεονεκτήματα	70
2. Προβλήματα και περιορισμοί	70
3. Γενικός αναπτυξιακός στόχος	71
4. Στρατηγικοί στόχοι	71
4.1. Κύριοι στρατηγικοί στόχοι	71
4.2. Ειδικοί Στόχοι κατά Τομέα Παραγωγής	74
Ολοκληρωμένη Αγροτική Ανάπτυξη	74
Δευτερογενής Τομέας	74
4.3. Χρηματοδοτικά μέσα	74
4.4. Αξονες Προτεραιότητας	75
B. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2000 – 2006	76
1. Αξονες Προτεραιότητας	76
1.1. Ποιοτική Αναβάθμιση και Αξιοποίηση των Τουριστικών Υπηρεσιών και των λοιπών Παραγωγικών Δραστηριοτήτων	76
1.2. Μείωση της Περιφερειακότητας και του Ελλείμματος Υποδομής	80
1.3. Αναβάθμιση και Προστασία του Αστικού και Ημιαστικού Περιβάλλοντος	82
1.4. Αειφόρος Ανάπτυξη της Υπαιθρου	85
1.5. Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού	88
1.6. Ειδικές Δράσεις για την Ανάπτυξη και Προστασία των Μικρών Νησιών	91
1.7. Τεχνική Βοήθεια	92
2. Μέτρα του Προγράμματος	93

1.	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1	
	ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ	
	ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ	94
	Μέτρο 1.1.: Τουριστικές Υποδομές	94
	Μέτρο 1.2.: Ιδιωτικές τουριστικές υποδομές & αύξηση της ανταγωνιστικότητας τουριστικών Μ.Μ.Ε.	96
	Μέτρο 1.3.: Τουριστική προβολή	97
	Μέτρο 1.4.: Πολιτιστικές υποδομές και Υπηρεσίες	98
	Μέτρο 1.5.: Καλλιέργεια Καινοτομίας - Έρευνα και Τεχνολογία – Κοινωνία της Πληροφορίας	100
	Μέτρο 1.6.: Διεύρυνση και εκσυγχρονισμός του μεταποιητικού τομέα και της επιχειρηματικής και εξαγωγικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων του δευτερογενούς τομέα	101
2.	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2	
	ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ	
	ΥΠΟΔΟΜΗΣ	103
	Μέτρο 2.1.: Μεταφορές – Επικοινωνίες	103
	Μέτρο 2.2.: Υγεία – Πρόνοια	105
	Μέτρο 2.3.: Εκπαίδευση	106
3.	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3	
	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΗΜΙΑΣΤΙΚΟΥ	
	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	107
	Μέτρο 3.1.: Ολοκληρωμένες δράσεις οργάνωσης και διαχείρισης του αστικού και ημιαστικού χώρου στον τομέα των μεταφορών	107
	Μέτρο 3.2.: Υποδομές για την προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος	108
	Μέτρο 3.3.: Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής και ημιαστικής ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακος ΕΤΠΑ	110
	Μέτρο 3.4.: Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής και ημιαστικής ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακος ΕΚΤ	111
4.	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4	
	ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ	113

	Σελίδα
Μέτρο 4.1.: Βασικές υποδομές περιοχών ενδοχώρας	113
Μέτρο 4.2.: Αποκατάσταση του δασικού δυναμικού που έχει πληγεί από καταστροφές. Πρόληψη και προστασία από φυσικές καταστροφές	115
Μέτρο 4.3.: Προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την δασοκομία, γεωργία και διατήρηση του τοπίου. Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ζώων	116
Μέτρο 4.4.: Ανάπτυξη και βελτίωση της υποδομής που σχετίζεται με την ανάπτυξη της γεωργίας	117
Μέτρο 4.5.: Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις	119
Μέτρο 4.6.: Ανακαίνιση - ανάπτυξη οικισμών	121
Μέτρο 4.7.: Διαχείριση των υδάτινων πόρων της γεωργίας	122
Μέτρο 4.8.: Έγχειρες βελτιώσεις	124
Μέτρο 4.9.: Βασικές υπηρεσίες στην αγροτική οικονομία (Soft ενέργειες)	125
Μέτρο 4.10.: Ενθάρρυνση των τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων	127
Μέτρο 4.11.: Βελτίωση της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων	128
Μέτρο 4.12.: Υποδομές/ενέργειες οργάνωσης και εκσυγχρονισμού του αλιευτικού τομέα	130
5. ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5	
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	131
Μέτρο 5.1.: Ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων	131
Μέτρο 5.2.: Τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης	133
Μέτρο 5.3.: Ανάπτυξη της Γυναικείας Απασχόλησης και Επιχειρηματικότητας – Προώθηση της Ισότητας των Δύο Φύλων	135
Μέτρο 5.4.: Ολοκληρωμένες Δράσεις Αγροτικής Ανάπτυξης – ΕΚΤ	136
6. ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6	
ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΝΗΣΙΩΝ	138
Μέτρο 6.1.: Υποδομές μεταφορών	138
Μέτρο 6.2.: Βελτίωση της ποιότητας ζωής και προστασία του περιβάλ-	

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην πραγματικότητα, στην περιοχή των Επτανήσων υπάγονται συνολικά 123 νησιά και βραχονησίδες, από τα οποία κατοικούνται μόνο τα 28, ενώ τα υπόλοιπα είναι ακατοίκητα ή και ιδιωτικά, όπως ο περίφημος Σκορπιός του Αριστοτέλη Ωνάση, δίπλα στη Λευκάδα.

Χάρη στη στρατηγική τους θέση, στο νοτιοανατολικότερο άκρο της Αδριατικής θάλασσας, ανέκαθεν αποτελούσαν μια φυσική πύλη προς τη Δύση, αλλά παράλληλα και τον προμαχώνα της Ελλάδας ενάντια σε κάθε είδους κατακτητές, που επιχείρησαν κατά καιρούς να εισβάλουν στο ελληνικό έδαφος. Αν και κατοικούνταν από τη λίθινη εποχή, έγιναν περισσότερο γνωστά κατά τη Μυκηναϊκή περίοδο, όταν ο μυθικός Οδυσσέας, ξεσηκώθηκε μαζί με σχεδόν όλους τους Έλληνες για τον πόλεμο της Τροίας. Αργότερα, το 431 π.Χ., η συμμαχία της Κέρκυρας με την Αθήνα αποτέλεσε αφορμή για το ξέσπασμα του περιφημου Πελοποννησιακού πολέμου, ανάμεσα στην Αθήνα και τη Σπάρτη.

Τα νησιά του Ιονίου γνώρισαν τη μεγαλύτερη περίοδο ακμής τους κατά την εποχή της ενετικής κυριαρχίας, μετά το 1380 μ.Χ., όταν δημιουργήθηκε ένα ανοιχτό βήμα επικοινωνίας με την υπόλοιπη Δύση. Την περίοδο εκείνη, οι Επτανήσιοι είχαν την ευκαιρία να καλλιεργήσουν την αρχιτεκτονική, τη λογοτεχνία, τη μουσική και τις υπόλοιπες τέχνες και να δημιουργήσουν μια πλούσια πνευματική και πολιτιστική κληρονομιά, η οποία φέρει ακόμα έντονα σημάδια, αποτυπωμένα πάνω σε αναρίθμητα μνημεία. Αργότερα ακολούθησε η κυριαρχία των Γάλλων και του ρωσο-τουρκικού στόλου, κατέληξε στη συμφωνία για την δημιουργία της "Ιονίου Πολιτείας", το 1799, καθεστώς το οποίο διατηρήθηκε δυστυχώς μόλις επτά χρόνια, διότι αργότερα τα νησιά τέθηκαν υπό την "διακριτική προστασία" των Άγγλων

Παρά την συνεχή παρουσία, με αλλεπάλληλες κυριαρχίες, των ξένων κατακτητών στο Ιόνιο, το επτανησιακό πνεύμα ωστόσο ουδέποτε απείχε από τούς εθνικααπελευθερωτικούς αγώνες του υπόλοιπου Ελληνικού Έθνους. Σήμερα, το στολίδι του Ιονίου είναι η Κέρκυρα, το αρχαίο νησί των Φαιάκων, με

τα διάσπαρτα ενετικά φρούρια, τα παλάτια και τις επαύλεις, που αντικατοπτρίζουν το πέρασμα των Γάλλων και των Ιταλών ευγενών.

Νησιά και στα δυτικά θαλασσινά όρια της Ελλάδας που εκπλήσσουν ευχάριστα με το πράσινο που τα χαρακτηρίζει, τα Επτάνησα αποτελούν ένα μοναδικό ταξιδιωτικό προορισμό.

Το πάντρεμα των αρχαίων πολιτισμών με τις ενετικές επιρροές και το ελληνικό πνεύμα δημιουργεί μια ιδιαίτερη ατμόσφαιρα που νιώθει ο επισκέπτης σε κάθε νησί. Αρχοντικά σπίτια και βενετσιάνικα κάστρα, καντούνια και γραφικά λιμάνια δένουν αρμονικά με κρυστάλλινες θάλασσες, απίστευτης ομορφιάς παραλίες και ξεχωριστές διαδρομές.

Ιδιαίτερη στην ομορφιά και πλούσια σε επιλογές η Κέρκυρα σε οδηγεί στους γραφικούς Παξούς για να βγεις ξεκούραστος «στον πηγαϊμό για την Ιθάκη». Ζάκυνθος, Κεφαλονιά, Λευκάδα κι από την παραλία της καρέτα-καρέτα, αυτού του σπάνιου είδους χελώνας, περνάς από το γεμάτο μυστικά ναυάγιο για να καταλήξεις στα θαλάσσια σπορ και να συνεχίσεις για λίγο πιο μακριά και να γνωρίσεις τη μαγεία και το χρώμα των Κυθήρων έχοντας πάρει μαζί σου λίγη από την ατμόσφαιρα και το άρωμα των νησιών του Ιονίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. ΚΕΡΚΥΡΑ

Το καταπράσινο νησί της Κέρκυρας, με την απaráμιλλη φυσική ομορφιά, την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά και τη σύγχρονη τουριστική υποδομή, είναι το γνωστότερο νησί του Ιονίου. Στο στόμιο της Αδριατικής, απέναντι από τις ηπειρωτικές ακτές από τις οποίες τη χωρίζει προς το βόρειο τμήμα στενός πορθμός 2.5 χλμ. αποτελεί το βορειότερο από τα νησιά του Ιονίου και συγχρόνως το δυτικότερο τμήμα του Ελληνικού χώρου. Πρωτεύουσα του νησιού η πανέμορφη Κέρκυρα, μια από τις ωραιότερες πόλεις της Ελλάδας. Κτισμένη σε μια ατενή λωρίδα γης χρωστά τη γοητεία της στα τελείως ανόμοια στοιχεία της, απομεινάρια διαφορετικών πολιτισμών.

Σ' αυτό το νησί με τα πεντακάθαρα κρυστάλλινα νερά και τους γραφικούς κολπίσκους το κλίμα είναι γλυκό, μεσογειακό με ήπιους χειμώνες και δροσερά καλοκαίρια. Το πράσινο αγγίζει τη θάλασσα όλο το χρόνο, στολισμένο με τα χρώματα των ανθισμένων λουλουδιών και των γεμάτων καρπούς δέντρων και οι άνθρωποι επικοινωνούν με απλότητα, ευγένεια και σεβασμό στην ιστορία και τον πολιτισμό τους.

Είναι αναμφισβήτητα το πιο κοσμοπολίτικο και ομορφότερο νησί του Ιονίου. Προικισμένη από την φύση η Κέρκυρα με πολύ πράσινο, απίστευτες αμμουδιές και εκπληκτικά τοπία έχει και μεγάλη ιστορία. Ο θρύλος λέει πως το

ονομά της το πήρε από την όμορφη νύμφη Κέρκυρα ή αλλιώς Κόρκυρα στην δωρική διάλεκτο ή οποία ήταν κόρη του θεού ποταμού Αισωπού και την ερωτεύτηκε τρελά ο Ποσειδώνας και την πήγε στο νησί. Η Κέρκυρα είναι το ομηρικό νησί των Φαιάκων με το βασιλιά Αλκίνοο. Τον 8ο π.Χ. αιώνα κατοικήθηκε από του Ερετριείς και έπειτα από του Κορίνθιους. Στους αιώνες που ακολούθησαν εξελίχθηκε σε ισχυρή ναυτική και εμπορική δύναμη με αποτέλεσμα να ενοχλήσει την μητρόπολη Κόρινθο και έτσι το 644 π.Χ συνεπλάκησαν σε ναυμαχία στην οποία νίκησε η Κέρκυρα. Το 299 π.Χ. γίνεται το πρώτο κομμάτι Ελλάδος που κατακτούν οι Ρωμαίοι με τους οποίους όμως συνυπάρχουν ειρηνικά και τον 4^ο μ.Χ. αιώνα περνά στην Βυζαντινή Αυτοκρατορία και αρχίζει η παρακμή της καθώς δέχεται συνεχείς επιδρομές από Βαρβάρους.

Το 1204 κατακτείνεται από τους Ενετούς και πάλι οι Βυζαντινοί το 1214. Το 1267 παίρνουν σειρά οι Γάλλοι και πάλι οι Ενετοί το 1386 όπου κάτω από την κυριαρχία τους γλίτωσαν οι Κερκυραίοι την Τουρκοκρατία και κατάφεραν να

αναπτυχθούν πολιτιστικά και πνευματικά όπως όλος ο Δυτικός κόσμος. Το 1797 το κατέλαβαν πάλι οι Γάλλοι, οι οποίοι ήταν από τους χειρότερους διαχειριστές που πέρασαν από το νησί, μάλιστα έκαψαν και το Libro d' Oro δηλαδή την Βίβλο των Ευγενών και τους τίτλους ιδιοκτησίας, με αποτέλεσμα να ζητήσουν οι Κερκυραίοι την βοήθεια των Ρώσων και έτσι να διακηρύξουν την ανεξαρτησία των Ιονίων Νήσων και αργότερα με την συνθήκη της Κωνσταντινούπολης το 1800 δημιουργείται ανεξάρτητο κράτος η Επτανήσος Πολιτεία. Η ανεξαρτησία του όμως καταλύεται και πάλι από τους Γάλλους το 1807 που αυτή την φορά όμως συμπεριφέρθηκαν καλύτερα και έφταιξαν και έργα. Με την ήττα όμως του Ναπολέοντα σειρά έχουν οι Άγγλοι οι οποίοι κατασκεύασαν πολλά δημόσια έργα στο νησί. Το 1863 με την συνθήκη του Λονδίνου η Κέρκυρα και όλο το Ιόνιο παραχωρούνται στην Ελλάδα. Οι Κερκυραίοι είναι γνωστοί για την μουσική, την θεατρική και φυσικά την πνευματική τους παράδοση. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Φιλαρμονική ιδρύθηκε το 1840 και η Ιόνιος Ακαδημία που ήταν το πρώτο πανεπιστήμιο της Ελλάδος το 1808. Η σχολή Καλών Τεχνών το 1815 και η Αναγνωστική εταιρεία ήταν το

πρώτο πνευματικό ίδρυμα, η οποία μέχρι σήμερα συνεχίζει την δράση της. Εκτός όμως από την τεράστια ιστορία της έχει πολλά αξιοθέατα να δείτε όπως για παράδειγμα το πανέμορφο Αχίλλειο την έπαυλη που έχτισε η αυτοκράτειρα Σίσσυ για να μείνει την εποχή που ήταν άρρωστη και να γίνει καλά αφού οι γιατροί της Αυστριακής Αυλής της πρότειναν το υπέροχο κλίμα της Κέρκυρας για ανάρρωση.

Είναι ο ιδανικός τόπος διαμονής για όλους αφού είναι αρκετά μεγάλη και έχει την δυνατότητα να προσφέρει στον επισκέπτη από το πιο απομονωμένο σημείο μέχρι το πιο κοσμοπολίτικο. Διασκεδάση ότι θέλετε και τραβάει η ψυχή σας, μέχρι τέκνο-ρειβ και τρανς μπαρ τα οποία είναι και τα αγαπημένα των Ιταλών. Φαγητό καλό και τρομερή ποικιλία. Να δοκιμάσετε οπωσδήποτε Κερκυραϊκή παστιτσάδα, μπουρδέτο και σοφρίτο και θα μας θυμηθείτε. Χώροι διαμονής πολλοί και για όλες τις τσέπες και τα γούστα. Για του εραστής της ησυχίας τα μικρά νησάκια Οθωνοί, Ερεικούσα, Μαθράκι, καθώς επίσης οι Παξοί και Αντίπαξοι είναι ιδανικά. Για τους ακόμα πιο περίεργους από το λιμάνι της Κέρκυρας φεύγουν πλοία για Πάργα και Αλβανία. Για όσους αγαπούν τα σπορ υπάρχει η δυνατότητα να παίξουν γκολφ, να κάνουν ιππασία και να επιδοθούν σε φηγούρες στις κεφάτες για όλους νεροτσουλήθρες.

Για να επισκεφθείτε το νησί υπάρχουν αρκετοί τρόποι. Ένας από αυτούς είναι αεροπορικώς από Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Επίσης με λεωφορείο του ΚΤΕΛ ή οργανωμένες εκδρομές με πούλμαν, ή ακόμα με το αυτοκίνητό σας μέσω Ρίου- Αντιρρίου και Ηγουμενίτσας-Κέρκυρας. Και τέλος με φεριμπότ από Πάτρα. Το νησί συνδέεται ακτοπλοϊκώς με τους Παξούς, την Παλαιοκαστρίτσα, την Σαγιάδα Θεσπρωτίας, την Κεφαλονιά, την Αλβανία και την Ιταλία από όπου έχει και τους περισσότερους επισκέπτες της.

Όταν φτάσετε εκεί αν δεν έχετε δικό σας μεταφορικό είναι πολύ εύκολο να νοικιάσετε αυτοκίνητο ή μηχανάκι ή ακόμα να χρησιμοποιήσετε τις αστικές συγκοινωνίες αφού ως γνωστόν το νησί διαθέτει πολύ καλές. Αν ξεχάσατε να πάρετε κάτι μαζί σας μην αγχώνεστε, μπορείτε να αγοράσετε τα πάντα. Για όσους

αγαπούν το shopping therapy τύφλα να έχει το Κολωνάκι. Εμείς αν και ζηλεύουμε σας ευχόμαστε να περάσετε απίθανα και να ξεφαντώσετε.

2. ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

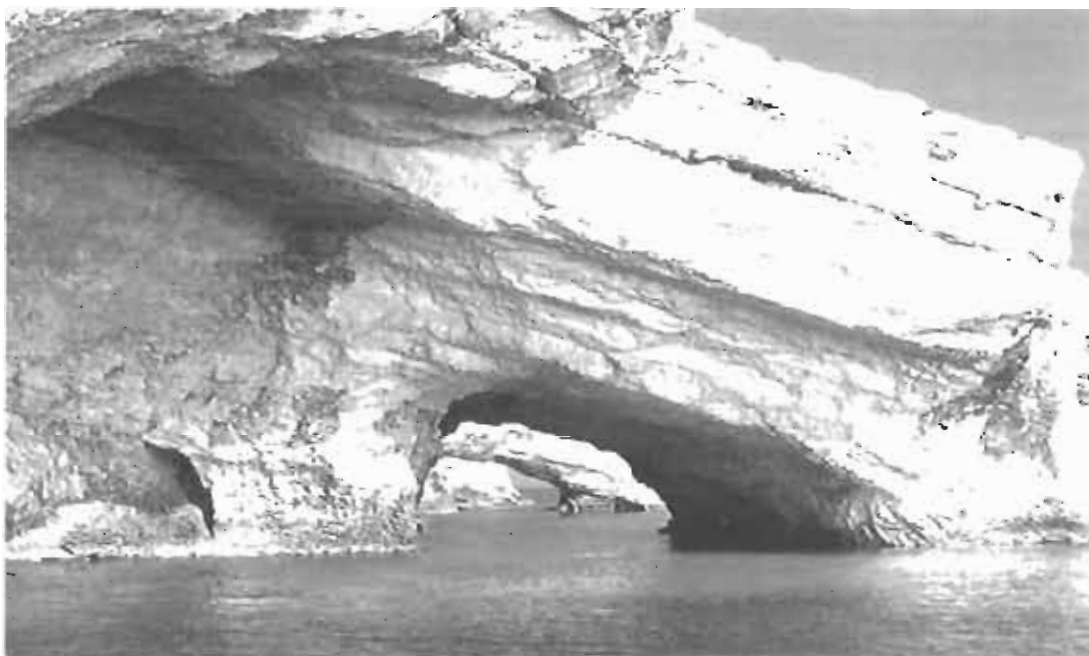
Η Κεφαλονιά, η μεγαλόνησος του Ιονίου πελάγους βρίσκεται στην είσοδο του Πατραϊκού κόλπου ανάμεσα από τη Ζάκυνθο και τη Λευκάδα. Δίπλα της βρίσκεται η Ιθάκη, το νησί που έχει συνδέσει το όνομα του με τον περιπλανώμενο Οδυσσέα. Τα δυο νησιά αποτελούν το Νομό Κεφαλονιάς - Ιθάκης, με πρωτεύουσα το Αργοστόλι.

Η Κεφαλονιά νησί ορεινό, με κυρίαρχο τον Αίνο, έναν από τους δέκα ελληνικούς δρυμούς που αποτελεί και τον κύριο κορμό της, περιβάλλεται από ατέλειωτους κόλπους και δαντελωτά ακρογιαλίες. Εδώ φύεται η μοναδική στον κόσμο Κεφαλληνιακή ελάτη και ζουν τα μοναδικά μικρόσωμα άλογα, γνωστά ως «άλογα του Αίνου». Όμως το σπάνιο δεν περιορίζεται στον φυτικό και ζωικό κόσμο καθώς γεωλογικά φαινόμενα προστίθενται στα φυσικά χαρίσματα της Κεφαλονιάς.

Η Κουνόπετρα υπήρξε ένα από τα άλυτα μυστήρια του αιώνα μας, ενώ η λίμνη Άκωλη για χρόνια κρατούσε καλά το μυστικό του βυθού της. Οι Καταβόθρες του Αργοστολίου δέχονται μεγάλες ποσότητες θαλάσσιου νερού και το οδηγούν υπογείως στο ανατολικό μέρος του νησιού στην περιοχή της Σάμης,

χώρο που έχει χαρακτηριστεί ως μοναδικό σπηλαιολογικό πάρκο, αφού εκτός των άλλων, φιλοξενεί και το εκπληκτικής ωραιότητας λιμνοσπήλαιο της Μελισσάνης. Τα φιδάκια της Παναγιάς στα Αργίνια και στο Μαρκόπουλο, τα λουλούδια της εκκλησιάς του Αϊ-Γιώργη στην Πάστρα, οι χρυσιζουσες οδοντοστοιχίες των αιγοπροβάτων στην Αγία Δυνατή, προστίθενται στα φαινόμενα που χαρακτηρίζουν το νησί ως παράξενο και μοναδικό.

3. ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Το νοτιότερο νησί του Ιονίου πελάγους, φημίζεται για τα σμαραγδένια του νερά. Νησί πλούσιο με αγροτική παραγωγή στηριγμένη κυρίως στη καλλιέργεια της ελιάς, εσπεριδοειδών και σταφίδας, έχει ανεπτυγμένο τουρισμό και πλούσια παράδοση.

Οι ακτές της στα βόρεια και τα δυτικά είναι βραχώδεις, επιβλητικές και σχηματίζονται πολλές θαλάσσιες σπηλιές, όπως οι θαυμάσιες Γαλάζιες σπηλιές. Στα ανατολικά και νότια σχηματίζουν απάνεμους κολπίσκους, με μεγαλύτερο αυτό του Λαγανά και αμέτρητες γραφικές παραλίες. Ολόγυρα υπάρχουν μικρά νησάκια που συμπληρώνουν το τοπίο. Απέναντι είναι η αρχαία Ολυμπία, όπου στην αρχαιότητα ετελούντο οι Ολυμπιακοί αγώνες.

Νησί γεμάτο αντιθέσεις, στο μεγαλύτερο μέρος ορεινό με χαμηλά πευκόφυτα βουνά και εύφορους κάμπους. Το κλίμα είναι εύφορο με πολλές

βροχές και μεγάλη ηλιοφάνεια. Πρωτεύουσα είναι η αρχοντική πόλη της Ζακύνθου, χτισμένη στη νοτιοανατολική πλευρά με επιβλητικά κτίρια, ονομαστές εκκλησίες και όμορφες πλατείες.

Η Ζάκυνθος είναι το τρίτο σε μέγεθος νησί του Ιονίου πελάγους. Το τοπίο στο νησί ποικίλει. Τις εύφορες πεδιάδες τις νοτιοανατολικής πλευράς, που καταλήγουν σε γαλήνιους κόλπους και αμμώδεις ακρογιαλιές, διαδέχεται η άγρια ομορφιά των βουνών της δυτικής πλευράς με εντυπωσιακούς απότομους βράχους κατά μήκος των ακτών της. Το ήπιο, Μεσογειακό κλίμα και οι άφθονες βροχές του χειμώνα χαρίζουν στο νησί πλούσια βλάστηση, η οποία εξάλλου το χαρακτηρίζει από την αρχαιότητα. Δεν είναι τυχαίο ότι με το επίθετο "υλήεσσα", δηλαδή δασώδης, αναφέρεται από τον Όμηρο. Η πρωτεύουσα έχει το ίδιο όνομα με το νησί, Ζάκυνθος. Οι ντόπιοι όμως συχνά την αποκαλούν Χώρα.

Το τέλος της άνοιξης και οι αρχές του φθινοπώρου είναι ίσως η καλύτερη εποχή για να επισκεφθεί κάποιος τη Ζάκυνθο. Από τις αρχές Μαΐου ως τα μέσα Ιουνίου ο καιρός είναι ζεστός οι παραλίες ήρεμες, χωρίς πολυκοσμία και η διαμονή πιο φθηνή. Στις αρχές του φθινοπώρου επίσης η αλλαγή του φωτός, οι πρώτες ζεστές βροχές και οι γιορτές που διαδέχονται η μια την άλλη στα χωριά του νησιού, προσφέρουν μια αξέχαστη εμπειρία στον επισκέπτη. Μπορεί κανείς να απολαύσει τη θάλασσα ως το τέλος Οκτωβρίου.

Από τα μέσα Ιουλίου ως και το τέλος Αυγούστου η Ζάκυνθος είναι γεμάτη από επισκέπτες. Αν κάποιος επιθυμεί ήρεμες διακοπές μπορεί να τις αναζητήσει στο βόρειο τμήμα του νησιού. Τα ορεινά χωριά, που έχουν ακόμη την ατμόσφαιρα μιας άλλης εποχής, οι βόλτες στα πευκόφυτα δάση και το μπάνιο στις παραλίες με τα κρυστάλλινα νερά θα ικανοποιήσουν και τον πιο απαιτητικό επισκέπτη.

Ο ταξιδιώτης που θα θελήσει να εξερευνήσει και τις πιο από κρυφές ομορφιές του νησιού και είναι πολλές αυτές, θα χρειαστεί οπωσδήποτε μεταφορικό μέσο, αν δεν έχει ο ίδιος μπορεί να νοικιάσει, προτείνουμε jeep η μοτοσικλέτα. Αξίζει να σημειωθεί ότι η απόσταση από το βόρειο άκρο του νησιού ως το νοτιότερο σημείο είναι περίπου 50 χλμ.

4. ΛΕΥΚΑΔΑ

Η Λευκάδα είναι μοναδικό νησί και ξεχωρίζει από όλα τα νησιά του Ιονίου για την εύκολη πρόσβαση που διαθέτει. Από τη στεριά τη χωρίζει διώρυγα και την ενώνει γέφυρα συνεχούς ροής. Το νησί συνδυάζει αρμονικά το μπλε και πράσινο και περιτριγυρίζεται από μοναδικές σμαραγδένιες αμμουδιές με χαρακτηριστική άμμο που μοιάζει με αυγά περιστεριού, όπως την τραγουδάει ο ποιητής της, Άγγελος Σικελιανός. Το κλίμα είναι μεσογειακό και ο καιρός ήπιος. Το νησί είναι κατάσπαρτο από ελιές, αμπέλια, κυπαρίσσια, βελανιδιές, πεύκα, πλατάνια και άλλα δέντρα, που φθάνουν μέχρι τις αμμουδερές παραλίες. Τα γύρω νησάκια, το νησί του μεγιστάνα Ωνάση Σκορπιός, το Σκορπίδι και πιο πέρα το νησί του ποιητή Αριστοτέλη Βαλαωρίτη η Μαδουρή, το Μεγανήσι, η Σπάρτη, ο Κάλαμος, ο Καστός, η Θηλειά και ο Κυθρός, συμπληρώνουν την εικόνα της.

Πρωτεύουσα είναι η πόλη της Λευκάδας, με τα χαρακτηριστικά ξυλόδετα πολύχρωμα κτίρια και τη μοναδική της λιμνοθάλασσα, που φιλοξενεί σπάνια είδη πτηνών και προστατεύεται από τη σύμβαση Ramsar αλλά και από το Υπουργείο Πολιτισμού για την αμμουδιά της, που έχει αναγνωριστεί ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Στη Λευκάδα, στο ημιορεινό χωριό Μαραντοχώρι, υπάρχει λίμνη απaráμιλλης ομορφιάς με αετούς και πολλά είδη αρπακτικών πουλιών.

Η Λευκάδα είναι μοναδικό νησί και ξεχωρίζει από όλα τα νησιά του Ιονίου για την εύκολη πρόσβαση που διαθέτει. Από τη στεριά τη χωρίζει διώρυγα και την ενώνει γέφυρα συνεχούς ροής. Το νησί συνδυάζει αρμονικά το μπλε και πράσινο και περιτριγυρίζεται από μοναδικές σμαραγδένιες αμμουδιές με χαρακτηριστική άμμο που μοιάζει με αυγά περιστεριού, όπως την τραγουδάει ο ποιητής της, Άγγελος Σικελιανός.

Το κλίμα είναι μεσογειακό και ο καιρός ήπιος. Το νησί είναι κατάσπαρτο από ελιές, αμπέλια, κυπαρίσσια, βελανιδιές, πεύκα, πλατάνια και άλλα δέντρα, που φθάνουν μέχρι τις αμμουδερές παραλίες. Τα γύρω νησάκια, το νησί του μεγιστάνα Ωνάση Σκορπιός, το Σκορπίδι και πιο πέρα το νησί του ποιητή Αριστοτέλη Βαλαωρίτη η Μαδουρή, το Μεγανήσι, η Σπάρτη, ο Κάλαμος, ο Καστός, η Θηλειά και ο Κυθρός, συμπληρώνουν την εικόνα της.

Πρωτεύουσα είναι η πόλη της Λευκάδας, με τα χαρακτηριστικά ξυλόδετα πολύχρωμα κτίρια και τη μοναδική της λιμνοθάλασσα, που φιλοξενεί σπάνια είδη πτηνών και προστατεύεται από τη σύμβαση Ramsar αλλά και από το Υπουργείο Πολιτισμού για την αμμουδιά της, που έχει αναγνωριστεί ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Στη Λευκάδα, στο ημιορεινό χωριό Μαραντοχώρι, υπάρχει λίμνη απaráμιλλης ομορφιάς με αετούς και πολλά είδη αρπακτικών πουλιών.

5. ΜΕΓΑΝΗΣΙ

Το νησί Μεγανήσι ή αλλιώς το νησί των ναυτικών, διαθέτει τρία χωριά. Το μεγαλύτερο χωριό είναι το Βαθύ, χτισμένο γύρω από το λιμάνι. Το δεύτερο χωριό είναι το Κατωμέρι, με παραδοσιακά σπίτια και αρκετό τουρισμό. Τέσσερα χιλιόμετρα μετά το Κατωμέρι βρίσκεται το Σπαρτοχώρι. Τα σπίτια χωρίζονται από δαιδαλώδη δρομάκια.

Στο Μεγανήσι, εκτός από τις μοναδικές παραλίες, ο επισκέπτης θα δει τη σπηλιά του Παπανικολή, όπου το ομώνυμο υποβρύχιο κατέφυγε στη διάρκεια του αγώνα κατά των Γερμανών το 1941 και τη χρησιμοποιούσε ως ορμητήριο του

6. ΠΑΞΟΙ

Το μικρότερο από τα γνωστά νησιά του Ιονίου. Ένας πανέμορφος μικρόκοσμος, κατάφυτος με αμπέλια και ελιές, που μοιάζει με μεγάλο ανθισμένο κήπο. Οι Παξοί είναι τόσο μικροί σε επιφάνεια, που μπορεί κανείς να τους περπατήσει από άκρη σε άκρη.

Η εντυπωσιακή είσοδος του νησιού, στο Γάη, που την προστατεύουν δύο νησάκια, προδιαθέτει για τη φυσική του ομορφιά. Δαντελωτά ακρογιάλια, μικροί μαγευτικοί όρμοι, καταπράσινοι λόφοι, εντυπωσιακά βράχια και θαλάσσιες σπηλιές. Κατά μήκος της ανατολικής του ακτής βρίσκονται τα νησάκια Άγιος Νικόλαος με το ενετικό κάστρο, το Μογγονήσι και το

Καλτσιονήσι. Στα νότια οι Αντίπαξοι, ένα νησί παρθένο και ήσυχο με θαυμάσιες αμμουδιές καλυμμένο με αμπέλια και εκπληκτικά κρυστάλλινα νερά.

7. ΙΘΑΚΗ

Βρίσκεται βορειανατολικά της Κεφαλονιάς, στην οποία ανήκει διοικητικά και χωρίζεται με στενό διάυλο πλάτους 3.5 χλμ. Νησί πασίγνωστο σε όλο τον κόσμο από τον πολυμήχανο Ομηρικό Οδυσσέα, σύμβολο της νοσταλγίας και της αγάπης για την «πατρίδα».

Η Ιθάκη είναι νησί σπάνιας ομορφιάς με χαρακτηριστική εναλλαγή άγριας και ήμερης φύσης και συνεχείς εναλλαγές στο τοπίο. Πρωτεύουσα είναι το Βαθύ. Μια μικρή γραφική πόλη με ένα ιδιόμορφο κόλπο, που κλείνει στην αγκαλιά του το νησάκι Λαζαρέτο και τα ενετικά κάστρα του. Μια λωρίδα γης, στον Αετό συνδέει τις δύο χερσονήσους του νησιού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΑ ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ

ΕΠΤΑΝΗΣΑ - ΙΟΝΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Νησιώτικη περιοχή της Ελλάδας, που εκτείνεται κατά μήκος των δυτικών παράλιων της και μέχρι τη νότια Πελοπόννησο. Περιλαμβάνει από Βορρά προς Νότο τα νησιά: Κέρκυρα, Παξούς, Λευκάδα, Ιθάκη, Κεφαλονιά, Ζάκυνθο και Κύθηρα.

Τα βουνά των Ιονίων νησιών είναι δυτικότερα τμήματα των ελληνικών οροσειρών. Το ψηλότερο βουνό είναι ο Αίνος και βρίσκεται στην Κεφαλονιά (1628μ.). Η περιοχή των Ιονίων είναι από τις πιο σεισμικές περιοχές της Ελλάδας. οι σεισμοί, που οφείλονται στο μεγάλο κατατεμαχισμό της γης έφτασαν σε μέγεθος 6,5 - 7 ρίχτερ. Ποταμοί και λίμνες δεν υπάρχουν.

Το κλίμα των Ιονίων νησιών είναι μεσογειακό, με ήπιους χειμώνες και δροσερά καλοκαίρια. Η γλυκύτητα του κλίματος είναι τέτοια, ώστε από πολλούς θεωρείται ανώτερο από το περίφημο κλίμα της γαλλικής Ριβιέρας.

Η οικονομία των Ιονίων νησιών στηρίζεται κύρια στη γεωργία, που διαφέρει από νησί σε νησί. Καλλιεργούνται ελαιόδεντρα, εσπεριδοειδή, αμυγδαλιές, αμπέλια και σταφίδες. Η κτηνοτροφία έχει σημειώσει ιδιαίτερη κάμψη τα τελευταία χρόνια. Εξάλλου αξιόλογη πηγή εισοδήματος για τα περισσότερα νησιά αποτελεί ο τουρισμός.

2. ΙΣΤΟΡΙΑ

Τα Ιόνια νησιά αποτέλεσαν ιστορική και πολιτιστική ενότητα στα χρόνια της Βενετοκρατίας και εξής.

Η κοινή ιστορική τύχη και η κοινή πολιτιστική διαδικασία έδωσε μια ιδιαιτερότητα στα Ιόνια νησιά και δημιούργησε τον Επτανησιακό πολιτισμό. Κύριο χαρακτηριστικό της διαδικασίας των πολιτιστικών προσμίξεων είναι ο εγκλιματισμός δυτικών μορφών κοινωνικής συνείδησης και η επιβολή αντίστοιχης κοινωνικής οργάνωσης σε ανθρώπινα περιβάλλοντα, στα οποία παρέμεινε ζωντανή η σύνδεση με τις παραδοσιακές μορφές του πολιτισμού. Κοινοί ιστορικοί δεσμοί ένωσαν τα Ιόνια νησιά στα πρώτα βυζαντινά χρόνια, όταν αποτέλεσαν τμήμα της αυτοκρατορίας. Από τον 11^ο αιώνα τα Επτάνησα δοκιμάστηκαν από τις επιδρομές πειρατών και διαφόρων ηγεμόνων της Δύσης. Κατά την περίοδο των Σταυροφοριών αποσπάστηκαν από το Βυζάντιο και γνώρισαν διάφορους Φράγκους ηγεμόνες, μέχρι που κατακτήθηκαν στα τέλη του 15^{ου} αιώνα, εκτός από τη Λευκάδα, από Βενετούς.

Οι Βενετοί ανέδειξαν στα Ιόνια νησιά μια τοπική αριστοκρατία, στην οποία ανατέθηκαν οι τοπικές υποθέσεις. Με την πάροδο του χρόνου καθιερώθηκε ένα μητρώο ευγενείας, που απέκλειε έμπορους και τον καθένα που οι πρόγονοι του είχαν ασκήσει χειρωνακτικό επάγγελμα. Έτσι η δημιουργία διακρίσεων οδήγησε σε οξύτατες κοινωνικές αντιθέσεις.

Η ιταλική επίδραση είναι φανερή και στον τομέα της μουσικής, ιδιαίτερα της έντεχνης. Η «Επτανησιακή Μουσική Σχολή» με πατέρα το Ν. Μάντζαρο και κυριότερους εκπροσώπους τους Σαμαρά, Κάρρερ, κ.ά. ανέδειξε προσωπικότητες, που διακρίθηκαν στο διεθνές μουσικό κοινό.

Εξάλλου στα Ιόνια νησιά άνθισε ένα χαρακτηριστικό είδος λαϊκού τραγουδιού, η περίφημη «καντάδα», με μια χαρακτηριστική μελωδική δομή, έξω από το μουσικό ιδίωμα των δημοτικών τραγουδιών.

3. ΣΠΑΝΙΑ ΦΥΣΗ

Η φύση στα Ιόνια νησιά παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Στις θάλασσες του Ιονίου, ζουν μερικά σπάνια είδη θηλαστικών που κινδυνεύουν με εξαφάνιση, όπως η θαλάσσια χελώνα *Caretta- caretta*, η μεσογειακή φώκια *Monachus - monachus* αλλά και τα συμπαθέστατα δελφίνια.

Τα νησιά είναι πλούσια σε βλάστηση με σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας, ενώ υπάρχουν πολλά φυσικά αξιοθέατα με ενδιαφέροντα γεωλογικά φαινόμενα.

Η Ζάκυνθος είναι παγκοσμίως γνωστή στους οικολόγους για το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο της, στο κόλπο του Λαγανά, καταφύγιο της *Caretta- caretta*, που ισχύουν ειδικοί περιορισμοί για την προστασία της.

Σε όλο το Ιόνιο υπάρχουν θαλάσσιες σπηλιές. Οι πιο μεγάλες και πιο γνωστές βρίσκονται στη δυτική πλευρά των Παξών, στο Μεγανήσι, στα Βόρεια και τα νοτιοδυτικά της Ζακύνθου καθώς και στο Σκινάρι και στις Γαλάζιες Σπηλιές, όπου το νερό παίρνει ένα καταπληκτικό γαλάζιο χρώμα. Γνωστή είναι επίσης και η Χοιροσπηλιά Ευγήρου στη Λευκάδα.

Πλούσια χλωρίδα και πανίδα παρουσιάζουν οι υδροβιότοποι στις λιμνοθάλασσες της Κέρκυρας, στην Αντινιώτη στα βόρεια, στη λιμνοθάλασσα Χαλικιόπουλου, δίπλα στην πόλη, που προστατεύεται από την Συνθήκη Ραμσάρ και στη λιμνοθάλασσα Κορισίων στα νότια. Τόσο στις περιοχές των λιμνοθαλασσών όσο και στα βουνά της Κέρκυρας, υπάρχουν πανέμορφες διαδρομές στη φύση, μέσα από

οργανωμένα μονοπάτια. Καταπληκτικό θεωρείται το δάσος του Αη-Μαθιά ενώ στον Παντοκράτορα μπορείτε να περιλάβετε στους περιπάτους σας, τους παλιούς

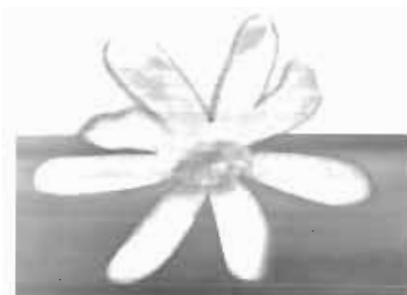
εγκαταλειμμένους οικισμούς της Παλιάς Περίθειας και των Παλιών Σινιών, μοναδικής ομορφιάς και αρχιτεκτονικής.

Σπουδαία και ενδιαφέροντα σημεία έχει και η Λευκάδα. Ο υδροβιότοπος της Λιμνοθάλασσας με σπάνια πουλιά και φυτά, η λίμνη στο Μαραντοχώρι. Τα καταπληκτικά πευκοδάση του Φρυνίου, των Τσουκαλάδων, του Αγίου Νικήτα και του Καλαμιτσιού όπου διανοίγονται μονοπάτια με σηματοδότηση. Μοναδικό είναι επίσης το δάσος των Σκάρων με αυτοφυείς δρυς. Πανέμορφοι είναι και οι εκτενείς ελαιώνες του Αη-Γιάννη στην πόλη, το οροπέδιο της Εγκλουβής με τους παραδοσιακούς «βάλτους» (αγροτικά λιθόκτιστα σπιτάκια) ενώ πολλούς επισκέπτες προσελκύουν και οι καταρράκτες Ρονιές στο Νυδρί.

Η Κεφαλονιά παρουσιάζει ιδιαίτερα ενδιαφέροντα γεωλογικά φαινόμενα. Η Κουνόπετρα υπήρξε ένα από τα μυστήρια του αιώνα. Οι Καταβόθρες, λίγο έξω από το Αργοστόλι, συγκεντρώνουν το επιστημονικό ενδιαφέρον, αφού τα νερά εισχωρούν από τα βράχια στο εσωτερικό της γης και ακολουθώντας υπόγεια διαδρομή βγαίνουν στην περιοχή της Σάμης, στη λίμνη Μελισσάνη. Η περιήγηση γίνεται με βάρκα από την άκρη της λίμνης, που καταλαμβάνει τμήμα ενός μεγάλου σπηλαιίου. Ένα ακόμα ενδιαφέρον σπήλαιο στην ίδια περιοχή είναι αυτό της Δρογγαράτης με ωραίους σταλακτίτες. Ο Αίνος, το ψηλότερο βουνό των Ιονίων νήσων, αποτελεί εθνικό δρυμό όπου φυτρώνει η μοναδική ποικιλία μαύρης ελάτης (*Abies Cefalonica*) και ζουν άγρια άλογα. Υπάρχει ακόμη μεγάλη ποικιλία σπάνιας βλάστησης.

Λουλούδια όπως η άγρια ορχιδέα συναντιούνται σε όλα τα νησιά και κυρίως στην Κέρκυρα και στη Κεφαλονιά.

4. ΠΩΣ ΘΑ ΦΤΑΣΕΤΕ

◆ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

Η μετάβαση είναι εύκολη καθώς υπάρχουν δρομολόγια από πολλά λιμάνια που την ενώνουν με την Ελλάδα και τα γύρω νησιά.

Υπάρχει συνεχής σύνδεση με Λευκάδα, Αιτωλοακαρνανία, Ιθάκη, Πάτρα, Κυλλήνη, Ζάκυνθο. Καθημερινή αεροπορική σύνδεση με Αθήνα . Αεροπορική σύνδεση με τα υπόλοιπα Ιόνια Νησιά.

◆ ΙΘΑΚΗ

Με φέρι μπόουτ εκτελούνται δρομολόγια όλο το χρόνο, από την Πάτρα για το Βαθύ Ιθάκης, μέσω Σάμης Κεφαλονιάς.

Καθημερινά δρομολόγια εκτελούνται επίσης και από τον Αστακό Αιτωλοακαρνανίας για τον Πισαετό Ιθάκης.

◆ ΖΑΚΥΝΘΟΣ

Με αεροπλάνο σε μία ώρα, από το δυτικό αεροδρόμιο της Αθήνας. Οι πτήσεις εκτελούνται δύο φορές την ημέρα. Το αεροδρόμιο απέχει 6 χιλιόμετρα από την πόλη.

Η Ζάκυνθος συνδέεται απευθείας με πολλές ευρωπαϊκές πόλεις με διεθνείς πτήσεις τσάρτερ.

Με πλοίο, μέσω της γραμμής των φέρι μπόουτ, από την Κυλλήνη.

Η Ζάκυνθος συνδέεται το καλοκαίρι κατευθείαν με Ιταλία, τρεις φορές την εβδομάδα.

Επίσης συνδέεται τοπικά με τα γύρω νησιά, με την Κεφαλονιά και την Πελοπόννησο. Τα δρομολόγια είναι καθημερινά όλο το χρόνο.

Υπάρχει αεροπορική σύνδεση με τα υπόλοιπα νησιά του Ιονίου.

◆ ΛΕΥΚΑΔΑ

Με αεροπλάνο από την Αθήνα προς το Άκτιο, που απέχει 18 χλμ. από την πόλη της Λευκάδας.

Υπάρχει ακόμη αεροπορική σύνδεση του Άκτιου με Κέρκυρα, Κεφαλονιά, Ζάκυνθο και Σητεία. Με αυτοκίνητο, απέχει 385 χλμ από την Αθήνα.

Συνδέεται καθημερινά με λεωφορεία του ΚΤΕΛ, με Αθήνα, Πάτρα και άλλες μεγάλες πόλεις της Ελλάδας. Επίσης συνδέεται δύο φορές την εβδομάδα με Θεσσαλονίκη και Γιάννενα.

Υποθαλάσσια σήραγγα συνδέει το Άκτιο με την Πρέβεζα.

Καΐκια και ferries πηγαίνουν καθημερινά στο Μεγανήσι και το καλοκαίρι τουριστικά σκάφη πραγματοποιούν εκδρομές, στα μικρά νησάκια Σκορπιό, Σπάρτη και Μαδουρή.

Φέρρυ-μπόουτ συνδέουν τη Λευκάδα με Ιθάκη και Κεφαλονιά.

5. ΓΕΥΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΙΟΝΙΟ

Στα Ιόνια Νησιά, την Κέρκυρα, τους Παξούς και Αντίπαξους, τη Λευκάδα, την Κεφαλονιά, την Ιθάκη και τη Ζάκυνθο, η φυσική ομορφιά είναι μοναδική. Η όραση απολαμβάνει την απέραντη γαλαζοπράσινη ομορφιά, η ακοή και η αφή ακολουθούν το κάλεσμα της φύσης και η όσφρηση τις εναλλασσόμενες ευωδιές της. Η απόλαυση των αισθήσεων συμπληρώνεται μοναδικά με τις εξαιρετικές γεύσεις της Επτανησιακής κουζίνας.

Η κουζίνα στα Ιόνια Νησιά είναι ιδιαίτερα νόστιμη αλλά και υγιεινή. Επηρεασμένη από την Ιταλική κουζίνα, άφησε μέσα στους αιώνες τα παραδοσιακά μυστικά της να μεταφέρονται από γενιά σε γενιά, προσφέροντας πλήθος γαστρονομικών απολαύσεων. Η νοστιμιά της στηρίζεται στην αγνότητα των τοπικών προϊόντων, στους εξαιρετικούς συνδυασμούς των υλικών αλλά και στο μεράκι των ανθρώπων.

Για να πάρετε μια γεύση... των σπεσιαλιτέ των Ιονίων Νησιών, δοκιμάστε στην Κέρκυρα, την περίφημη παστιτσάδα που συνήθως μαγειρεύεται με κόκορα ή μοσχάρι, κόκκινη σάλτσα, πολλά μπαχαρικά και σκόρδο.

Επίσης το σοφρίτο, μοσχάρι μαγειρεμένο με ξύδι ή κρασί και άσπρη σάλτσα, είναι άλλη μια δυνατή γεύση της Κέρκυρας. Στη Λευκάδα γευτείτε το μπουρδέτο όπως και το μπακαλιάρο, Λευκαδίτικο (Μπιάνκο) με πατάτες, την αλιάδα που είναι σκορδαλιά με μπακαλιάρο, τη ριγανάδα και τη μαριδόπιτα.

Στην Κεφαλονιά μην ξεχάσετε την Κεφαλονίτικη κρεατόπιτα, το μπουργέτο, την κακαβιά (ψαρόσουπα), καθώς και τη στραπατσάδα (ομελέτα με ντομάτα).

Αξίζει ακόμα να δοκιμάσετε το κουνέλι ή λαγό λεμονάτο αλλά και το «κλέφτικο» αρνί, ενώ για τους χορτοφάγους η τσιγαριά όπως και η πρασόπιτα είναι ότι καλύτερο! Στη Ζάκυνθο, οι τοπικές σπεσιαλιτέ περιέχουν κρέας. Το Ζακυνθινό ραγού, που είναι μοσχάρι κοκκινιστό, ο γεμιστός κόκορας αλλά και το κρασάτο χοιρινό είναι γνωστές νοστιμιές του νησιού. Επίσης τα Επτάνησα κυρίως η Λευκάδα φημίζονται και για το σαλάμι τους, αέρος ή καπνιστό καθώς και για άλλα αλλαντικά όπως το νούμπουλο της Κέρκυρας, είδος προσούτο και το χοιρομέρι Κεφαλονιάς.

Σε όλα τα Ιόνια Νησιά θα βρείτε πολύ καλά τυριά. Η Κέρκυρα είναι γνωστή για τη γραβιέρα της, η Λευκάδα και η Ζάκυνθος για το λαδοτύρι τους ενώ η Κεφαλονιά για την φέτα της.

Γνωστά τοπικά προϊόντα είναι ακόμα οι φακές της Λευκάδας, η σταφίδα της Ζακύνθου, ενώ περίφημο είναι το αρωματικό θυμαρίσιο μέλι της Κεφαλονιάς και της Λευκάδας. Γλυκές σπεσιαλιτέ των Ιονίων είναι το μαντολάτο, οι μάντολες - αμύγδαλα βουτηγμένα σε κόκκινη καραμέλα - το παστέλι της Κεφαλονιάς η γλυκιά λαδόπιτα και τα λαδοκούλουρα της Λευκάδας. Αξίζει να δοκιμάσετε και τις υπέροχες ποικιλίες των τοπικών

κρασιών.

Κρασί με ονομασία προέλευσης είναι η Ρομπόλα της Κεφαλονιάς, ενώ ιδιαίτερο προϊόν αποτελεί το εξαίρετο κουμκουάτ - είδος μικρού πορτοκαλιού Ιαπωνικής προέλευσης που παράγεται στην Κέρκυρα σε μορφή λικέρ, σε φρουί - γλασέ και γλυκό κουταλιού.

Τώρα που πήρατε μια γεύση της Επτανησιακής κουζίνας να ξέρετε πως ένα από τα μυστικά της είναι το ελαιόλαδο, γνωστό τόσο για τις υγιεινές του ιδιότητες όσο και για τη νοστιμιά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΙΣΤΟΡΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

Προϊστορία

Η ιστορία των Ιονίων Νησιών χάνεται στο βάθος των αιώνων. Οι πρώτοι κάτοικοι της Παλαιολιθικής εποχής, άφησαν δείγματα της παρουσίας τους κυρίως στην Κεφαλονιά και στην Κέρκυρα. Στην Νεολιθική εποχή, τα Ιόνια Νησιά έχουν επαφές με την Ελλάδα και την Νότια Ιταλία. Οι πρώτοι Έλληνες εμφανίζονται στην εποχή του Χαλκού. Όπως μαρτυρούν τα ευρήματα και ο Μινωικός πολιτισμός άγγιξε τα Ιόνια νησιά.

Ομηρική παράδοση

Τα Ομηρικά έπη είναι η πρώτη μαρτυρία για τον πολιτισμό του Ιόνιου πελάγους. Η Οδύσσεια, με τις περιπέτειες του θρυλικού Οδυσσέα, δίνει τόσο ακριβείς περιγραφές, ώστε να θεωρείται ο πρώτος πλοηγός για την ανατολική Μεσόγειο. Ταυτίζοντας τις περιγραφές της Οδύσσειας με σημερινές περιοχές, ορισμένοι θεωρούν ότι οι Οθωνοί, στα Βορειοδυτικά της Κέρκυρας, είναι το νησί της Καλυψώς. Στο διάυλο της Λευκάδας τοποθετείται η Σκύλα και η Χάρυβδη και όλοι συμφωνούν ότι η Κέρκυρα ήταν το νησί των Φαιάκων.

Αρχαίοι χρόνοι

Στους ιστορικούς χρόνους, η Κέρκυρα είναι μια ισχυρή οικονομική και ναυτική δύναμη με δικές της αποικίες. Το 472 πΧ εδώ, γίνεται ο πρώτος στην ιστορία εμφύλιος πόλεμος. Στο 2ο πΧ αιώνα, τα νησιά του Ιόνιου, περνούν (στην Ρωμαϊκή κυριαρχία και ακολουθούν την πορεία της Ρώμης).

Ενετοκρατία

Με την διαίρεση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας περνούν στην Ανατολική αυτοκρατορία και γίνονται λεία στις επιδρομές των Γόθων, των Βανδάλων και των πειρατών. Από τον 11ο αιώνα μέχρι το 1797, υπάγονται στην κυριαρχία των Βενετών και μέχρι το 1799, περνούν στην Γαλλική κυριαρχία. Μόνο η Λευκάδα γνωρίζει την οθωμανική κατοχή από το 1479 μέχρι το 1684. Στην περίοδο αυτή κατασκευάστηκαν σημαντικά οχυρωματικά

έργα. Το 1799 τα Ιόνια Νησιά παραδίδονται στους Ρωσότουρκους. Το 1800 υπογράφεται η σύσταση της «Επτανήσου Πολιτείας», του πρώτου ανεξάρτητου νεοελληνικού κράτους, που διατηρήθηκε μέχρι το 1807.

Νεότεροι χρόνοι

Μέχρι το 1814 ανήκουν στους Γάλλους του Ναπολέοντα. Από το 1815 μέχρι το 1864 τίθενται υπό Αγγλική Προστασία. Στην περίοδο αυτή, το 1824, ξεκινά τη λειτουργία της η Ιόνιος Ακαδημία, το πρώτο Ελληνικό Πανεπιστήμιο. Το 1864 ενώνονται με την ελεύθερη πλέον Ελλάδα και ακολουθούν την τύχη της στους παγκόσμιους πολέμους. Ιδιαίτερα, στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, τα Ιόνια Νησιά πλήρωσαν βαρύ τίμημα και σε κτίρια αλλά και σε ανθρώπινα θύματα.

Πολιτισμός

Ο πολιτισμός των Ιονίων έχει επηρεασθεί έντονα από την δύση και τους διαδοχικούς κατακτητές. Έντονη είναι η βενετσιάνικη επίδραση στα μνημεία, στα φρούρια και στα κάστρα, με κυριότερο το φρουριακό συγκρότημα της Κέρκυρας, αλλά και τα κάστρα του Αγίου Γεωργίου και της Άσσου στην Κεφαλονιά, της Αγίας Μαύρας στη Λευκάδα, το Φρούριο της Ζακύνθου, καθώς και η αγγλική αρχιτεκτονική στα κτίρια, ιδίως της Κερκύρας που δεν καταστράφηκε από σεισμούς όπως στα άλλα νησιά. Αρχαιολογικά Μουσεία, υπάρχουν σε όλα τα νησιά, όπως στον αρχαιολογικό χώρο της Παλαιόπολης στην Κέρκυρα, στα ανάκτορα Μιχαήλ και Γεωργίου, το Μουσείο Σολωμού στη Ζάκυνθο καθώς και πλούσιες βιβλιοθήκες όπως η Κοργιαλένειος στην Κεφαλονιά. Στην Κέρκυρα βρίσκεται η Αναγνωστική Εταιρεία, το αρχαίο ιερό πνευματικό κέντρο στην Ελλάδα, ενώ μοναδικούς θησαυρούς κρύβουν τα Ιστορικά Αρχεία όλων των νησιών. Στην Κέρκυρα υπάρχουν ακόμη δύο οργανωμένες πινακοθήκες, η Δημοτική στα Ανάκτορα στην πόλη και το παράρτημα της Εθνικής Πινακοθήκης στο Καστέλλο Μπιμπέλι στην Κάτω Κορακιάνα.

Τέχνες - Γράμματα

Από τα Ιόνια Νησιά προέρχονται σημαντικές προσωπικότητες της τέχνης και της πολιτικής όπως ο Καποδίστριας, πρώτος Κυβερνήτης της

ελεύθερης Ελλάδας, υπουργός Εξωτερικών του Τσάρου της Ρωσίας, ο εθνικός ποιητής Διονύσιος Σολωμός, ο ποιητής Ανδρέας Κάλβος, ο συνθέτης Μάντζαρος, ο Σαμαράς, ο Καρρέρ, ο Ξύνδας και πολλοί άλλοι που συνεχίζουν να εκφράζουν την επτανησιακή κουλτούρα και να την κάνουν διάσημη σε όλο τον κόσμο.

Μουσική

Οι περίφημες μπάντες του Ιονίου, πολυάριθμες και πολυπληθείς σε όλα τα νησιά, αποτελούν απομεινάρι της αγγλικής περιόδου. Η μουσική, λαϊκή και εκκλησιαστική, είναι επηρεασμένη από την Δύση. Χαρακτηριστική είναι η καντάδα και η Αρέκια στη Ζάκυνθο. Έντονη είναι και η αγάπη προς το λυρικό θέατρο και την όπερα. Χαρακτηριστική είναι ακόμα η Επτανησιακή ζωγραφική με σημαντικούς εκπροσώπους και κυρίαρχο είδος την ακουαρέλα. Εντυπωσιακό είναι, την περίοδο του Πάσχα, το τελετουργικό της Ορθόδοξης Εκκλησίας με πολλές λιτανείες και λαμπρές τελετές της Ανάστασης. Λιτανείες γίνονται για τους πολιούχους Αγίους, Σπυρίδωνα στην Κέρκυρα, Γεράσιμο στην Κεφαλονιά και Διονύσιο στην Ζάκυνθο.

Καλλιτεχνικές Εκδηλώσεις

Σε όλα τα νησιά το καλοκαίρι γίνονται πολλές και αξιόλογες πολιτιστικές εκδηλώσεις, με κορύφωση τους μήνες Ιούλιο και Αύγουστο. Χαρακτηριστικές είναι οι Γιορτές Λόγου και Τέχνης και το Διεθνές Φολκλορικό Φεστιβάλ τον Αύγουστο στη Λευκάδα, τα πολλά Χορωδιακά Φεστιβάλ σε όλα τα νησιά, οι μουσικές και άλλες εκδηλώσεις του Ιονίου Πανεπιστημίου. Επίσης γίνονται υψηλού επιπέδου μουσικές συναντήσεις, στα δύο Φεστιβάλ των Παξών, τον Ιούλιο και τον Σεπτέμβριο.

2. ΙΣΤΟΡΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

◆ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Η Λευκάδα ή Λευκαδία, οφείλει μάλλον το όνομα της στους λευκούς απόκρημνους βράχους του νοτιότερου ακρωτηρίου της, του Λευκάτα ή στις κατάσπρες ονειρεμένες παραλίες της.

Εκεί που η παράδοση θέλει την ποιήτρια Σαπφώ να

δίνει τέλος στη ζωή της, εξ αιτίας του άτυχου ερωτά της για τον Φάωνα.

Τα ίχνη της ζωής στο νησί ξεκινάνε 8.000 π.Χ. Σημαντικά ευρήματα οικισμού κοντά στο Νυδρί, γύρω στα 2.000 π.Χ. μαρτυρούν την ύπαρξη ιδιότυπου πολιτισμού, συγγενούς προς τις απέναντι ηπειρωτικές ακτές. Πρώτοι κάτοικοι της Λευκάδας είναι οι Λέλεγες, που κατακτήθηκαν από τους Κεφαλλήνιους και το Λαέρτη, πατέρα του Οδυσσέα.

Τον 7^ο π.Χ. αιώνα, η Νήρικος νότια από την πόλη της Λευκάδας, υπήρξε μια από τις μεγαλύτερες ελληνικές πόλεις. Οι Λευκαδίτες ήταν παρόντες στη ναυμαχία της Σαλαμίνας, στη μάχη των Πλαταιών, στον Πελοποννησιακό Πόλεμο, συμμετείχαν στην εκστρατεία του Μ. Αλεξάνδρου και αντιστάθηκαν στους Ρωμαίους τον 3^ο αιώνα π.Χ.

Στη Βυζαντινή περίοδο, το νησί ενσωματώθηκε στο Δεσποτάτο της Ηπείρου και μετά περιήλθε στον κόμη Ορσίνι, που έχτισε το φρούριο της Αγίας Μαύρας για προστασία από τους πειρατές.

Ακολουθεί μια μεγάλη περίοδος Ενετοκρατίας και πολέμων με τους Τούρκους, οι οποίοι καταλαμβάνουν το νησί για 180 χρόνια.

Μετά τους Τούρκους, η Λευκάδα επιστρέφει στην κυριαρχία των Ενετών που της παραχωρούν υποτιπώδες σύνταγμα και την οργανώνουν σε πολιτεία. Στα επόμενα χρόνια περνάει για λίγο στα χέρια των Γάλλων και οι Λευκαδίτοι επηρεάζονται βαθιά από τις φιλελεύθερες ιδέες της Γαλλικής επανάστασης.

Το 19^ο αιώνα καταλαμβάνεται από τους Άγγλους. Τη περίοδο αυτή κατασκευάζονται σημαντικά έργα υποδομής. Στην επανάσταση του 1821 οι Λευκαδίτες πολέμησαν με κάθε μέσο. Η Λευκάδα ενώθηκε με την Ελλάδα, μαζί με τα υπόλοιπα νησιά, το 1864.

Η Λευκάδα είναι από τις σπουδαιότερες περιοχές της Ελλάδας σε πνευματικό δυναμικό. Είναι πολλοί οι Λευκαδίτες που διακρίθηκαν στα γράμματα, τις τέχνες και τις επιστήμες. Οι εθνικοί ποιητές Αριστοτέλης

Βαλαωρίτης και Άγγελος Σικελιανός γεννήθηκαν, έζησαν και δημιούργησαν στη Λευκάδα.

Ο Λευκάδιος Χερν, Λευκαδίτικης καταγωγής έγινε ο Εθνικός ποιητής της Ιαπωνίας.

Αλλά και η μουσική έπαιξε από παλιά σπουδαίο ρόλο στη ζωή των Λευκαδιτών.

Πρώτη από όλη την Ελλάδα η Λευκάδα απόκτησε Φιλαρμονική. Η λαϊκή της μουσική επηρεάστηκε από την Ηπειρωτική μουσική έχει δεχθεί όμως και τις επιδράσεις της Δύσης με τις καντάδες, τις όπερες και τις κορώνες. Στην πόλη της Λευκάδας γίνονται κάθε καλοκαίρι οι Γιορτές Λόγου και Τέχνης και το Διεθνές Φεστιβάλ Φολκλόρ.

Τα πατροπαράδοτα έθιμα διατηρούνται μέχρι σήμερα χαρίζοντας στο νησί ένα δικό του χαρακτηριστικό χρώμα.

Περίφημα είναι και τα λευκαδίτικα κεντήματα, δείγματα της θαυμάσιας λευκαδίτικης (καρσανικής) τέχνης.

◆ ΙΣΤΟΡΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ

Όπως τα ευρήματα μαρτυρούν, το νησί κατοικείται ήδη από τα χρόνια των πρώτων πολιτισμών.

Τα λίθινα εργαλεία που βρέθηκαν στο χωριό Χαλιωτάδα Σάμης- θέση Σπήλιος- και στη χερσόνησο του Φουρνιά στο Φισκάρδο οδηγούν στη βεβαιότητα της πρώιμης κατοίκησης της Κεφαλονιάς και της Ιθάκης, των νησιών που έχουν συνδεθεί άρρηκτα με την Οδύσσεια

Δωρικοί ναοί του 7ου και 6^{ου} αιώνα π.Χ. μαρτυρούν το επίπεδο ενός σπουδαίου πολιτισμού.

Πάλη, Σάμη, Κράνη, Πρόννοι είναι οι ονομασίες των τεσσάρων ανεξάρτητων πόλεων - κρατών που συναντάμε στη Κεφαλονιά. Η προσπάθεια που έκαναν οι Μακεδόνες να κατακτήσουν το νησί απέτυχε, σε

αντίθεση με τους Ρωμαίους που έγιναν ολοκληρωτικά κυρίαρχοι της Κεφαλονιάς

Κατά τα πρώτα χρόνια της βυζαντινής περιόδου, η Κεφαλονιά ανήκει στην επαρχία Αχαΐας και δέχεται κατά διαστήματα πολλές επιδρομές από πειρατές και κουρσάρους ενώ αργότερα (9^ο – 11^ο αιώνα) μαρτυρείται η ύπαρξη Θέματος Κεφαλληνίας.

Πρόσκαιρη κατοχή είχε ο Robert Guiscard, ο Ρογήρος 2^{ος} ο Σικελός, ο Μαργαριτώνης, μέχρι που το 1195 την ηγεμονία των νησιών ανέλαβε ο οίκος Orsini για να τα παραδώσει στους Tocchi. Η μικρή χρονικά τούρκικη κατοχή έληξε με την κατάκτηση του Κάστρου του Αγίου Γεωργίου- τότε πρωτεύουσας του νησιού - από τους Ενετούς και Ισπανούς το 1500.

Η Ενετοκρατία κράτησε σχεδόν 300 χρόνια και απέφερε στους εμπόρους της Γαληνότατης μεγάλα οφέλη καθώς το νησί παρήγε σε μεγάλες ποσότητες αγαθά, με κορυφαίο τη σταφίδα.

Το 1797 οι Γάλλοι εξεδίωξαν τους Ενετούς από τα νησιά κι ένα χρόνο μετά, οι συμμαχικοί στόλοι Ρωσίας- Τουρκίας υποδαύλισαν την επανάσταση κατά των Γάλλων. Έτσι σχηματίστηκε η Επτανήσος Πολιτεία. Η σύντομη Γαλλική κατοχή που ακολούθησε (1807- 1809) διακόπηκε από τους Άγγλους. Στο διάστημα της Αγγλοκρατίας στην Κεφαλονιά εμφανίστηκαν τα πρωτοσοσιαλιστικά κινήματα που με την εξάπλωση και την ανταπόκριση που βρήκαν στους Επτανήσιους, οδήγησαν στην εκδίωξη των Άγγλων. Στις 21 Μαΐου 1864, παραδόθηκε από τους Άγγλους, μαζί με τα υπόλοιπα Επτάνησα στην Ελλάδα.

Το 1953 η Κεφαλονιά δέχθηκε μεγάλο πλήγμα από ένα καταστροφικό σεισμό.

Οικισμοί που παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον είναι το Φισκάρδο, τα Κουρκουμελάτα και η Αγία Ευφημία. Στη Κεφαλονιά υπάρχουν πολλές περιοχές με μεγάλο αρχαιολογικό ενδιαφέρον που καλύπτουν ιστορικά όλες τις περιόδους και πλήθος εκκλησιών και επτανησιακών καμπαναριών. Υπάρχουν ακόμη, πλούσια

βιβλιοθήκη, θέατρο «Ο Κέφαλος», Φιλαρμονικές ορχήστρες, Αρχαιολογικό, Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο.

◆ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Η Ζάκυνθος ήταν γνωστή από τα προϊστορικά χρόνια. Ο Όμηρος την αναφέρει ως Υλήεσσα (δασωμένη) και θεωρεί πρώτο οικιστή της τον Ζάκυνθο, γιο του Βασιλιά της Φρυγίας Δάρδανου. Η μυθολογία θέλει τους θεούς Αρτεμη και Απόλλωνα να τριγυρίζουν γοητευμένοι στο νησί από τις ομορφιές του.

Οι κάτοικοι του πολέμησαν στον Τρωικό Πόλεμο στο πλευρό του Οδυσσέα.

Αργότερα, κέρδισαν την ανεξαρτησία τους από την Ηγεμονία της Ιθάκης και απέκτησαν δημοκρατική διακυβέρνηση.

Χάρη στη γεωγραφική της θέση και στις πηγές πίσσας που διέθετε, η Ζάκυνθος γνώρισε μεγάλη εμπορική και πολιτιστική άνθηση στα ιστορικά χρόνια. Έμεινε ουδέτερη στους Περσικούς Πολέμους και στον Πελοποννησιακό Πόλεμο συμμάχησε με τους Αθηναίους.

Υποτάχθηκε στους Μακεδόνες του Μεγάλου Αλεξάνδρου κι αργότερα στους Ρωμαίους που της παραχώρησαν σχετική αυτονομία. Στα χρόνια του Μεγάλου Κωνσταντίνου ανήκε στην επαρχία της Ιλλυρίας. Ο χριστιανισμός έφτασε στο νησί με τη Μαρία Μαγδαληνή, όπως θέλει η παράδοση. Στη διάρκεια των βυζαντινών χρόνων λεηλατήθηκε από πειρατές και Βάνδαλους αλλά και από τους Σταυροφόρους.

Μετά, μαζί με την Κεφαλονιά περιέρχεται στην κυριαρχία των Ορσίνι. Η Ενετοκρατία που ακολουθεί, πλούτισε τον ζακυνθινό πολιτισμό και οργάνωσε το νησί σε πολιτεία. Κάτω από την προστασία των Ενετών, η νέα πόλη ξέφυγε από τα όρια του Κάστρου και έφτασε ως τη θάλασσα, με ωραία ρυμοτομία και επιβλητικά κτίρια.

Όμως οι ευγενείς καταδυνάστευαν τους Ποπολάρους. Όταν οι Γάλλοι δημοκρατικοί κατέλαβαν το νησί, έγιναν δεκτοί με ανακούφιση από το λαό. Οι Ρώσοι που ακολούθησαν δεν έμειναν για πολύ, ενώ οι Άγγλοι που

τους διαδέχτηκαν, φρόντισαν για τον εκσυγχρονισμό της διοίκησης και τη κατασκευή δημόσιων έργων. Το όνειρο των Ζακυνθινών να ενωθούν με την Ελλάδα έγινε μετά από πολύ αγώνα, στις 21 Μαΐου 1864, οπότε και υψώθηκε οριστικά η ελληνική σημαία στο νησί.

Ζάκυνθος, νησί της ποίησης και της μουσικής. Πατρίδα του Διονυσίου Σολωμού, του εθνικού ποιητή της Ελλάδας, του Κάλβου και του Ξενόπουλου, η Ζάκυνθος είχε και συνεχίζει να διατηρεί ένα σπουδαίο πολιτισμό.

Η επιρροή της Βενετίας μαζί με την Ελληνική παράδοση δημιούργησαν τη χαρακτηριστική Ζακυνθινή κουλτούρα. Εδώ έχουν αναπτυχθεί όλες οι μορφές της τέχνης .

Η σχέση των Ζακυνθινών με τη μουσική ξεκινά από τα πανάρχαια χρόνια, με τη λατρεία του θεού της μουσικής, Απόλλωνα. Στην Ενετοκρατία αναπτύχθηκε η περίφημη Ζακυνθινή καντάδα που φθάνει μέχρι σήμερα. Στη Ζάκυνθο ιδρύθηκε η πρώτη μουσική σχολή της Ελλάδας και από εδώ κατάγονται πολλοί μουσικοί με διεθνή αναγνώριση.

Μεγάλη ανάπτυξη έχει και το θέατρο, από την εποχή των Ιταλών. Η σάτιρα στις Ομιλίες, ένα είδος λαϊκής επιθεώρησης όπως και η όπερα, κλασσικό ιταλικό είδος βρίσκουν μεγάλη απήχηση στο νησί.

Σήμερα, η Ζάκυνθος αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα πολιτιστικά κέντρα της Ελλάδας.

♦ ΙΣΤΟΡΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Η πρώτη γραπτή μαρτυρία για τη Κέρκυρα ξεκινά από την Οδύσσεια.

Εδώ, στο ομηρικό νησί των Φαιάκων, συναντά ο Οδυσσέας τη Ναυσικά, αφού έχει ξεφύγει από την Καλυψώ. Σίγουρο όμως είναι ότι η Κέρκυρα κατοικείται ήδη από τη παλαιολιθική εποχή, όπως αποδεικνύεται από διάφορα αρχαιολογικά ευρήματα. Σύμφωνα με τη μυθολογική παράδοση, πήρε το όνομα της από τη νύμφη Κέρκυρα, κόρη του Ασώπου που την ερωτεύθηκε ο Δίας και την έφερε στο νησί. Κορινθιακή αποικία στους κλασσικούς χρόνους, γνωρίζει μεγάλη οικονομική και

πολιτιστική ακμή.

Στα τέλη του 4^{ου} αιώνα περνά στην κυριαρχία των Σπαρτιατών, στη συνέχεια στον τύραννο των Συρακουσών Αγαθοκλή και μετά στο βασιλιά της Ηπείρου. Λίγο αργότερα κατακτήθηκε από τους Ρωμαίους. Την εποχή του Βυζαντίου, παρά τις εχθρικές επιδρομές, γνωρίζει μεγάλη ακμή.

Η μεγάλη στρατηγική σημασία της την κάνει πόλο έλξης για νέους κατακτητές. Με την παρακμή της Βυζαντινής αυτοκρατορίας καταλαμβάνεται για μικρό διάστημα από τους Βενετούς και μετά προσαρτάται στο Δεσποτάτο της Ηπείρου. Από εκεί περνά για 100 χρόνια στη κυριαρχία των Ανδραγαυών. Το 14^ο αιώνα επανέρχεται στην κυριαρχία της Βενετίας και αρχίζει μια περίοδος ιδιαίτερης σημασίας για την ιστορία της Κέρκυρας. Οι Βενετοί διοίκησαν το νησί για 400 χρόνια και άφησαν έντονα τα σημάδια τους στον πολιτισμό του.

Η Κέρκυρα γνωρίζει μια ξεχωριστή ακμή στα γράμματα και τις τέχνες. Τα ενετικά φρούρια, τα σπίτια, τα Βενετσιάνικα μνημεία, το λυρικό θέατρο αποτελούν απομεινάρια της Ενετικής κυριαρχίας. Με την εξασθένηση της Βενετίας, γίνεται κτήση της Γαλλικής Δημοκρατίας για να γνωρίσει αμέσως μετά την Ρωσοτουρκική κατοχή και στη συνέχεια μια μικρή περίοδο ανεξαρτησίας, με τη δημιουργία της Επτανησιακής Πολιτείας.

Το 18^ο αιώνα το νησί της Κέρκυρας έχει έντονη καλλιτεχνική και πολιτιστική δραστηριότητα. Διαθέτει δεκαπέντε φιλαρμονικές ορχήστρες και μεγάλο αριθμό ζωγράφων, λογοτεχνών, μουσικών και άλλων καλλιτεχνών. Μετά τη συμφωνία του Ναπολέοντα με τους Ρώσους παραχωρείται στους Γάλλους και αμέσως μετά καταλαμβάνεται από τους Άγγλους. Η Κέρκυρα ενώθηκε με την Ελλάδα όπως και όλα τα Ιόνια Νησιά, με την εκχώρησή τους από την Αγγλία, το 1864.

Οι Κερκυραίοι είναι άνθρωποι καλλιεργημένοι με μεγάλη μουσική και καλλιτεχνική κληρονομιά. Στο νησί υπάρχουν 16 Φιλαρμονικές και κάνουν συχνά συναυλίες σε εξωτερικούς χώρους στη διάρκεια του καλοκαιριού. Η πόλη όποτε έχει αγαπηθεί από τα χρόνια των Βενετών και οι παραστάσεις προσελκύουν πάντα πολύ κόσμο. Οι πολλές πινακοθήκες

φιλοξενούν εκθέσεις ντόπιων και ξένων καλλιτεχνών με διεθνή φήμη. Σήμερα το καινούργιο Θέατρο καθώς και ρομαντικοί εξωτερικοί χώροι χρησιμοποιούνται για την πραγματοποίηση πολλών και ποικίλων εκδηλώσεων όπως ροκ συναυλιών, παραστάσεων συγχρόνου χορού, συναυλιών της Δημοτικής Συμφωνικής Ορχήστρας και Θεατρικών παραστάσεων. Στην Κέρκυρα το παρελθόν ζει μέσα στο παρόν, γεγονότα τα οποία γιορτάζονταν για Εκατοντάδες χρόνια συνεχίζουν ακόμα και σήμερα με τον ίδιο παραδοσιακό τρόπο. Οι 4 ετήσιες λιτανείες του πολιούχου του νησιού Αγίου Σπυρίδωνα είναι οι πιο αγαπημένες και οι δύο απ' αυτές που γίνονται το Πάσχα αποτελούν μέρος μιας σειράς γιορτών που γίνονται τις μέρες αυτές, όπως το Μεγάλο Σάββατο στις 11 το πρωί που πετούν από τα παράθυρα κανάτια. Το καλοκαίρι γίνονται πολλά φεστιβάλ με παραδοσιακή μουσική και χορούς και τα ψητά αρνιά στις σούβλες αρωματίζουν τις ζεστές νύχτες. Ενώ στους κερκυραίους αρέσουν οι γιορτές, δεν ξεχνούν ποτέ την Ελληνική Ορθόδοξη Θρησκεία τους. Περίπου 2000 χρόνια εκκλησιαστικής παράδοσης εκδηλώνονται στις πλούσιες εκκλησίες με τις θαυμάσιες εικόνες, στα μικρά απρόσιτα ξωκλήσια όπου καίει πάντα ένα καντήλι και στους ασβεστωμένους τοίχους των μοναστηριών.

◆ ΙΣΤΟΡΙΑ – ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΙΘΑΚΗΣ

Η Ιθάκη ή Θιάκι όπως ονομάζεται από τους ντόπιους, πρωτοκατοικήθηκε στα προϊστορικά χρόνια. Εδώ σύμφωνα με τον Όμηρο ήταν το βασίλειο του Οδυσσέα, που το ανάκτορο του εντοπίστηκε από τον Schliemann σε ένα από τα υψώματα, όπου ανασκάφηκε προϊστορική ακρόπολη την οποία οι ντόπιοι ονομάζουν «Κάστρο του Οδυσσέα».

Οι ανασκαφές της Αγγλικής Αρχαιολογικής Σχολής έφεραν στο φως σημαντικά ευρήματα, από την ακρόπολη των Κλασικών και Ελληνιστικών χρόνων, πολλά από τα οποία Βρίσκονται σήμερα στο Βρετανικό Μουσείο. Σύμφωνα με τα ευρήματα των ανασκαφών, το νησί δέχτηκε τους πρώτους κατοίκους στο 3000 π.Χ. περίπου και κατοικείται και

στην Εποχή του Χαλκού. Η ακμή του όμως άρχισε μετά το 1000 π.Χ, όπου και χρησιμοποιήθηκε σαν εμπορικός σταθμός πόλεων της ηπειρωτικής Ελλάδας και ιδιαίτερα της Κορίνθου.

Στο βουνό Αετός ανακαλύφθηκε ένα σημαντικό ιερό, που από τα ευρήματα του συμπεραίνεται ότι νησί ήταν σε μεγάλη επικοινωνία με πολλές πόλεις του αρχαίου κόσμου.

Μια δεύτερη ακρόπολη υπήρχε στον Άγιο Αθανάσιο κοντά στο Σταυρό, ενώ στον Άγιο Γεώργιο ανακαλύφθηκε μικρό ιερό άγνωστης θεότητας.

Η Ιθάκη κατακτήθηκε από τους Ρωμαίους, ενώ στη διάρκεια της Ενετοκρατίας γνώρισε πολλές πειρατικές επιδρομές. Όπως και τα υπόλοιπα Επτάνησα περιήλθε στους Γάλλους και αργότερα στους Άγγλους. Στα 1864 ενσωματώθηκε με την Ελλάδα. Από τις μεγαλύτερες καταστροφές που έπληξαν το νησί ήταν ο σεισμός του 1953.

3. Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΗΜΕΡΑ

◆ Η ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ ΣΗΜΕΡΑ

Η γεωγραφική θέση του νησιού, με τις διάφορες επιδράσεις που δέχθηκε κατά καιρούς από τους δυτικούς κατακτητές, σε συνδυασμό με την βαθιά ελληνικότητα και την βυζαντινή παράδοση, δημιούργησαν ένα ιδιότυπο πολιτισμό, που

παρά τις φυσικές καταστροφές που δέχθηκε το νησί, διατηρείται και διαφυλάσσεται αναλλοίωτος.

Πανηγύρια, παραδοσιακά προϊόντα, χοροί, καντάδες και «αριέττες», αρχιτεκτονική καμπαναριών και οικοδομημάτων, ποίηση και γλώσσα, φέρουν τη σφραγίδα αυτής της κληρονομιάς.

Οι Κεφαλονίτες έχουν διαπρέψει στα γράμματα, στις επιστήμες και στις τέχνες. Έχουν περάσει στην ιστορία ως ιδιόρρυθμοι, με έντονη διάθεση για σάτιρα, οξύ πνεύμα, φιλελεύθεροι, λάτρεις της αναζήτησης και της

θάλασσας, αιώνιοι ταξιδευτές και Βαθιά προσκολλημένοι στον Άγιο Γεράσιμο, Άγιο της Κεφαλονιάς και προστάτη τους.

Σήμερα η Κεφαλονιά έχει μπει σε έναν έντονο ρυθμό ανάπτυξης. Κατασκευάζονται έργα, με κυρίαρχα αυτά της Μαρίνας Αργοστολίου και της λιμνοθάλασσας του Κουτάβου.

Δημιουργείται πανεπιστημιούπολη, και Τ.Ε.Ι., ενώ σύγχρονες παρεμβάσεις γίνονται για την ανάδειξη χώρων μεγάλου ιστορικού ενδιαφέροντος.

Οι φυσικές ομορφιές και ο μοναδικός πολιτισμός της, ελκύουν κάθε χρόνο πολλούς Έλληνες και ξένους τουρίστες.

♦ Η ΚΕΡΚΥΡΑ ΣΗΜΕΡΑ

Η Κέρκυρα, διεθνές τουριστικό κέντρο, συνδυάζει άριστα την ξεκούραση με τη διασκέδαση και την έντονη νυχτερινή ζωή. Το νησί ζει στους δικούς του ρυθμούς, γεμάτους ποίηση και μουσική αλλά παράλληλα ανταποκρίνεται με την τουριστική του υποδομή στις απαιτήσεις και του πιο δύσκολου επισκέπτη.

Στην πόλη της Κέρκυρας με τις μεγάλες πλατείες όπως η δημοφιλής Σπιανάδα και τα στενά λιθόστρωτα δρομάκια, τα γνωστά καντούνια, η Ιταλική επίδραση φαίνεται έντονα.

Εδώ δένουν αρμονικά, δημιουργώντας μια πόλη μοναδικής ομορφιάς και αισθητικής, τα αγγλικά αρχοντικά, οι εκκλησίες, με πρώτη αυτή του Αγίου Σπυρίδωνα προστάτη της πόλης, τα Βενετσιάνικα μνημεία.

Δυτικά της πόλης της Κέρκυρας, Βρίσκεται η Παλαιοκαστρίτσα, μικρός επίγειος παράδεισος και το Αγγελόκαστρο, Βυζαντινό φρούριο του 13ου αιώνα.

Στα νότια, το Κανόνι είναι ένα από τα δημοφιλέστερα σημεία του νησιού.

Ένα στενό κομμάτι στεριάς οδηγεί στο μοναστήρι της Βλαχέρενας από όπου με καΐκι μπορεί κανείς να επισκεφθεί το Ποντικονήσι και απέναντι πάνω στο λόφο του Γαστουριού, το μοναδικό Αχίλλειο, θερινό ανάκτορο της αυτοκράτειρας της Αυστρίας Ελισάβετ, ή «Σίσσυ».

Στην Κέρκυρα όμως εκτός από τις μοναδικές παραλίες της και τα σπουδαία μνημεία της, ο επισκέπτης μπορεί να χαρεί και πολλά σπορ, όπως ιστιοπλοΐα, θαλάσσιο σκι, γουϊντσέρφιγκ, καταδύσεις και υποβρύχιο ψάρεμα, τένις, κρίκετ και γκολφ, ενώ τα ορεινά υψώματα προσφέρονται για κυνήγι.

Μπορεί να γευθεί την εξαίσιση τοπική κουζίνα της, τα εξαιρετικής ποιότητας κρασιά της, τα μαντολάτα, το λικέρ από αρωματικές φράουλες και τα λιλιπούτεια ιαπωνικά πορτοκάλια κουμ-κουάτ.

Πάνω από όλα όμως, μπορεί να χαρεί τη ζωντανή Κερκυραϊκή παράδοση να ζήσει στις ταβέρνες, στα μπαρ, στις ντίσκο και στο καζίνο, την κοσμοπολίτικη ατμόσφαιρα της.

◆ Η ΖΑΚΥΝΘΟΣ ΣΗΜΕΡΑ

Η πόλη της Ζακύνθου απλώνεται στους πρόποδες του λόφου κάτω από το Κάστρο. Σώζονται κτίρια και αρχοντικά, με το χαρακτηριστικό χρώμα της ώχρας, με λότζες και βενετσιάνικες στοές, με τη Στράντα Μαρίνα στην παραλία, την περίφημη Ρούγα, το εμπορικό κέντρο με τις γραφικές καμάρες και την πλακόστρωτη κεντρική πλατεία του Αγίου Μάρκου, που συγκεντρώνει τη μεγαλύτερη κίνηση.

Η περιοχή της Μπόχαλης κάτω από το Κάστρο γοητεύει με τα μικρά, ήσυχα δρομάκια και τα παλιά σπίτια, με αυλές πνιγμένες στα μπουγαρίνια, με γνήσια καφενεία και εστιατόρια, όπου ακούγεται η παλιά ζακυνθινή μουσική. Πάνω από τη Μπόχαλη δεσπόζει το Ενετικό Κάστρο με την υπέροχη πανοραμική θέα προς την πόλη και τη θάλασσα του Ιονίου.

Στη Ζάκυνθο ο τουρισμός αναπτύσσεται σταδιακά. Μικρές ξενοδοχειακές μονάδες πνιγμένες στο πράσινο,

δένουν αρμονικά με τη φύση δημιουργώντας ένα άνετο και πολιτισμένο περιβάλλον. Το οδικό δίκτυο προσφέρεται για εξερευνήσεις.

Σ' αυτό το νησί θα χαρείτε την αρμονία που γεννά η συμφωνία του ανθρώπου με τη φύση.

Στη Ζάκυνθο η ευαισθησία των κατοίκων για το περιβάλλον έχει διατηρήσει μεγάλες εκτάσεις αναλλοίωτες. Φροντίζοντας να μη διαταράξουν το οικοσύστημα βοήθησαν να διακωνίζονται σπάνια είδη θαλάσσιας πανίδας. Εδώ ζει η γνωστή χελώνα της Μεσογείου *Caretta-caretta*, που για εκατομμύρια χρόνια χρησιμοποιεί τις νότιες παραλίες της Ζακύνθου ως τόπο αναπαραγωγής της. Το ίδιο και ένα άλλο σπάνιο είδος φώκιας, η *Monachus-monachus*, που απαντιέται στις νοτιοδυτικές ακτές του νησιού.

◆ Η ΛΕΥΚΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ

Οι Λευκαδίτες άνθρωποι ζωντανοί και φιλόξενοι καλοδέχονται τους ξένους.

Διατηρούν την παράδοση του νησιού τους αλλά παράλληλα το αναπτύσσουν για να παρέχει όλες τις σύγχρονες ανέσεις.

Η Λευκάδα διαθέτει ολοκληρωμένη τουριστική υποδομή και άριστες υπηρεσίες υποδοχής των ξένων, που κατακλύζουν το νησί κάθε καλοκαίρι.

Έχει όμως αποφύγει την παγίδα της άναρχης δόμησης. Φρόντισε να διατηρήσει το αυθεντικό της χρώμα συνδυάζοντας το με τη σύγχρονη τουριστική εξέλιξη.

Η πόλη της Λευκάδας συγκεντρώνει όλες τις υπηρεσίες που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών.

Το Νυδρί πασίγνωστο τουριστικό κέντρο, συνδυάζει μαγευτική θέα στα γύρω νησάκια, φυσική ομορφιά και όλες τις ανέσεις μίας καλά οργανωμένης τουριστικής περιοχής.

24ωρο.

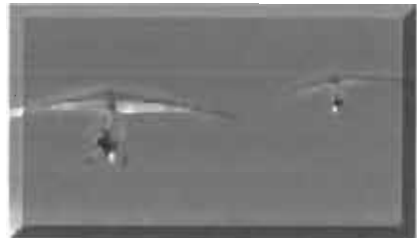
Η ψυχαγωγία στο νησί δεν σταματά ποτέ. Εξορμήσεις στα γύρω νησάκια, θαλάσσια σπορ στις ομορφότερες παραλίες της Μεσογείου, αλλά και έντονο κέφι όλο το

Η Λευκάδα φημίζεται και ως παράδεισος των καλοφαγάδων. Οι Λευκαδίτες διαθέτουν πλούσια κουζίνα με παραδοσιακές νοστιμιές και εκλεκτούς μεζέδες.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό είναι τα ολόφρεσκα και πεντανόστιμα ψάρια, που υπάρχουν άφθονα και σε μεγάλη ποικιλία, από τη θάλασσα και τα ιχθυοτροφεία της.

Η Λευκάδα διαθέτει ακόμη 2 από τις 10 καλύτερες παραλίες στο κόσμο για surf, τη Βασιλική και τον Αϊ Γιάννη στη Χώρα, ενώ προσφέρεται και για ιστιοπλοΐα και diving.

Στις περιοχές αυτές υπάρχουν σχολές για όσους αγαπούν αυτά τα σπορ.

Εδώ διεξάγεται το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Ταχύπλων Σκαφών FORMULA III, με παγκόσμια συμμετοχή και απήχηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ

ΓΕΝΙΚΑ

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων περιλαμβάνει τους νομούς **Ζακύνθου, Κέρκυρας, Κεφαλονιάς και Λευκάδας**. Με έδρα την Κέρκυρα, η Περιφέρεια συγκεντρώνει ποσοστό 1,9% του πληθυσμού και παράγει 1,7% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος της χώρας. Μεταξύ των απογραφών 1991 και 2001 ο πληθυσμός της αυξήθηκε 9,9%, η 3^η μεγαλύτερη αύξηση στη χώρα μετά το Νότιο Αιγαίο και την Κρήτη.

Το ποσοστό φυσικής μείωσης του πληθυσμού υποχωρεί, από 3 άτομα ανά 1000 κατοίκους το 1999 σε 1,8 το 2001.

Στην Περιφέρεια παράγεται 1,8% της αγροτικής παραγωγής της χώρας, 0,1% της **μεταποιητικής** παραγωγής και 2% των υπηρεσιών. Τα 4/5 του προϊόντος της περιφέρειας προέρχονται από της υπηρεσίες, με σημαντική τη συμβολή του **τουρισμού**, αφού 19% του ΑΕΠ προέρχεται από υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων, η 2^η υψηλότερη αναλογία στη χώρα μετά το Νότιο Αιγαίο. **Με κατά κεφαλή προϊόν 3,6 εκατ. δρχ.** το 2001, κατατάσσεται 10η με βάση το κριτήριο αυτό με 89% του μέσου όρου της χώρας.

Με το κατά κεφαλή προϊόν της Ελλάδας να αντιστοιχεί σε 64,7% του μέσου της Ευρωπαϊκής Ένωσης το 2001 σύμφωνα με την Eurostat (με βάση τον αυξημένο πληθυσμό που προέκυψε για το σύνολο χώρας από την απογραφή 2001), της αναλογεί ΑΕΠ ανά κάτοικο ίσο με 58% του μέσου της ΕΕ (59% το 2000).

Με δηλωθέν εισόδημα 10,2 χιλ. ευρώ ανά φορολογούμενο το 2003 (άνοδος 6%, 82% του μέσου όρου της Ελλάδας), οι φορολογούμενοι του πλήρωσαν το 2003 κατά μέσο όρο για φόρο εισοδήματος 691 ευρώ, έναντι μέσου όρου χώρας 1.076. Στην περιφέρεια αναλογεί 1,9% των φορολογουμένων (+3,8% το 2003), 1,5% του δηλωθέντος εισοδήματος της χώρας (+ 10%) και 1,2% του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων (+13%).

Η **ανεργία** στην περιφέρεια μειώθηκε κατά 1,2 μονάδες το 2002 στο 9% του εργατικού δυναμικού, μετά από άνοδο το 2001, με 9,9% για το σύνολο της

Ελλάδας. Προσελκύει 12% (2000) των διανυκτερεύσεων αλλοδαπών με ανοδική τάση, έχει δε την 2η υψηλότερη αναλογία διανυκτερεύσεων αλλοδαπών ανά κάτοικο (29 με 58 στο Νότιο Αιγαίο). Στην περιφέρεια αναλογεί 2% των συνολικών επενδύσεων στη χώρα.

Την 5ετία 1997-2001 δόθηκαν 106 άδειες λειτουργίας νέων **μεταποιητικών επιχειρήσεων**, 3% του συνόλου (4.094 σε ολόκληρη την Ελλάδα).

Στις επιχειρήσεις της αναλογεί 0,1% των **επενδύσεων** των βιομηχανικών επιχειρήσεων της χώρας την περίοδο 1999-2000, σύμφωνα με την Ετήσια Βιομηχανική Έρευνα της ΕΣΥΕ, οι οποίες το 2000 μειώθηκαν 27%. Στις επιχειρήσεις που έχουν την έδρα τους στην περιοχή αναλογεί μόνο το 0,3% του κύκλου εργασιών των μεταποιητικών και κατασκευαστικών μονάδων της χώρας και 1,1% των εμπορικών.

Το έτος 2002 της αναλογεί **2%** των **καλλιεργούμενων εκτάσεων** στη χώρα και **8%** της συνολικής παραγωγής **ελαιολάδου** (4^η παραγωγός περιφέρεια). Οι τηλεφωνικές συνδέσεις στην περιφέρεια αυξήθηκαν κατά 1,7% το 2000, αύξηση υψηλότερη από του συνόλου χώρας, παρά τον σχετικά υψηλό αριθμό συνδέσεων ανά 100 κατοίκους (57 με μέσο χώρας 54 το 2000). Το 2003 οι πωλήσεις καινούριων επιβατικών αυτοκινήτων μειώθηκαν 15% στις 4,5 χιλ. ή 1,8% των συνολικών.

Ο αριθμός αυτοκινήτων ανά 100 κατοίκους το 2001 ήταν 26 με μέσο όρο χώρας 31. Με απορρόφηση άνω του 102% έκλεισε το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ιονίων Νήσων στο πλαίσιο του Β' Κ.Π.Σ. Στα πλαίσια του Γ' Κ.Π.Σ. (2000-2006), ο συνολικός προϋπολογισμός του Π.Ε.Π. Ιονίων Νήσων ανέρχεται στα 375 εκ. ευρώ.

Η συνολική κοινοτική συμμετοχή ανέρχεται σε 244,7 εκατ. ευρώ, και από αυτά ως τις 31/12/2003 είχε απορροφηθεί το 21%.

Δείκτες Ευημερίας

		Περιφέρεια Ιονίων Νήσων	Μέσος όρος χώρας	Κατάταξη σε σχέση με τις 13 περιφέρειες
ΑΕΠ κατά κεφαλή	2001	3,60 εκατ. δρχ.	4,05	10
Αποταμιευτικές καταθέσεις ανά κάτοικο	2000	1,79 εκατ. δρχ.	1,79	4
Δηλ. εισόδημα ανά φορολογούμενο	2003	10,2 χιλ. ευρώ	12,5	12
Φόρος εισοδ. ανά φορολογούμενο	2003	0,69 χιλ. ευρώ	1,08	10
Φυσική αύξηση πληθυσμού/ 1000 κατοίκους	2001	-1,78	-0,01	9
Μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης/ 1000 κατοίκους	2001	68	68	9
Μαθητές δημοτικού/ 1000 κατοίκους	2001	60	59	7
Ποσοστό ανεργίας	2002	9,0	9,9	11
Συμμετοχή στα συνολικά μεγέθη της χώρας				
ΑΕΠ	2001	1,7%		12
Φορολογούμενοι	2003	1,9%		12
Δηλωθέν στην εφορία εισόδημα	2003	1,5%		12
Φόρος εισοδήματος φ.π.	2003	1,2%		12
Αποταμιευτικές καταθέσεις	2002	1,9%		13

◆ ΝΟΜΟΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Με πρωτεύουσα τη Ζάκυνθο, ο νομός Ζακύνθου συγκεντρώνει ποσοστό **0,4% του πληθυσμού της χώρας**. Η τάση αύξησης - είχε το 7^ο μεγαλύτερο ποσοστό **φυσικής αύξησης** του πληθυσμού το 1998 με υπεροχή γεννήσεων/1.000 κατοίκους: 1 - αντιστράφηκε το 1999 και 2000 σε φυσική μείωση του πληθυσμού (υπεροχή γεννήσεων/1.000 κατοίκους: -0,1), για να επανέλθει όμως σε φυσική αύξηση το 2001 (1,1). Έχει βέβαια και την 3η υψηλότερη (μετά την Ξάνθη και τα Δωδεκάνησα) αναλογία μαθητών Δημοτικού ανά 1.000 κατοίκους (72 έναντι μέσου όρου Ελλάδας 59).

Μεταξύ των απογραφών 1991 και 2001 ο πληθυσμός του αυξήθηκε 19,8%, αύξηση πολύ μεγαλύτερη από του συνόλου της χώρας (6,9%). Στην περιοχή αναλογεί το **0,3% του ακ. εγχώριου προϊόντος** της χώρας, αναλογία σταθερή τα τελευταία χρόνια.

Το 82% του προϊόντος του προέρχεται από τις υπηρεσίες, 14% από υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων, η 6η υψηλότερη αναλογία στη χώρα. Με **κατά κεφαλή προϊόν 2,9 εκατ. δρχ.** κατατάσσεται 44ος με βάση το κριτήριο αυτό με 71% του μέσου όρου της Ελλάδας το 2001 (53% του μέσου όρου της ΕΕ-25). Στους κατοίκους του αναλογούν **27 αυτοκίνητα ανά 100 κατοίκους** (μέσος όρος χώρας 31, το 2001). Το 2003 οι πωλήσεις καινούριων επιβατικών αυτοκινήτων μειώθηκαν 16% στο 0,4% του συνόλου της χώρας, όπου μειώθηκαν 3,2%.

Με **δηλωθέν εισόδημα 9,4 χιλ. ευρώ** ανά φορολογούμενο το 2003 (άνοδος 7%, 75% του μέσου όρου της Ελλάδας), οι φορολογούμενοι του πλήρωσαν το 2003 κατά μέσο όρο για φόρο εισοδήματος 677 ευρώ, έναντι μέσου όρου χώρας 1.076. Σε αυτόν αναλογεί 0,4% των φορολογουμένων (άνοδος 6% το 2003), 0,3% του δηλωθέντος εισοδήματος της χώρας (+13%) και 0,2% του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων (+16%).

Ο νομός έχει **υψηλό, αλλά μειούμενο, δείκτη οικοδομικής δραστηριότητας** με 1,7 νέες κατοικίες ανά 100 κατοίκους (5ος στη χώρα το 2001). Τα **τροχαία ατυχήματα** μειώθηκαν 16% το 2002 και 46% το 2003, με συνέπεια η αναλογία τροχαίων ατυχημάτων ανά 1.000 κατοίκους (2,2 το 2001) να υποχωρεί.

Η Ζάκυνθος προσελκύει μόνο 4% των διανυκτερεύσεων αλλοδαπών με έντονα ανοδική τάση (2 εκατ. το 2000), η αναλογία όμως 56 διανυκτερεύσεις ανά κάτοικο το 2000 (50 το 1999) είναι η 2η υψηλότερη στη χώρα μετά τα Δωδεκάνησα. Η αναλογία γιατρών/ 1000 κατοίκους υποχωρεί, 3,3 το 2000 και 2,92 το 2001.

Δείκτες Ευημερίας

		Νομός Ζακύνθου	Μέσος όρος χώρας		Κατάταξη σε σχέση με τους 52 νομούς
ΑΕΠ κατά κεφαλή	2001	2,91	εκατ.δρχ.	4,08	44
Κατά κεφαλή καταθέσεις	2000	1,85	εκατ.δρχ.	1,79	9
Δηλ. εισόδημα ανά φορολογούμενο	2003	9,4	χιλ.ευρώ	12,5	42
Φόρος εισοδ. ανά φορολογούμενο	2003	0,68	χιλ.ευρώ	1,08	26
Φυσική πληθυσμού/ 1000 κατοίκους	2001	1,1		-0,03	8
Μαθητές Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης / 1000 κατοίκους	2001	65		68	30
Μαθητές δημοτικού/ 1000 κατοίκους	2001	72		59	3

Συμμετοχή στα συνολικά μεγέθη της χώρας

ΑΕΠ	2001	0,3	%	49
Φορολογούμενοι	2003	0,4	%	45
Δηλωθέν στην εφορία εισόδημα	2003	0,3	%	48
Φόρος εισοδήματος φ.π.	2003	0,2	%	46
Αποταμιευτικές καταθέσεις	2002	0,3	%	47

◆ ΝΟΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

Με πρωτεύουσα την Κέρκυρα, ο νομός Κέρκυρας συγκεντρώνει το **1% του πληθυσμού** της χώρας και παράγει το **1% του ακ. εγχώριου προϊόντος**. Το χαμηλό ποσοστό **φυσικής μείωσης του πληθυσμού** του 1997 (υπεροχή γεννήσεων/1.000 κατοίκους: -0,3) αυξήθηκε σε -2 το 2001.

Μεταξύ των απογραφών 1991 και 2001 ο πληθυσμός της αυξήθηκε 4,1%. Η Κέρκυρα έχει σχετικά χαμηλή αναλογία μαθητών Δημοτικού ανά 1.000 κατοίκους (57 έναντι μέσου όρου Ελλάδας 59). Η συμμετοχή του νομού στο ΑΕΠ της χώρας διατηρείται σχεδόν σταθερή τα τελευταία χρόνια.

Ο κύριος όγκος του **προϊόντος** της προέρχεται από τις υπηρεσίες, 87%, με καθοριστική τη συμβολή του τουρισμού, 25% από υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων, της αναλογεί δε 3,3% της συνολικής παραγωγής των ξενοδοχείων και εστιατορίων της χώρας (η 5η υψηλότερη συμμετοχή).

Οι **επενδύσεις** των μεταποιητικών επιχειρήσεων του νομού, σύμφωνα με τα στοιχεία της Ετήσιας Βιομηχανικής Έρευνας της ΕΣΥΕ, αυξήθηκαν 50% το 2000, αποτελούν όμως αμελητέο μέγεθος σε σχέση με το σύνολο της χώρας. Με **κατά κεφαλή προϊόν 3,9 εκατ. δρχ.** κατατάσσεται 20ος με βάση το κριτήριο αυτό με 95% του μέσου όρου της Ελλάδας το 2001 (70% του μέσου όρου της ΕΕ-25).

Ανά 100 κατοίκους του αναλογούν 30 αυτοκίνητα (μέσος όρος χώρας 31 το 2001), **0,9 νέες κατοικίες** (μέσος χώρας 1 το 2001) και 53 τηλεφωνικές συνδέσεις (μέσος όρος χώρας 54 το 2000). Οι πωλήσεις καινούριων επιβατικών αυτοκινήτων μειώθηκαν 13% το 2003, μετά από μείωση 11% το 2002. Με **δηλωθέν εισόδημα 10,3 χιλ. ευρώ** ανά φορολογούμενο το 2003 (άνοδος 6%, 82% του μέσου όρου της Ελλάδας), οι φορολογούμενοι του πλήρωσαν το 2003 κατά μέσο όρο για φόρο εισοδήματος 707 ευρώ, έναντι μέσου όρου χώρας 1.076. Σε αυτόν αναλογεί 1% των φορολογουμένων (άνοδος 4% το 2003), 0,8% του δηλωθέντος εισοδήματος της χώρας (+10%) και 0,6% του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων (+14%).

Με 3,3 εκατ. **διανυκτερεύσεις αλλοδαπών** (3ος στην κατάταξη των νομών με 7% του συνόλου το 2000), αναλογούν σε κάθε κάτοικο 29 διανυκτερεύσεις (28 το 1999), 3ος στην κατάταξη μετά τα Δωδεκάνησα και τη Ζάκυνθο. Έχει αναλογία τροχαίων ατυχημάτων ανά 1.000 κατοίκους 1,3 με

μέσο χώρας 1,8, ενώ τα τροχαία ατυχήματα στο νομό μειώνονται: 15% το 2002 και 18% το 2003. Η αναλογία γιατρών/ 1000 κατοίκους υποχωρεί, 3,4 το 2001, η 12η υψηλότερη στη χώρα.

Δείκτες Ευημερίας

	Νομός Κέρκυρας		Μέσος όρος χώρας	Κατάταξη σε σχέση με τους 52 νομούς
ΑΕΠ κατά κεφαλή	2001	3,87 εκατ.δρχ.	4,08	20
Κατά κεφαλή καταθέσεις	2000	1,51 εκατ.δρχ.		17
Δηλ. εισόδημα ανά φορολογούμενο	2003	10,3 χιλ.ευρώ	12,5	31
Φόρος εισοδ. ανά φορολογούμενο	2003	0,71 χιλ.ευρώ	1,08	23
Φυσική πληθυσμού/ 1000 κατοίκους	2001	-1,98	-0,01	30
Μαθητές Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης/ 1000 κατοίκους	2001	73	68	9
Μαθητές δημοτικού/ 1000 κατοίκους	2001	57	59	31
Συμμετοχή στα συνολικά μεγέθη της χώρας				
ΑΕΠ	2001	1,0	%	25
Φορολογούμενοι	2003	1,0	%	28
Δηλωθέν στην εφορία εισόδημα	2003	0,8	%	26
Φόρος εισοδήματος φ.π.	2003	0,7	%	22
Αποταμιευτικές καταθέσεις	2002	0,9	%	22

◆ ΝΟΜΟΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ

Με πρωτεύουσα τη Λευκάδα, ο νομός Λευκάδας συγκεντρώνει ποσοστό **0,2% του πληθυσμού** της χώρας, ο μικρότερος νομός της χώρας από άποψη πληθυσμού, είχε μάλιστα το **4^ο υψηλότερο ποσοστό φυσικής μείωσης του πληθυσμού** το 2001 (υπεροχή γεννήσεων/1.000 κατοίκους: -4,6) το οποίο όμως βαίνει μειούμενο.

Μεταξύ των απογραφών 1991 και 2001 ο πληθυσμός του αυξήθηκε 6,6%. Η αναλογία μαθητών Δημοτικού ανά 1.000 κατοίκους είναι χαμηλότερη από τον μέσο όρο της Ελλάδας (56 έναντι 59). Στον νομό αναλογεί 0,2% του ακ. εγχώριου προϊόντος, και το 1/4 σχεδόν του προϊόντος του προέρχεται από τις **κατασκευές** την τελευταία διετία.

Με **κατά κεφαλή προϊόν** 4 εκατ. δρχ. κατατάσσεται 15ος ως προς το κριτήριο αυτό με 99% του μέσου όρου της χώρας το 2001 (73% του μέσου όρου της ΕΕ-25).

Ανά 100 κατοίκους του αναλογούν 63 τηλεφωνικές συνδέσεις (μέσος όρος χώρας 54 το 2000), η 6η υψηλότερη αναλογία στη χώρα και 14 αυτοκίνητα (μέσος όρος χώρας 31 το 2001).

Το 2003 οι πωλήσεις καινούριων επιβατικών αυτοκινήτων μειώθηκαν 19%, ενώ στο σύνολο της χώρας μειώθηκαν 3,2%. Με **δηλωθέν εισόδημα** 11,1 χιλ. ευρώ ανά φορολογούμενο το 2003 (άνοδος 7%, 89% του μέσου όρου της Ελλάδας), οι φορολογούμενοι του πλήρωσαν το 2003 κατά μέσο όρο για φόρο εισοδήματος 710 ευρώ, έναντι μέσου όρου χώρας 1.076. Σε αυτόν αναλογεί 0,2% των φορολογουμένων (άνοδος 2% το 2003), 0,2% του δηλωθέντος εισοδήματος της χώρας (+9%) και 0,1% του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων (+15%). Σε κάθε κάτοικό του αναλογούν 7 **διανυκτερεύσεις αλλοδαπών** (5 το 1999), 12ος στη χώρα, με μικρή όμως συμμετοχή στις συνολικές (0,2% ή 140 χιλ. το 2000).

Τα **τροχαία ατυχήματα**, μετά από αύξηση 44% το 2001, το 2002 και 2003 μειώθηκαν 25% και 30% αντίστοιχα.

Ο νομός έχει την 8η υψηλότερη, και μειούμενη, αναλογία **νέων κατοικιών** στον πληθυσμό (1,5/100 κάτοίκους το 2001). Σε κάθε κάτοικό της αναλογούν 5 διανυκτερεύσεις αλλοδαπών (12ος στη χώρα).

Δείκτες Ευημερίας

		Νομός Λευκάδας		Μέσος όρος χώρας	Κατάταξη τους 52 νομούς
ΕΠ κατά κεφαλή	2001	4,03	εκατ.δρχ.	4,08	15
ΕΠ ανά κεφαλή καταθέσεις	2000	1,98	εκατ.δρχ.	1,79	8
Μ. εισόδημα ανά φορολογούμενο	2003	11,1	χιλ.ευρώ	12,5	18
Όρος εισοδ. ανά φορολογούμενο	2003	0,71	χιλ.ευρώ	1,08	21
Μηνιαία απασχολησιμότητα/ 1000 κατοίκους	2001	-4,62		-0,01	49
Αριθμός απασχοληθέντων/ 1000 κατοίκους	2001	70		68	19
Αριθμός δημοτικού/ 1000 κατοίκους	2001	56		59	36
Μετοχή στα συνολικά μεγέθη της χώρας					
ΕΠ	2001	0,2	%		51
Φορολογούμενοι	2003	0,2	%		51
Απασχοληθέν στην εφορία εισόδημα	2003	0,2	%		51
Όρος εισοδήματος φ.π.	2003	0,1	%		51
Αποταμιευτικές καταθέσεις	2002	0,2	%		51

◆ ΝΟΜΟΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ

Με πρωτεύουσα το Αργοστόλι, ο νομός Κεφαλονιάς συγκεντρώνει ποσοστό **0,4%** του πληθυσμού της χώρας και παράγει 0,3% του ακ. εγχώριου προϊόντος. Έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά **φυσικής μείωσης του πληθυσμού** στη χώρα (υπεροχή γεννήσεων/1.000 κατοίκους: -6,4 το 1998 και -4 το 2000), το οποίο μειώθηκε σε 2,4 το 2001 ενώ εμφανίζει αναλογία μαθητών Δημοτικού ανά 1.000 κατοίκους χαμηλότερη από τον μέσο όρο της Ελλάδας (58 έναντι μέσου όρου χώρας 59, με τη μείωση από το 68 του έτους 2000 να οφείλεται στην άνοδο του πληθυσμού που προέκυψε από την απογραφή 2001, παράγοντας που ισχύει άλλωστε και για το χαμηλότερο ποσοστό φυσικής μείωσης του πληθυσμού το έτος αυτό).

Μεταξύ των απογραφών 1991 και 2001 ο πληθυσμός του αυξήθηκε 21,6%. Με **κατά κεφαλή προϊόν 3,4 εκατ. δρχ.** κατατάσσεται 34ος με βάση το κριτήριο αυτό με 84% του μέσου όρου της Ελλάδας το 2001 (62% του μέσου όρου της ΕΕ-25).

Το 83% του προϊόντος του νομού προέρχεται από τις υπηρεσίες, αναλογία αυξανόμενη, με σημαντική τη συμβολή του τουρισμού (13% από υπηρεσίες ξενοδοχείων και εστιατορίων). Στους κατοίκους του αναλογούν 20 αυτοκίνητα ανά 100 κατοίκους (μέσος όρος χώρας 31 το 2001) και 69 τηλεφωνικές συνδέσεις ανά 100 κατοίκους (2000), η 3η υψηλότερη αναλογία στη χώρα.

Το 2003 οι πωλήσεις καινούριων επιβατικών αυτοκινήτων μειώθηκαν 17%, για 2ο συνεχόμενο έτος, έναντι μείωσης 3,2% στο σύνολο της χώρας. Με **δηλωθέν εισόδημα 10,4 χιλ. ευρώ** ανά φορολογούμενο το 2003 (άνοδος 4,7%, 83% του μέσου όρου της Ελλάδας), οι φορολογούμενοι του πλήρωσαν το 2003 κατά μέσο όρο για φόρο εισοδήματος 649 ευρώ, έναντι μέσου όρου χώρας 1.076. Σε αυτόν αναλογεί 0,4% των φορολογουμένων (άνοδος 2% το 2003), 0,3% του δηλωθέντος εισοδήματος της χώρας (+7%) και 0,2% του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων (+5%).

Ο νομός έχει χαμηλή αναλογία μαθητών Ββάθμιας εκπαίδευσης ανά 1.000 κατοίκους (59 με μέσο χώρας 68). Σε κάθε κάτοικό της αναλογούν 13 **διανυκτερεύσεις αλλοδαπών** (11 το 1999), 10ος στην κατάταξη των νομών.

Η Κεφαλονιά έχει υψηλό, και αυξανόμενο, δείκτη οικοδομικής δραστηριότητας (3,5 νέες κατοικίες ανά 100 κατοίκους το 2001, 1ος στη χώρα).

Ο νομός είχε την 3^η υψηλότερη αναλογία τροχαίων ατυχημάτων ανά 1.000 κατοίκους το 2001 (2,4 έναντι μέσου χώρας 1,8), η εικόνα όμως βελτιώνεται με μείωση των ατυχημάτων 25% το 2002 και 31% το 2003.

Δείκτες Ευημερίας

		Νομός Κεφαλονιάς		Μέσος Όρος χώρας	Κατάταξη σε σχέση με τους 52 νομούς
ΑΕΠ κατά κεφαλή	2001	3,42	εκατ.δρχ.	4,08	34
Κατά κεφαλή καταθέσεις	2000	2,58	εκατ.δρχ.	1,79	3
Δηλ. εισόδημα ανά φορολογούμενο	2003	10,4	χιλ.ευρώ	12,5	30
Φόρος εισοδ. ανά φορολογούμενο	2003	0,65	χιλ.ευρώ	1,08	34
Φυσική πληθυσμού/ 1000 κατοίκους	2001	-2,43		-0,01	33
Μαθητές εκπαίδευσης/ 1000 κατοίκους	2001	59		68	41
Μαθητές δημοτικού/ 1000 κατοίκους	2001	58		59	26
Συμμετοχή στα συνολικά μεγέθη της χώρας					
ΑΕΠ	2001	0,3	%		46
Φορολογούμενοι	2003	0,4	%		47
Δηλωθέν στην εφορία εισόδημα	2003	0,3	%		46
Φόρος εισοδήματος φ.π.	2003	0,2	%		47
Αποταμιευτικές καταθέσεις	2002	0,5	%		41

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

ΝΟΜΟΙ:	ΚΕΡΚΥΡΑΣ ΛΕΥΚΑΔΑΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ & ΙΘΑΚΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ
ΕΚΤΑΣΗ:	2.318 τ. χλμ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ:	202.000 κάτοικοι
ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ: (κατοικημένα)	ΟΘΩΝΟΙ, ΕΡΕΙΚΟΥΣΑ, ΜΑΘΡΑΚΙ, ΠΑΞΟΙ, ΑΝΤΙΠΑΞΟΙ ΜΕΓΑΝΗΣΙ, ΚΑΛΑΜΟΣ, ΚΑΣΤΟΣ, ΙΘΑΚΗ

I. Η ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

A. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Γεωγραφική θέση - Έκταση - Γεωμορφολογία

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων αποτελεί μια νησιωτική περιφέρεια, η οποία συγκροτήθηκε με βάση κυρίως το κοινό ιστορικό και πολιτισμικό παρελθόν της. Τα νησιά έχουν κοινά κοινωνικοοικονομικά χαρακτηριστικά, που απορρέουν από την δομή του νησιωτικού χώρου στον οποίο εντάσσονται. Το κοινό ιστορικό και πολιτιστικό παρελθόν με τους πλούσιους πολιτιστικούς πόρους έχει διαμορφώσει την ταυτότητά της Περιφέρειας. Παράλληλα η Περιφέρεια διαθέτει αξιόλογο φυσικό περιβάλλον με διακεκριμένους οικότοπους που παρουσιάζουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του νησιωτικού χώρου.

Τα Ιόνια Νησιά είναι μια νησιωτική ακριτική Περιφέρεια και αποτελούν το «Ιόνιο Αρχιπέλαγος», το οποίο εκτείνεται κατά μήκος των δυτικών παραλίων της Ελλάδας. Η Περιφέρεια των Ιονίων Νήσων βρίσκεται στο θαλάσσιο χώρο της Κεντρικής Μεσογείου και γειτνιάζει προς βορρά με την Βαλκανική και προς δυσμάς με το Mezzogiorno της Ιταλίας. Είναι μέρος του ελληνικού νησιωτικού χώρου, ο οποίος αποτελεί σπάνια περίπτωση φυσικής, περιβαλλοντικής, μικροκλιματολογικής, οικιστικής, ιστορικής, πολιτιστικής ποικιλομορφίας, η οποία μπορεί να λειτουργήσει ως συγκριτικό πλεονέκτημα στην ανάπτυξη του χώρου και στην εσωτερική συνοχή του.

Η περιφερειακότητα των Ιονίων Νήσων δεν έχει αντιμετωπισθεί ακόμη αποτελεσματικά και αποτελεί άμεσα ιεραρχημένο στόχο σε συνδυασμό με την άμβλυνση των ενδο-περιφερειακών και ενδονομαρχιακών αντιθέσεων. Όσον αφορά στην συνοχή των νησιών, αυτή είναι συνυφασμένη με την άρση της απομόνωσης και την σύνδεση με κέντρα του ηπειρωτικού χώρου, με θαλάσσια και εναέρια δίκτυα καθώς και με την μείωση της περιφερειακότητας.

Η προώθηση των περιφερειακών πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι δυνατόν να οδηγήσει την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, μέσα από την ανάδειξη της γεωγραφικής της θέσης, στο κέντρο του διαδρόμου Αδριατικής-Ιονίου. Τα Ιόνια Νησιά μπορούν να διαδραματίσουν ένα στρατηγικό ρόλο στις προγραμματιζόμενες δράσεις για την ανάπτυξη διασυνοριακών συνεργασιών ανάμεσα σε Ελλάδα-Ιταλία και τις χώρες της Βαλκανικής καθώς και της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Επίσης έχουν την δυνατότητα ανάπτυξης διαπεριφερειακών σχέσεων στο χώρο της Κεντρικής Μεσογείου με προώθηση οικονομικών και πολιτιστικών σχέσεων και ολοκληρωμένη διαχείριση του νησιωτικού πλέγματος της Κεντρικής Μεσογείου.

Η Περιφέρεια έχει συνολική έκταση 2.318 τ. χλμ, καλύπτει δε το 1,8% της συνολικής έκτασης της χώρας. Αποτελείται από τους Νομούς Κερκύρας, Λευκάδας, Κεφαλληνίας & Ιθάκης και Ζακύνθου και σύμφωνα με τη νέα διοικητική διαίρεση («Καποδίστριας») αποτελείται από 33 νέους δήμους και 6 κοινότητες, οι οποίες παρέμειναν για εθνικούς ή οικονομικούς λόγους. Η έδρα της Περιφέρειας ευρίσκεται στην Κέρκυρα.

Συνολικά η Περιφέρεια αριθμεί 32 νησιά (μικρά και μεγάλα) εκ των οποίων κατοικούνται μόνο τα 13. Περιλαμβάνει από τα βόρεια προς τα νότια τα νησιά Οθωνοί, Ερείκουσα, Μαθράκι, Κέρκυρα, Παξοί, Αντίπαξοι, Λευκάδα, Μεγανήσι, Κάλαμος, Καστός, Ιθάκη, Κεφαλληνία και Ζάκυνθο.

Βασικά γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά των Ιονίων Νησιών είναι οι ορεινοί όγκοι με μεγάλο υψόμετρο, οι λιμνοθάλασσες, τα ποτάμια καθώς και οι καταπράσινες πεδιάδες. Τα υψηλότερα όρη είναι ο Αίνος στην Κεφαλληνία, η Ελάτη στην Λευκάδα, ο Παντοκράτορας στην Κέρκυρα και ο Βραχίονας στην Ζάκυνθο. Ανάμεσα στα όρη απλώνονται εύφορες κοιλάδες κατάφυτες στο μεγαλύτερο μέρος από ελιές.

Το ποσοστό των ορεινών εκτάσεων καλύπτει το 28,3% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας, των ημιορεινών το 35,8%, ενώ το 35,9% των

εκτάσεων είναι πεδινές. Η Κεφαλληνία και η Ζάκυνθος έχουν εκτεταμένες ζώνες ημιορεινών εκτάσεων, 41,84% και 55,15% αντίστοιχα. Μεγάλο τμήμα ορεινών ζωνών έχει η Λευκάδα 62,25%, ενώ μεγάλα τμήματα πεδινών εκτάσεων διαθέτει η Κέρκυρα, το 68,32% περίπου της έκτασής της. Όλα τα νησιά έχουν πλούσια βλάστηση και το καθένα έχει μια ιδιαίτερη φυσικογεωγραφική ταυτότητα.

Γενικά η Περιφέρεια των Ιονίων Νήσων, λόγω της σημαντικής ανάπτυξης του τουριστικού τομέα τις τελευταίες δεκαετίες, δίνει την εντύπωση στον μακρινό παρατηρητή ότι πρόκειται για μια σχετικά ανεπτυγμένη Περιφέρεια. Στην πραγματικότητα όμως πρόκειται για μια νησιωτική ακριτική περιφέρεια με τις συνακόλουθες ενδοπεριφερειακές διαφορές στο επίπεδο της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και με σημαντικά προβλήματα οργανικής διασύνδεσης μεταξύ των νησιών αλλά και στην σύνδεσή τους με την ηπειρωτική χώρα.

B. ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Πληθυσμός

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας ανέρχεται σε 202.000 κατοίκους σύμφωνα με την εκτίμηση της ΕΣΥΕ για το 1998 και αντιστοιχεί στο 1,9% του συνολικού πληθυσμού της χώρας. Ο αστικός πληθυσμός ανέρχεται στο 26% του συνολικού πληθυσμού (1991) και παρουσιάζει αυξητικές τάσεις σε σχέση με το 1981, ο αγροτικός πληθυσμός στο 63% του συνολικού πληθυσμού και παρουσιάζει μικρή άνοδο, ενώ ο ημιαστικός πληθυσμός σταδιακά μειώνεται και φτάνει στο 11% του συνόλου.

Ο νομός Κέρκυρας συγκεντρώνει το 1,1% του πληθυσμού της χώρας, ο νομός Λευκάδας το 0,2% (είναι ο μικρότερος νομός της χώρας από άποψη πληθυσμού), ο νομός Κεφαλληνίας & Ιθάκης το 0,3% και ο νομός Ζακύνθου το 0,3% της χώρας.

2. Δημογραφική εξέλιξη

Ο πληθυσμός των Ιονίων Νησιών παρουσίασε συνεχή μείωση τη μεταπολεμική περίοδο. Τη δεκαετία του 1970 ουσιαστικά σταθεροποιήθηκε γύρω στις 185.000 κατοίκους. Αντίθετα τη δεκαετία του 1980 παρουσίασε αντιστροφή της πτωτικής του πορείας και το 1991 ανήρχετο σε 193.734

κατοίκους. Όμως η φυσική αύξηση του πληθυσμού (γεννήσεις – θάνατοι), αν και με επιβραδυνόμενο ρυθμό, παραμένει αρνητική. Οι θάνατοι το 1991 υπερέβησαν τις γεννήσεις κατά 600 άτομα, ενώ το 1996 κατά 400. Παράλληλα, είναι φανερό ότι συνεχίζεται η ροή μεταναστών προς την Περιφέρεια από άλλες περιοχές της χώρας και το εξωτερικό. Η μεγαλύτερη αύξηση του πληθυσμού σημειώθηκε στον νομό Κερκύρας, ο οποίος κατά την απογραφή του 1991 είχε ξεπεράσει κατά πολύ τον πληθυσμό του 1961 και το 1997 ανήρχετο στους 111.700 κατοίκους, συγκεντρώνοντας το 55% του πληθυσμού της Περιφέρειας. Αντίθετα, ο πληθυσμός του νομού Λευκάδας, ο οποίος ευρίσκεται δίπλα στην ηπειρωτική Ελλάδα και κατά το 1994 είχε παρουσιάσει τάσεις συγκράτησης και αύξησης του πληθυσμού του, υπολείπεται κατά πολύ του αντίστοιχου πληθυσμού του 1961. Την τελευταία δεκαετία υπολογίσιμη αύξηση του πληθυσμού εμφάνισε ο νομός Ζακύνθου (4,2% την περίοδο 1991-97), μικρότερη ο νομός Κεφαλληνίας & Ιθάκης (2,7% αντίστοιχα), ενώ ο πληθυσμός του νομού Λευκάδας κατά το διάστημα αυτό ουσιαστικά παρέμεινε ο ίδιος. Αξιοσημείωτο στοιχείο είναι ότι το 1997 η Ζάκυνθος είχε φυσική αύξηση του πληθυσμού 1,1% ανά 1.000 κατοίκους, έναντι 0% της χώρας. Το αντίστοιχο ποσοστό στο νομό Κεφαλληνίας ήταν -4,2%.

3. Συγκριτικά στοιχεία

Γενικά η εξέλιξη του πληθυσμού στα Ιόνια Νησιά εμφανίζει υψηλότερη αύξηση από την αντίστοιχη της χώρας, γεγονός το οποίο δεν οφείλεται σε φυσική αύξηση του πληθυσμού (υπεροχή γεννήσεων έναντι θανάτων) αλλά σε εισροή μεταναστών από άλλες περιφέρειες και το εξωτερικό, κυρίως στο νομό Κέρκυρας. Αξιοσημείωτο είναι ότι στα μικρά νησιά της Περιφέρειας παρατηρείται σε γενικές γραμμές συγκράτηση του πληθυσμού, γεγονός το οποίο αποτέλεσε έναν από τους βασικούς στόχους του ΠΕΠ Ιονίων Νήσων 94-99.

Η πυκνότητα του πληθυσμού των Ιονίων Νησιών ήταν 84 κάτοικοι ανά τετρ. χλμ., μεγαλύτερη δηλαδή από την αντίστοιχη της χώρας (78 κάτοικοι), ενδοπεριφερειακά δε ήταν υπερδιπλάσια στην Κέρκυρα (165 κάτ. /τετρ. χλμ.) και μικρότερη του ημίσεως στην Κεφαλληνία & Ιθάκης (36 κάτ. / τετρ. χλμ.).

Η εξέλιξη καθ' ομάδες ηλικιών παραμένει ανησυχητική. Κατά την περίοδο 1981-1991 παρατηρήθηκε μείωση κατοίκων όσον αφορά στις ηλικίες

κάτω των 44 ετών και αύξηση στις ηλικίες άνω των 45 ετών. Το ποσοστό του γηρασμένου πληθυσμού στα Ιόνια σε σύγκριση με το αντίστοιχο της χώρας είναι υψηλότερο.

Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

1. Α.Ε.Π.

Υπάρχουν σημαντικές αποκλίσεις μεταξύ των επιμέρους νομών της Περιφέρειας. Στον νομό Κερκύρας το κατά κεφαλήν εισόδημα είναι κατά πολύ ανώτερο του μέσου κατά κεφαλήν εισοδήματος της Περιφέρειας, όπως και μεγαλύτερο του μέσου κατά κεφαλήν εισοδήματος της χώρας. Ο νομός Λευκάδας, αντίθετα, χαρακτηρίζεται από το μικρότερο κατά κεφαλήν εισόδημα και αντιστοιχεί στο 67% του κατά κεφαλήν εισοδήματος του Νομού Κερκύρας. Η οικονομική ανάπτυξη του νομού Κερκύρας οφείλεται κυρίως στην έντονη ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα και βασικά του τουρισμού. Εξ άλλου, η ανάλυση κατά τομείς παραγωγής καταδεικνύει ότι η Κέρκυρα υπερτερεί σε αριθμό απασχολουμένων και στους τρεις τομείς παραγωγής, έναντι των άλλων νομών.

Από την προσέγγιση ορισμένων γενικών δεικτών (όπως η εξέλιξη του πληθυσμού) και οικονομικών δεικτών της Περιφέρειας (όπως το ΑΠΠ), φαίνεται η σημαντική ανάπτυξη που έχει συντελεσθεί κατά τα τελευταία χρόνια στα Ιόνια Νησιά, αλλά και η εξάρτησή της από τον τριτογενή τομέα (κυρίως από τον τουρισμό), όπως επίσης και η διαφοροποίηση πλούτου που υπάρχει μεταξύ των νησιών. Ο νομός Κέρκυρας αποτελεί τον πλουσιότερο, ακολουθεί ο νομός Ζακύνθου, μετά ο νομός Κεφαλληνίας & Ιθάκης και τελευταίος έρχεται ο νομός Λευκάδας.

Η Περιφέρεια παράγει το 1,74% του συνολικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της χώρας. Στον πρωτογενή τομέα παράγεται το 17% του Περιφερειακού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος, στον δευτερογενή το 14% και στον τριτογενή τομέα το 69%. Τα αντίστοιχα ποσοστά για τη χώρα (1994) είναι 15% για τον πρωτογενή τομέα, 25% για τον δευτερογενή και 60% για τον τριτογενή. Διαχρονικά, παρατηρείται μια στροφή της περιφερειακής οικονομίας των Ιονίων προς τον τριτογενή τομέα, έχει αυξηθεί σημαντικά η συμμετοχή του τομέα αυτού στο συνολικό Περιφερειακό ΑΕΠ, ενώ έχει μειωθεί η συμμετοχή

των άλλων δύο τομέων της οικονομίας, δηλαδή του πρωτογενή και του δευτερογενή τομέα.

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας ανέρχεται στο 90% του μέσου κατά κεφαλήν ΑΕΠ της χώρας για το έτος 1994. Αν γίνει σύγκριση με τα αντίστοιχα στοιχεία της Ε.Ε., προκύπτει ότι το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας αντιστοιχεί στο 62% του μέσου όρου της Ε.Ε. Η Περιφέρεια κατατάσσεται στην εικοστή δεύτερη θέση μεταξύ των είκοσι πέντε πιο φτωχών Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από την δέκατη πέμπτη θέση που κατείχε το 1986. Αναλυτικότερα, το κατά κεφαλή ΑΕΠ, με μέσο όρο χώρας 3,64 εκ. δρχ., ανέρχεται στο νομό Κέρκυρας στα 3,61 εκ. δρχ. (16η θέση), στο νομό Λευκάδας στα 3,32 εκ. δρχ. (21 θέση), στο νομό Κεφαλληνίας & Ιθάκης στα 3,64 εκ. δρχ. (14η θέση) και στο νομό Ζακύνθου στα 3,89 εκ. δρχ. (7η θέση).

Όσον αφορά την παραγωγικότητα η Περιφέρεια υστερεί σε σχέση με τα αντίστοιχα στοιχεία τόσο της χώρας, όσο και της Ε.Ε. Συγκεκριμένα, το 1996 η παραγωγικότητα των Ιόνιων Νησιών ανήρχετο στο 63% του μέσου όρου της Ε.Ε., το αντίστοιχο ποσοστό της χώρας ήταν 72%, παρουσιάζοντας μικρή βελτίωση σε σχέση με το 1993 που το αντίστοιχο ποσοστό ανήρχετο στο 62%.

2. Οι τομείς παραγωγής

Η συνολική έκταση της Περιφέρειας που ανέρχεται σε 2.318 τετρ. χλμ. κατανέμεται στις παρακάτω χρήσεις γης: το 28,4% είναι γεωργική γη (έναντι 26,9% της χώρας) η οποία παρουσιάζει μεγάλη συμμετοχή των δενδρωδών καλλιεργειών (κυρίως ελιάς με 56% έναντι 24% της χώρας), μικρή συμμετοχή των ετήσιων καλλιεργειών (17,6% έναντι 59,9% της χώρας) και μικρό ποσοστό των αρδευόμενων εκτάσεων. Το 54% της συνολικής έκτασης είναι βοσκότοποι και το υπόλοιπο 17,6% λοιπές χρήσεις. Αναλυτικότερα:

2.1. Πρωτογενής Τομέας

Ο αγροτικός χώρος με το πρότυπο της αειφόρου ανάπτυξης, όπως εξάλλου τίθεται και από την Agenda 2000, αρχίζει να αποτελεί χώρο άσκησης πολλαπλών παραγωγικών και πολιτισμικών δραστηριοτήτων που είναι ζωτικές για το κοινωνικό σύνολο. Η βιωσιμότητα των αγροτικών περιοχών απαιτεί μια παραγωγική βάση στηριγμένη στην τοπική ανάπτυξη, στην αξιοποίηση των

τοπικών πόρων, του τοπικού δυναμικού και στην βελτίωση των υποδομών ώστε να ενθαρρυνθούν οι συμπληρωματικές και εναλλακτικές ως προς τον πρωτογενή τομέα δραστηριότητες με στόχο την συγκράτηση του πληθυσμού στις αγροτικές περιοχές.

Ο πρωτογενής τομέας αντιπροσωπεύει σημαντικό μέρος του ΑΠΠ, υψηλότερο του μέσου ποσοστού της χώρας, 17% έναντι 15% αντίστοιχα, αλλά και εδώ παρουσιάζονται σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των νομών.

Η αξία παραγωγής του πρωτογενούς τομέα στα Ιόνια Νησιά, ως ποσοστό της παραγωγής της χώρας, ανήλθε το 1996 σε 2,5% από 1,97% που ήταν το 1994. Η διάρθρωση του πρωτογενούς τομέα της Περιφέρειας χαρακτηρίζεται από την επικράτηση της φυτικής παραγωγής έναντι της ζωϊκής και την κυριαρχία της ελαιοκαλλιέργειας στο σύνολο της φυτικής παραγωγής.

Η γεωργική γη καταλαμβάνει σχετικά μικρή έκταση. Η έντονη τουριστική ανάπτυξη των νησιών τα τελευταία χρόνια οδήγησε σε μεταβολή των χρήσεων γης με αποτέλεσμα η γεωργική γη να εγκαταλείπεται εν μέρει σταδιακά. Η καλλιεργήσιμη έκταση της Περιφέρειας ανέρχεται σε 791.968 στρέμματα, κατά τα τελευταία χρόνια όμως συνεχώς μειώνεται λόγω της πίεσης που δέχεται η γη για άλλες χρήσεις, κυρίως λόγω της επέκτασης του τουριστικού τομέα.

Το 43,4% της γεωργικής γης των Ιονίων Νήσων ευρίσκεται στο Νομό Κερκύρας. Όσον αφορά τις αρδεύσεις, παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια υπάρχει επέκταση των αρδεύσεων, μόνο το 6,0% περίπου των εκτάσεων αρδεύεται έναντι του 33,4% της χώρας. Το 60% των αρδευόμενων εκτάσεων ευρίσκεται στο νομό Κερκύρας και το υπόλοιπο ποσοστό κατανέμεται κυρίως μεταξύ του νομού Λευκάδας και του νομού Κεφαλληνίας & Ιθάκης, ενώ ο νομός Ζακύνθου στερείται σχεδόν πλήρως τέτοιων εκτάσεων.

Περισσότερο από το ήμισυ (55,5%) του συνόλου της γεωργικής γης της Περιφέρειας καλύπτεται από δενδρώδεις καλλιέργειες, το 95% των οποίων αφορούν ελαιώνες. Το 23% της αγροτικής γης αφορά αροτριάες καλλιέργειες, το 8% καλύπτεται από αμπέλους, το 2,5% είναι κηπευτική γη και το υπόλοιπο αφορά αγρανάπαυση. Οι αρδευόμενες εκτάσεις χρησιμοποιούνται κατά 45% σε αροτριάες καλλιέργειες, κατά 40% στην παραγωγή κηπευτικών και κατά 15% σε δενδρώδεις καλλιέργειες. Στο νομό Κέρκυρας η ελαιοκαλλιέργεια είναι η κυρίαρχη μορφή γεωργικής εκμετάλλευσης. Τα τελευταία χρόνια

παρατηρείται εγκατάλειψη των αροτριάων καλλιεργειών και αύξηση στις δενδρώδεις, ενώ η έλλειψη υδάτων για άρδευση έχει προκαλέσει μείωση στην παραγωγή κηπευτικών. Στο νομό Κεφαλληνίας & Ιθάκης η γεωργική γη είναι πολύ περιορισμένη, εξαιτίας της μικρής γονιμότητας.

Τα δάση στα Ιόνια Νησιά εντάσσονται κυρίως στην κατηγορία των αισθητικών δασών με ελάχιστες ποσότητες παραγωγής κυρίως στρογγυλής ξυλείας.

Η αλιεία ασκείται σχεδόν ερασιτεχνικά σε όλα τα Ιόνια Νησιά με εξαίρεση τις μονάδες ιχθυοκαλλιέργειας που όμως είναι λίγες και σχετικά μικρές. Στο νομό Κεφαλληνίας & Ιθάκης λειτουργούν οι περισσότερες σε αριθμό και δυναμικότητα ιχθυοτροφικές μονάδες και ιχθυογεννητικοί σταθμοί (10), εκ των οποίων 3 μόνον έχουν παραγωγικότητα άνω των 200 τόνων ετησίως ενώ στο νομό Ζακύνθου δεν υπάρχει καμία.

Οι σημαντικότερες αλλαγές που παρατηρήθηκαν στο καλλιεργητικό σύστημα της Περιφέρειας κατά τα τελευταία χρόνια είναι η εγκατάλειψη ορισμένων μειονεκτικών ορεινών εκτάσεων αλλά και η ανάπτυξη της ιχθυοκαλλιέργειας, κυρίως στην Κεφαλληνία.

Η στασιμότητα της ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα στα Ιόνια Νησιά, παρά το ότι πρόκειται για τον δεύτερο σε σημασία τομέα της Περιφέρειας μετά τον τουρισμό, συνδυάζεται με έλλειψη εύφορων πεδινών εδαφών καθώς και υδάτινων πόρων για αρδεύσεις. Έτσι, η εξέλιξή του βασίστηκε στη βελτίωση και στην σχετική ανάπτυξη ορισμένων κυρίαρχων παραδοσιακών ξηρικών καλλιεργειών.

Σε πρόσφατη έκθεση του Υπουργείου Γεωργίας για τα προβλήματα της ελληνικής γεωργίας, παρατηρείται ότι στην Περιφέρεια των Ιονίων Νήσων υφίσταται σημαντικό πρόβλημα πολυτεμαχισμού του κλήρου καθώς και καθυστέρηση στην αναδιάρθρωση της παραγωγής της ελιάς.

Λοιπά στοιχεία που περιορίζουν την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα είναι:

- ★ Ο ανταγωνισμός που δέχεται λόγω της τουριστικής ανάπτυξης με την μορφή της απορρόφησης του πλέον δυναμικού τμήματος του εργατικού του δυναμικού, είτε με την επέκταση των τουριστικών δραστηριοτήτων σε εύφορα εδάφη.

- ★ Ο κατακερματισμός της Περιφέρειας σε πολλά νησιά, γεγονός που εκτός των άλλων εμποδίζει την συγκέντρωση ικανοποιητικών ποσοτήτων προϊόντων που θα είχε ως αποτέλεσμα την αποτελεσματικότερη μεταποίηση και εμπορία τους.
- ★ Η αδυναμία της παραγωγής να προσαρμοσθεί στις δυνατότητες και απαιτήσεις που δημιουργεί η τουριστική ανάπτυξη, ενώ θα μπορούσε να εξασφαλίζει την τροφοδοσία των τουριστικών περιοχών και επιχειρήσεων με κηπευτικά (λαχανικά και φρούτα), άνθη, αλιευτικά προϊόντα, κ.α.
- ★ Οι αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις ορισμένων κτηνοτροφικών μονάδων.
- ★ Η έλλειψη ζωοτροφών.
- ★ Ο παραδοσιακός τρόπος λειτουργίας των γεωργικών εκμεταλλεύσεων που συνεπάγεται χαμηλή παραγωγικότητα, κ.λ.π.

Κατά συνέπεια, οι μάλλον περιορισμένες δυνατότητες ανάπτυξης του πρωτογενούς τομέα στο μέλλον φαίνεται να εξαρτώνται αφ' ενός μεν από τον τρόπο προσέγγισης των ανταγωνιστικών αλλά και των συμπληρωματικών παραμέτρων γεωργικής και τουριστικής ανάπτυξης, αφ' ετέρου δε από τον βαθμό επίλυσης των διαφόρων διαρθρωτικών προβλημάτων του τομέα (αρδεύσεις, εκμηχάνιση, εκσυγχρονισμό, προσπελασιμότητα αγροτικών περιοχών, κ.ά.).

Η Περιφέρεια είναι ελλειμματική σε αρκετά προϊόντα του πρωτογενούς τομέα, εκτός του ελαιολάδου στο οποίο παρατηρούνται δυσχέρειες ως προς την τυποποίηση και διάθεση. Η πρωτογενής παραγωγή δεν είναι συνδεδεμένη με την μεταποίηση και τον τουρισμό, ώστε να ανταποκριθεί στην αυξανόμενη ζήτηση. Επίσης θα πρέπει να επισημανθεί ότι σημαντικός ανασχετικός παράγοντας στον εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση του πρωτογενούς τομέα είναι η δυσκολία του να προσελκύσει νέα και δυναμικά άτομα τα οποία στρέφονται σε μεγάλο βαθμό στον τουριστικό τομέα.

2.2. Δευτερογενής Τομέας

Τα Ιόνια Νησιά μπορούν να αποτελέσουν ένα επιτυχημένο παράδειγμα συνεργασίας των παραγωγικών τομέων και είναι εφικτή η εφαρμογή μιας

στρατηγικής ανάπτυξης του δευτερογενούς τομέα μέσα από την διασύνδεση της μεταποίησης με την αγροτική παραγωγή αλλά και με την τουριστική αγορά, καθώς και την δημιουργία της κατάλληλης υποδομής για την προώθηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων της Ιόνιας οικονομίας. Επειδή η πορεία της μεταποίησης στα Ιόνια Νησιά γενικά επηρεάζεται από τις ανάγκες της τουριστικής βιομηχανίας και από τους διαθέσιμους πόρους της Περιφέρειας γι' αυτό και επικεντρώνεται κυρίως στους κλάδους τροφίμων και ποτών, επίπλων, χημικών ουσιών και προϊόντων από μη μεταλλικά ορυκτά.

Ο δευτερογενής τομέας είναι αρκετά μειωμένης σημασίας για την οικονομική ζωή της Περιφέρειας, σαφώς μικρότερη σε σχέση με την υπόλοιπη Ελλάδα, αντιπροσωπεύοντας μόνο το 14% του ΑΠΠ έναντι 25% που είναι για το σύνολο της χώρας.

Σύμφωνα με την απογραφή του 1988 στην Περιφέρεια λειτουργούσαν 2.100 επιχειρήσεις του δευτερογενή τομέα. Η ανάπτυξη του δευτερογενή τομέα στα Ιόνια Νησιά είναι αρκετά περιορισμένη και ενώ στο σύνολο της χώρας η συμμετοχή του στην διαμόρφωση του ΑΕΠ ανέρχεται σε 26,3%, στην Περιφέρεια ανέρχεται μόλις σε 14%. Στον τομέα αυτόν απασχολείται το 17,4% του εργατικού δυναμικού της Περιφέρειας.

Η εξέλιξη στη μεταποίηση τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει φθίνουσα πορεία. Ο αριθμός των μονάδων που λειτουργούν στην Περιφέρεια και απασχολούν πάνω από 10 άτομα, ανήρχετο το 1993 στις 28, το 1995 στις 24, ενώ το 1996 μειώθηκε στις 20. Η ποσοστιαία μεταβολή των εν ενεργεία μεταποιητικών μονάδων στην Περιφέρεια παρουσιάζεται διαχρονικά για τα έτη 1993 – 1996 αρνητική και φτάνει το -40%. Πρόκειται για ένα ποσοστό αρκετά σοβαρό αν λάβει κανείς υπόψη ότι ο δευτερογενής τομέας στα Ιόνια Νησιά έχει περαιτέρω δυνατότητες ανάπτυξης.

Ειδικότερα εκτιμάται ότι στο νομό Κέρκυρας την διετία 1993-95 χάθηκαν 120 θέσεις δευτερογενούς τομέα από τις 290 θέσεις που υπήρχαν το 1993. Ανάλογες εξελίξεις σημειώθηκαν και στους υπόλοιπους νομούς της Περιφέρειας. Την περίοδο 1993-95 οι εξελίξεις για την Περιφέρεια ήταν αρνητικές όσον αφορά τις μεταποιητικές μονάδες με απασχόληση άνω των 20 ατόμων. Η αξία της παραγωγής από 5.223 εκατ. δρχ. το 1993 μειώθηκε σε 3.507 εκατ. δρχ. ή κατά -33,0% το 1995, ενώ αντίθετα σε επίπεδο χώρας

σημειώθηκε αύξηση κατά 23,3%. Η αντίστοιχη μείωση της απασχόλησης στα Ιόνια ήταν 63,0% έναντι 6,8% για τη χώρα.

Το μόνο θετικό στοιχείο για τον τομέα ήταν η αύξηση των επενδύσεων από 528 εκατ. δρχ. σε 610 εκατ. δρχ., αν και η αύξηση ήταν μικρότερη από την αντίστοιχη (21,6%) σε επίπεδο χώρας. Αξιοσημείωτο είναι ότι ενώ οι επενδύσεις την ίδια περίοδο εμφανίζουν στο νομό Κέρκυρας αισθητή μείωση, στο νομό Κεφαλληνίας και Ιθάκης παρουσιάζουν εντυπωσιακή αύξηση.

2.3. Τριτογενής Τομέας

Η Περιφέρεια κατέχει εξέχουσα θέση στην τουριστική ανάπτυξη τόσο σε επίπεδο χώρας, όσο και σε επίπεδο Ε.Ε. Γενικά, ο τουρισμός αποτελεί για την Περιφέρεια τη σημαντικότερη και δυναμικότερη δραστηριότητα της οικονομίας της. Ωστόσο και το χονδρεμπόριο είναι αρκετά ανεπτυγμένο, η δε περαιτέρω ανάπτυξή του είναι συνάρτηση της δημιουργίας κατάλληλων χωρικών υποδομών.

Η Περιφέρεια χαρακτηρίζεται από μεγάλες ενδοπεριφερειακές αντιθέσεις ανάμεσα αφενός στις τουριστικά αναπτυγμένες περιοχές αφετέρου στις προβληματικές περιοχές της ενδοχώρας καθώς και στα μικρά νησιά.

Η τουριστική ανάπτυξη που δέχεται η Περιφέρεια και κυρίως η Κέρκυρα και η Ζάκυνθος αφενός μεν τονίζει την τοπική οικονομία, αφετέρου συμβάλλει ώστε το τουριστικό προϊόν να ακολουθεί τον κλασσικό κύκλο ζωής του (ανάκαμψη, κάμψη, κ.λ.π.), υπάρχει δε η πιθανότητα αν δεν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα να οδηγηθεί το παραγωγικό σύστημα σε αδιέξοδο. Οι όποιες αλλοιώσεις προκληθούν από την απόλυτη εξάρτηση της νησιωτικής οικονομίας από τον τουρισμό θα έχουν ως πιθανό αποτέλεσμα να εκτεθεί αυτή σε διακυμάνσεις ζήτησης, σε έντονη εποχικότητα, σε αδυναμία αξιοποίησης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και θα δημιουργηθούν προβλήματα κοινωνικής και πολιτισμικής συνοχής τα οποία θα μπορούν να αναστραφούν μόνο με έγκαιρη λήψη των κατάλληλων μέτρων.

Η συμμετοχή του τριτογενούς τομέα στην διαμόρφωση του ΑΠΠ είναι κατά πολύ υψηλότερη αυτής του συνόλου της χώρας, 69% για τα Ιόνια Νησιά έναντι 60% της χώρας, και μόνο ο Νομός Ζακύνθου διαφοροποιείται κάπως με 57,1%. Η σύγκριση των ποσοστών μεταξύ του αριθμού των απασχολούμενων στον τριτογενή τομέα με αυτά της συμμετοχής του στον σχηματισμό του ΑΕΠ σε

επίπεδο Περιφέρειας και συνόλου χώρας μας δείχνει μια σαφώς καλύτερη "απόδοση – παραγωγικότητα" του συγκεκριμένου πληθυσμού σ' αυτόν τον τομέα, κύρια λόγω της ενασχόλησής τους με τον τουρισμό.

Τα βασικά χαρακτηριστικά - προβλήματα της Περιφέρειας όσον αφορά στον τουριστικό τομέα, που αναπόφευκτα προσδιορίζουν την κατεύθυνση και το περιεχόμενο της αναπτυξιακής στρατηγικής, είναι τα κατωτέρω:

- ★ Μεγάλη ανισοκατανομή του τουρισμού ενδοπεριφερειακά, όπου παρά τις μικρές απώλειες, το μεγαλύτερο αριθμό τουριστών προσελκύει ο νομός Κέρκυρας. Το 1998 η Κέρκυρα συγκέντρωσε το 60,25% των διανυκτερεύσεων, ενώ το 1990 το αντίστοιχο ποσοστό ανήρχετο σε 78,2%. Η Ζάκυνθος αντίστοιχα το 1998 συγκέντρωσε το 29,8% των διανυκτερεύσεων, ενώ το 1990 το 11,3%.
- ★ Μεγάλος αριθμός ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων και δωματίων που αποτελούν ανασχετικό παράγοντα στην προσπάθεια αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος. Η Περιφέρεια διέθετε 60.787 ξενοδοχειακές κλίνες το 1998 έναντι 48.785 το 1994. Η ποσοστιαία μεταβολή που σημειώθηκε στις ξενοδοχειακές κλίνες διαχρονικά για τα έτη 1994-1998 ανέρχεται στο 19,74%. Παρατηρείται επίσης μεγάλος αριθμός ξενοδοχειακών μονάδων με μικρό αριθμό δωματίων.
- ★ Μικρός αριθμός διανυκτερεύσεων συγκρινόμενος με τον αριθμό των αφίξεων. Οι αφίξεις στην Περιφέρεια το 1997 ήταν 1.031.239 άτομα ή 12,8% επί του συνόλου της χώρας, ενώ οι διανυκτερεύσεις ήταν 4.559.537 ή 8,5% επί του συνόλου της χώρας.
- ★ Μέση πληρότητα των ξενοδοχείων χαμηλή - κυμαίνεται γύρω στο 60%.
- ★ Χαμηλές δαπάνες ανά τουρίστα και σχετικά μειούμενες. Για το 1996 η μέση δαπάνη ανά τουρίστα για την Κέρκυρα έχει υπολογιστεί σε 445 δολ., ενώ η αντίστοιχη για τις ανταγωνίστριες μεσογειακές χώρες ανέρχεται σε 725 δολ. Οι συνολικές εισπράξεις της Κέρκυρας το 1994 ανήλθαν σε 286.290.754 δολ. ΗΠΑ ή ποσοστό 7,3 % επί του συνολικού τουριστικού συναλλάγματος της χώρας, ενώ το 1998 περιορίστηκαν σε 266.370.202 δολ. ΗΠΑ. Η μείωση αυτή είναι αναμφισβήτητη παρά τις

υφιστάμενες διαφωνίες για το πραγματικό ύψος του τουριστικού συναλλάγματος.

- ★ Μεγάλη εποχικότητα αφίξεων – διανυκτερεύσεων. Αν και η Ελλάδα έχει σχεδόν διπλάσια εποχικότητα στον τουρισμό από το μέσο όρο των κύριων ανταγωνιστριών Μεσογειακών χωρών, όπως είναι η Ισπανία και η Ιταλία, η εποχικότητα στα Ιόνια Νησιά υπερβαίνει σαφώς την αντίστοιχη της χώρας. Για το έτος 1998 το 52,4% του συνόλου των εισπράξεων στα Ιόνια Νησιά, αφορά το τρίμηνο Ιούνιος- Ιούλιος- Αύγουστος.
- ★ Υψηλή συγκέντρωση του τουρισμού στους θερινούς μήνες, γεγονός το οποίο δημιουργεί πρόβλημα υπερφόρτωσης των υποδομών και αυξάνει τις πιθανότητες υποβάθμισης του περιβάλλοντος, ενώ μειώνει περαιτέρω τη μέση δαπάνη ανά τουρίστα.
- ★ Συστηματικά μεγάλη εξάρτηση του τουρισμού της Περιφέρειας από δυο ευρωπαϊκές χώρες και τους εκεί δραστηριοποιούμενους tour operators. Οι τουρίστες που προέρχονται από Αγγλία και Γερμανία αντιπροσωπεύουν το 72% στο σύνολο των αφίξεων της Περιφέρειας. Διαχρονικά, το ποσοστό αυτό δε μεταβάλλεται ουσιαστικά. Είναι αξιοσημείωτο ότι η ελαστικότητα της ζήτησης του ελληνικού τουριστικού προϊόντος ως προς την τιμή του από τις χώρες αυτές είναι ιδιαίτερα υψηλή. Έχει υπολογισθεί ότι η ελαστικότητα αυτή ανέρχεται σε 2,61 για τους Βρετανούς και 2,03 για τους Γερμανούς τουρίστες, ενώ για τουρίστες από άλλες χώρες είναι σαφώς μικρότερη. Είναι φανερό ότι η αναβάθμιση του τουρισμού της Περιφέρειας προϋποθέτει εξασθένιση της εξάρτησης από τις ανωτέρω χώρες – προορισμού.
- ★ Βασικό εμπόδιο για την αναβάθμιση και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος αποτελεί επίσης η ανεπάρκεια υποδομών για εναλλακτικές μορφές τουρισμού και ειδικότερα του πολιτιστικού, θαλάσσιου, συνεδριακού και χειμερινού τουρισμού, ενώ και η ανωδομή του παραδοσιακού τουρισμού απαιτεί ευρεία συντήρηση και αναβάθμιση.

Δ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Απασχόληση

Το σύνολο του εργατικού δυναμικού των Ιόνιων Νησιών κυμαίνεται, με μικρές διακυμάνσεις, στις 79.500 περίπου άτομα, από τα οποία τα 300 περίπου αντιπροσωπεύουν ανέργους. Το ποσοστό απασχόλησης του εργατικού δυναμικού για το 1998 προσέγγισε το 96,2% και ήταν από τα υψηλότερα της χώρας, της οποίας το ποσοστό ανήρχετο στο 89,23%. Η απασχόληση του εργατικού δυναμικού στα Ιόνια Νησιά την περίοδο 1994-98 εμφάνισε μέση ετήσια αύξηση +0,53%, ενώ την περίοδο 1988-93 σημείωσε μείωση κατά -0,5%. Τα αντίστοιχα ποσοστά για το σύνολο της χώρας ήταν +4,7% και +1,1%.

2. Ανεργία

Το ποσοστό ανεργίας του εργατικού δυναμικού, αν και τα τελευταία έτη παρουσίασε αυξητική τάση, παραμένει σε σχετικούς όρους σταθερό και το 1998 ανήλθε στο 3,9%, ποσοστό στο οποίο είχε ανέλθει και το 1994.

Επί του συνόλου των ανέργων, η ανεργία το 1997 συγκεντρώθηκε στους νέους, αν και σε χαμηλότερο βαθμό (23%) από το σύνολο της χώρας (31,0%), στις γυναίκες (7,6%) και στους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας, ενώ περίπου ο ένας στους δύο ανέργους είναι μακροχρόνιος άνεργος (τουλάχιστον ένα έτος στην ανεργία). Τα χαρακτηριστικά της ανεργίας υποδηλώνουν μικρό αριθμό προσλήψεων παρά την αύξηση των απολύσεων. Επιπλέον η συγκράτηση σχετικά χαμηλού ποσοστού ανεργίας στα Ιόνια, όπως και σε άλλες νησιώτικες περιφέρειες, προφανώς οφείλεται επίσης στην διάρθρωση της παραγωγής στις περιοχές αυτές. Οι μικρές οικογενειακές εκμεταλλεύσεις που κυριαρχούν σε όλους τους κλάδους της οικονομίας χαρακτηρίζονται από σχετική σταθερότητα στην απασχόληση, ενώ η συμμετοχή της αναδιαρθρούμενης μεταποίησης είναι σχετικά μικρή. Αυτά τα χαρακτηριστικά είναι συνεπή με τις παρατηρούμενες στην ανεργία εξελίξεις.

Είναι προφανές ότι τα ποσοστά αυτά της ανεργίας συνδέονται επίσης στενά με την κυρίαρχη θέση του εποχικού τουρισμού στην οικονομία των νομών της Περιφέρειας.

Η εποχικότητα της εγγεγραμμένης ανεργίας είναι ανάλογη με τον βαθμό της τουριστικής ανάπτυξης των νομών. Τους θερινούς μήνες, λόγω της τουριστικής δραστηριότητας και ανάλογα με το μέγεθός της, παρατηρούνται ελλείψεις προσωπικού και για το λόγο αυτό προσέρχονται στα νησιά της Περιφέρειας άτομα από άλλες περιοχές, ώστε να καλυφθεί η εποχιακή ζήτηση. Είναι πιθανόν τα άτομα αυτά όταν επιστρέφουν στην έδρα τους να εγγράφονται εκεί ως άνεργοι για την χειμερινή περίοδο. Στο βαθμό που τα άτομα αυτά τους χειμερινούς μήνες απασχολούνται στη γεωργία το πρόβλημα της εποχικότητας δεν είναι τόσο έντονο όσο αρχικά εμφανίζεται.

Στην Περιφέρεια η γεωργία απορροφά περίπου 20.000 από τις 75.000 απασχολούμενους (ποσοστό 26,7%), ποσοστό πάνω από το 25% και σαφώς μεγαλύτερο από το αντίστοιχο της χώρας, παρουσιάζει όμως καθοδική τάση. Η απασχόληση στη μεταποίηση εμφάνισε σαφή πτωτική τάση κατά την δεκαετία του 1990 και έχασε σχεδόν 2.000 θέσεις εργασίας κατά την περίοδο 1991-97, ενώ το 1997 ανήρχετο σε 12.000 άτομα. Η υπόλοιπη απασχόληση, 43.000 άτομα ή ποσοστό 57,6% συγκεντρώνεται στον τριτογενή τομέα των υπηρεσιών.

Εντυπωσιακή άνοδο εμφανίζει το χονδρικό και λιανικό εμπόριο, ενώ απρόβλεπτη υπήρξε η μείωση της απασχόλησης στα εστιατόρια και ξενοδοχεία, η οποία όμως εξηγείται από την κάμψη του τουρισμού τα τελευταία χρόνια. Αυτή η κλαδική κατανομή της απασχόλησης στα Ιόνια Νησιά μπορεί στην ουσία να μην είναι ιδιαίτερα διαφωτιστική, γιατί ως περιοχή με υψηλό τουρισμό, γεωργία και εμπόριο καθώς και διάφορες συμπληρωματικές δραστηριότητες, δημιουργεί ευκαιρίες απασχόλησης και μάλιστα υπάρχει ενίοτε εκτεταμένη πολυαπασχόληση μεταξύ των κύριων τομέων δραστηριότητας (γεωργία, τουρισμός, κατασκευές).

Από την άλλη πλευρά το εργατικό δυναμικό του γεωργικού τομέα είναι αρκετά γηρασμένο (οι τρεις στους τέσσερις απασχολούμενους είναι άνω των 45 ετών) με αποτέλεσμα να μην υπάρχει σοβαρός κίνδυνος εκροής εργαζομένων του γεωργικού τομέα προς άλλους τομείς, αλλά παράλληλα να υπάρχει δυσκολία προσέλκυσης νέων στον τομέα αυτό.

3. Επίπεδο εκπαίδευσης

Το επίπεδο εκπαίδευσης τόσο του πληθυσμού των Ιόνιων Νησιών όσο και του εργατικού δυναμικού φαίνεται ότι υστερεί υπολογίσιμα από το μέσο όρο της χώρας. Ειδικότερα οι πτυχιούχοι αντιπροσωπεύουν ποσοστό μόνο 10% του πληθυσμού ηλικίας 25-59 ετών στα Ιόνια, ενώ στο σύνολο της χώρας ανέρχονται σε 17%. Αντίθετα οι απόφοιτοι ή μη του Δημοτικού ήταν 67% στην Περιφέρεια ενώ στο σύνολο της χώρας 51%.

4. Ποιότητα ζωής

4.1. Υποδομές

Το επίπεδο των βασικών υποδομών της Περιφέρειας εκτιμάται ότι είναι σε γενικές γραμμές υψηλότερο από τον αντίστοιχο μέσο όρο της χώρας. Ωστόσο λόγω της μεγάλης προσέλευσης τουριστών κυρίως κατά τους θερινούς μήνες, το διάστημα αυτό εμφανίζονται ανεπάρκειες σε συγκεκριμένες υποδομές, όπως είναι η ύδρευση και η αποχέτευση με δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην ποιότητα ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών. Η επιβάρυνση αυτή είναι ανάλογη με τις κλίνες τουρισμού ανά 1.000 κατοίκους, οι οποίες με βάση το 100 για τη χώρα ήταν για την Κέρκυρα 154,4, για τη Λευκάδα 141,0, για την Κεφαλονιά 129,3 και για τη Ζάκυνθο 94,2.

Μεταφορές

Το οδικό δίκτυο που συνδέει τους οικισμούς των διαφόρων νησιών της Περιφέρειας, έχει περίπου τα ίδια χαρακτηριστικά σ' όλους τους νομούς. Χαρακτηρίζεται κυρίως από δευτερεύον επαρχιακό δίκτυο με εξαίρεση τον οδικό άξονα Κέρκυρας - Παλαιοκαστρίτσας στην Κέρκυρα, Ζακύνθου-Κεριού στην Ζάκυνθο και Αργοστολίου-Σάμης στην Κεφαλονιά που έχουν ενταχθεί στο εθνικό οδικό δίκτυο. Τα έργα του οδικού δικτύου που ολοκληρώθηκαν σε προηγούμενα προγράμματα, αφορούσαν κυρίως διαπλατύνσεις, βελτιώσεις οδικής ασφάλειας και μικρά τμήματα νέων χαράξεων.

Το οδικό δίκτυο της Περιφέρειας είναι συνολικού μήκους 1.471 χιλιομέτρων και η πυκνότητα 1,0 χιλ. ανά τετρ. χιλιόμετρο, (ανώτερη από τον μέσο όρο της χώρας). Ένα μεγάλο μέρος όμως του δικτύου, κυρίως στο νομό Κερκύρας βρίσκεται σε μέτρια κατάσταση και απαιτούνται βελτιώσεις.

Βελτιώσεις απαιτούνται επίσης και σε τμήματα των νομών Κεφαλληνίας & Ιθάκης και Λευκάδας, στα οποία η βατότητα είναι αρκετά κακή.

Το έτος 1998 ο αριθμός των ΙΧ που κυκλοφορούσε ανά 100 χιλιόμετρα δρόμου σε κάθε νομό της Περιφέρειας ήταν: 5553,6 για το νομό Κέρκυρας, 1059,2 για το νομό Λευκάδας, 979,1 για το νομό Κεφαλληνίας & Ιθάκης και 3147,4 για το νομό Ζακύνθου. Επομένως συγκριτικά με τον μέσο όρο της Περιφέρειας στην Κέρκυρα κυκλοφορούσε υπερδιπλάσιος αριθμός αυτοκινήτων ενώ σε Κεφαλληνία & Ιθάκη μόλις το 1/3 του μέσου όρου.

Ο αριθμός λιμανιών στην Περιφέρεια κρίνεται επαρκής τόσο ως προς τον αριθμό όσο και ως προς την χωροθέτησή τους. Λιμάνια διαθέτουν όλες οι πρωτεύουσες των νησιών αλλά και μικρότερες πόλεις, έτσι ώστε να είναι εφικτή τη σύνδεση κάποιων νησιών μεταξύ τους αλλά και με την Ηπειρωτική Ελλάδα. Το σημαντικότερο πρόβλημα της λιμενικής υποδομής είναι ότι δεν διαθέτει επαρκείς και κατάλληλες συμπληρωματικές εγκαταστάσεις που είναι απαραίτητες για την παροχή υπηρεσιών ποιότητας ως προς την τη διακίνηση επιβατών και εμπορευμάτων.

Παρά την ύπαρξη επαρκούς λιμενικής υποδομής ο τομέας των μεταφορών υστερεί και δεν έχει αναπτυχθεί ένα οργανικό σύστημα θαλασσίων, χερσαίων και αεροπορικών μεταφορών. Επισημαίνεται ότι η συγκοινωνιακή σύνδεση μεταξύ των νησιών είναι ανεπαρκής και τους εκτός εποχής μήνες ανύπαρκτη γεγονός που αναιρεί τον χαρακτήρα των νησιών ως οργανική Περιφέρεια.

Τέλος στην Περιφέρεια λειτουργούν τρεις αερολιμένες οι οποίοι είναι χωροθετημένοι στην Κέρκυρα, στο Αργοστόλι Κεφαλληνίας και στην Ζάκυνθο. Σύνδεση με το εξωτερικό υπάρχει μόνο κατά την διάρκεια του καλοκαιριού με οργανωμένες πτήσεις charter από τα τουριστικά γραφεία του εξωτερικού.

Αποχέτευση

Το πρόβλημα της αποχέτευσης παραμένει έντονο στις πόλεις Κέρκυρα, Λευκάδα, Αργοστόλι, Ληξούρι και Ζάκυνθο αν και τα τελευταία χρόνια τα έργα που έχουν υλοποιηθεί έχουν αμβλύνει σημαντικά το πρόβλημα και ήδη υπάρχουν εγκαταστάσεις βιολογικών καθαρισμών λυμάτων στις πρωτεύουσες των νομών και σε κάποιες τουριστικές περιοχές.

Υγεία

Οι κλίνες θεραπευτηρίων στην Περιφέρεια το 1996 ανήρχοντο σε 997 ή 5,01 ανά 1.000 κατοίκους, ενώ ο αντίστοιχος μέσος όρος της χώρας ήταν 5,26. Με βάση 100 στο σύνολο της χώρας η σχετική θέση είναι 129,3 για Κεφαλληνία & Ιθάκη και 94,2% για τη Ζάκυνθο. Το βασικό μειονέκτημα των υποδομών υγείας και πρόνοιας είναι ότι δεν είναι οργανικά ενταγμένες σε ένα πλήρες πρόγραμμα πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας φροντίδας για την υγεία το οποίο να καλύπτει τις ανάγκες του ιδιόμορφου νησιωτικού χώρου και τους θερινούς μήνες, λόγω της αυξημένης τουριστικής κίνησης.

Εκπαίδευση

Οι υποδομές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κρίνονται ικανοποιητικές. Κατά την περίοδο 1996-97 οι μαθητές ανά τμήμα ήταν 19,97 έναντι 20,18 του μέσου όρου της χώρας, ανήρχοντο δε σε 25.518 άτομα κατανομημένα σε 1.278 τμήματα, με σύνολο διδασκόντων 2.213 άτομα. Διαχρονικά παρατηρείται μείωση του μαθητικού πληθυσμού.

Επικοινωνίες

Η υστέρηση που υπήρχε στον συγκεκριμένο τομέα έχει εξαλειφθεί με τα έργα που έχουν πραγματοποιηθεί, αλλά οι προκλήσεις εξακολουθούν να είναι σημαντικές για το μέλλον. Σύμφωνα με τις τάσεις τα έργα θα συνεχίσουν με γοργούς ρυθμούς επενδύσεων στον εκσυγχρονισμό των δικτύων και στις παρεχόμενες συμβατικές και νέες υπηρεσίες.

Οι υποδομές επικοινωνιών στην Περιφέρεια κρίνονται ως ικανοποιητικές. Ο βαθμός ψηφιοποίησης του δικτύου το 1997 ήταν 77,1%, έναντι 44,1 του μέσου όρου της χώρας, ενώ ο δείκτης βλαβών (ποιότητα επικοινωνίας) το 1997 μειώθηκε σε 28,8% από 47,9 το 1993, έναντι μέσου όρου της χώρας 30,9 και 51,3% αντίστοιχα.

Ο εκσυγχρονισμός της τηλεπικοινωνιακής υποδομής θεωρείται απαραίτητος και αποτελεί βασική επιλογή επειδή σε αυτόν στηρίζεται η ηλεκτρονική διοικητική διαδίκτυωση της Περιφέρειας και όλες οι εξειδικευμένες διαδικτυώσεις που θα εξυπηρετούν τους παραγωγικούς τομείς, αλλά και την βελτίωση της ποιότητας ζωής, όπως η τηλεϊατρική, η τηλεεκπαίδευση, κ.λπ. που συμβάλλουν στην μείωση της περιφερειακότητας.

Έρευνα - Τεχνολογία

Παρά τη λειτουργία του Ιόνιου Πανεπιστημίου τα τελευταία δεκαπέντε έτη και τον προγραμματισμό λειτουργίας δύο τμημάτων ΤΕΙ στο νομό Κεφαλληνίας ο τομέας έρευνας και τεχνολογίας είναι ουσιαστικά ανύπαρκτος στην Περιφέρεια. Ρεαλιστική προοπτική θεωρείται η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών στην αντιμετώπιση πρακτικών προβλημάτων, όπως η τηλεϊατρική και τηλεκπαίδευση σε περιφερειακό δίκτυο, καλύπτοντας τις ανάγκες μικρών και μεγάλων νησιών.

4.2. Αστική ανάπτυξη

Σήμερα η σύνθεση του πληθυσμού της Περιφέρειας (αστικός, ημιαστικός, αγροτικός) παρουσιάζει σημαντική απόκλιση από την αντίστοιχη σύνθεση της χώρας. Ο αστικός πληθυσμός ανέρχεται στο 26,2%, ενώ ο αντίστοιχος της χώρας ανέρχεται στο 59%, την ίδια δε εικόνα με την Περιφέρεια παρουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό και οι Νομοί. Μόνο οι νομοί Κέρκυρας και Ζακύνθου έχουν αστικό πληθυσμό, ενώ της Κεφαλληνίας & Ιθάκης και Ζακύνθου έχουν μόνο ημιαστικό πληθυσμό.

Την τελευταία δεκαετία προδιαγράφεται η αρχή μιας άλλης πορείας, με αποτέλεσμα η Περιφέρεια να παρουσιάζει συνολικά μια διαφορετική τάση σε σχέση με το παρελθόν, η οποία συνίσταται αφενός μεν σε μια μικρή ανάκαμψη 1,73% σε αντίθεση με την χώρα που παρουσιάζει μικρή πτωτική τάση του - 2%, αφετέρου δε στην οργάνωση κάποιων περιοχών με πληθυσμό που μένει σε μικρά οικιστικά κέντρα με βασικό κίνητρο τον τουρισμό και αναπτύσσεται σε διάφορες περιοχές γύρω από μικρούς οικιστικούς πυρήνες. Η έλλειψη πλούσιας αγροτικής ενδοχώρας δεν επιτρέπει την τόνωση ή την δημιουργία οικιστικών κέντρων με ημιαστικό πληθυσμό, τα οποία στην υπόλοιπη Ελλάδα δημιουργούνται κυρίως μέσα από την ανάπτυξη του αγροτικού χώρου. Η τουριστική ανάπτυξη συμβάλλει σε μια εκτεταμένη υποχώρηση της αγροτικής σύνθεσης του πληθυσμού και του αγροτικού χαρακτήρα του χώρου και επέκταση του φαινομένου της αστικοποίησης.

Σύμφυτο με το φαινόμενο της αστικοποίησης, η οποία εξαπλώνεται στον άμεσα ευρύτερο χώρο των αστικών κέντρων, στον περιαστικό χώρο, είναι η δημιουργία των πόλων και των αξόνων. Έτσι δημιουργούνται κατά μήκος

των κύριων οδικών αξόνων που οδηγούν στην αγροτική ενδοχώρα οι άξονες με αστικά χαρακτηριστικά που αλλοιώνουν το φυσικό περιβάλλον και το τοπίο.

4.3. Ανάπτυξη της Υπαιθρου

Όσον αφορά τον αγροτικό πληθυσμό, όλοι οι νομοί, ανεξάρτητα της συμμετοχής του αστικού ή ημιαστικού πληθυσμού, έχουν μεγάλη συμμετοχή του αγροτικού πληθυσμού-υπερδιπλάσια του ποσοστού της χώρας (28,1%).

Η τουριστική ανάπτυξη όμως συνέβαλε σε μια εκτεταμένη υποχώρηση της αγροτικής σύνθεσης του πληθυσμού και του αγροτικού χαρακτήρα του χώρου και επέκταση του φαινομένου της αστικοποίησης που με την σειρά της συνέβαλε στην περαιτέρω εξέλιξη των παραγωγικών τομέων. Ο ίδιος δηλαδή πληθυσμός εγκαταλείποντας τα παραδοσιακά επαγγέλματα περνάει σε άλλα και η παραγωγική διαδικασία που μετεξελισσεται χαρακτηρίζει τον χώρο.

Στο πλαίσιο των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων που καταγράφονται σ' όλες τις Περιφέρειες και καθιστούν προβληματικές κάποιες περιοχές, θα πρέπει να αναφερθούν επίσης οι εσωτερικές περιοχές, που αποτελούν την πίσω όψη των τουριστικών παραλιακών περιοχών, καθώς και τα μικρά νησιά.

Στις περιοχές αυτές θα πρέπει να εφαρμοσθεί με κατάλληλες εξειδικεύσεις το πρότυπο της ολοκληρωμένης ανάπτυξης της υπαίθρου, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανάδειξη των ιμάντων σύνδεσης των μεγάλων νησιών με τα μικρά νησιά και των παραλιακών ανεπτυγμένων περιοχών με τις υποβαθμισμένες εσωτερικές περιοχές. Στις περιοχές αυτές προτείνεται η ανάδειξη των αξιόλογων φυσικών και πολιτιστικών πόρων, που θα επιφέρει μια στροφή της τοπικής κοινωνίας και της τοπικής οικονομίας προς την αξιοποίηση των τοπικών πόρων, προς τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, ταυτόχρονα με τις υφιστάμενες δραστηριότητες του πρωτογενούς και ενίοτε του δευτερογενούς τομέα που χρήζουν αναβάθμιση στο πλαίσιο των αρχών της αειφορίας.

4.4. Πολιτισμός

Στην Περιφέρεια Ιονίων νήσων υπάρχουν ιδιαίτεροι και αξιόλογοι πολιτιστικοί πόροι και αρχαιολογικοί χώροι, οι οποίοι χαρακτηρίζουν τα Ιόνια Νησιά και δεν έχουν ακόμη αξιοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό, όπως φρούρια, κάστρα, ιστορικά κέντρα, μουσεία, μνημεία, παραδοσιακοί οικισμοί, κ.λ.π. Το

φυσικό κάλλος και η μοναδικότητα των παραλιών συμβάλλουν επίσης ώστε τα Ιόνια νησιά να αποτελούν μοναδικούς χώρους έλξης τουριστών στην Μεσόγειο και στην Ευρώπη γενικότερα.

Τα Ιόνια νησιά συγκροτήθηκαν σε Περιφέρεια κυρίως λόγω της κοινής πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς και ταυτότητάς τους. Το στοιχείο αυτό αποτελεί αφετηρία σχεδιασμού για την προστασία του πολιτισμού των νησιών στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης. Η προβολή του Ιόνιου διάπλου από βορρά προς νότο με κόμβους-σταθμούς στο πολιτιστικό απόθεμα, η προστασία και ανάδειξη της ιστορίας κάθε νησιού σε συνδυασμό με τον φυσικό πλούτο πρέπει να ιεραρχηθούν ως βασικός συντελεστής στον επιχειρησιακό σχεδιασμό.

Συνολικά για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον κρίνεται σκόπιμο να προωθηθούν οδικά και λιμενικά έργα που θα συμβάλλουν στην διασύνδεση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, αλλά και έργα διαμορφώσεων και ανάδειξης των πόρων αυτών καθώς και έργα αναστηλώσεων των μνημείων σε κάθε νησί.

4.5. Περιβάλλον

Οι ανάγκες ορθολογικής διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος στα Ιόνια Νησιά πηγάζουν από την ύπαρξη οικολογικά ευαίσθητων περιοχών (κόλπος Λαγανά, Εθνικός Δρυμός Αίνου) και από το γεγονός ότι το ελκυστικό φυσικό περιβάλλον αποτελεί παράγοντα ανάπτυξης του τουρισμού. Οι πιέσεις στο περιβάλλον οφείλονται κυρίως στην τουριστική και οικιστική ανάπτυξη συγκεκριμένων οικιστικών κέντρων όπου δημιουργούνται αυξημένες απαιτήσεις στη διαχείριση αποβλήτων.

Πρόσφατα ιδρύθηκε το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου (Ε.Θ.Π.Ζ.) στο νότιο τμήμα της Ζακύνθου (ΦΕΚ 906 Δ, 22/12/99) και περιλαμβάνει την θαλάσσια έκταση του κόλπου του Λαγανά, τις παραλίες ωτοκίας της θαλάσσιας χελώνας και μία ζώνη γης που περιβάλλει αυτές, τον υγρότοπο της λίμνης Κεριού και τις νήσους Στροφάδες. Διοικείται από έναν φορέα διαχείρισης.

Χώροι φυσικού κάλλους

Η προστασία και η διαχείριση του περιβάλλοντος πρέπει να έχει προεξέχουσα θέση σε επίπεδο πολιτικής στο χώρο της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, η οποία έχει πλούσιο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον. Η κήρυξη προστασίας κάποιων περιοχών δεν αρκεί, αν δεν συνοδεύεται από την διαχείρισή τους η οποία αιτεί πρωτοβουλίες περιφερειακής εμβέλειας και τοπικές πρωτοβουλίες. Στην Περιφέρεια έχουν προταθεί και σύντομα θα ενταχθούν στο πρόγραμμα Natura 2000 οι εξής περιοχές:

- Κόλπος Λαγανά Ζακύνθου και νησίδες Μαραθονήσι και Πελούζο
- Νήσοι Στροφάδες
- Καλόν Ορος Κεφαλληνίας
- Εθνικός Δρυμός Αίνου
- Εσωτερικό αρχιπέλαγος Ιονίου (θαλάσσια περιοχή Μεγανησίου, Καλάμου, Καστού, Αρκουδίου, Ατόκου και Εχινάδων νήσων)
- Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Αργοστόλι εως Βλαχάτα (Κεφαλληνία)
- Λιμνοθάλασσα Αντινιώτη (Κέρκυρα)
- Λιμνοθάλασσα Κορισσίων (Κέρκυρα)
- Αλυκές Κέρκυρας
- Νήσοι Παξοί και Αντίπαξοι
- Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Κανόνι εως Μεσογγή (Κέρκυρα)
- Παράκτια θαλάσσια ζώνη από Παλαιοκαστρίτσα εως Γλυφάδα (Κέρκυρα)
- Λιμνοθάλασσα στενών Λευκάδας (Παλιώνης-Αβλιμών) και Αλυκές Λευκάδας
- Περιοχή Χορτάτων (Λευκάδα)

Υδάτινοι Πόροι

Παρά τον υψηλό δείκτη βροχοπτώσεων η Περιφέρεια παρουσιάζει σοβαρή ανεπάρκεια σε υδάτινους πόρους, η οποία οφείλεται σε γεωλογικά κυρίως αίτια. Η κατάσταση ανά νησί, σύμφωνα με στοιχεία μελέτης του ΙΓΜΕ, παρουσιάζεται ως εξής: στην Κέρκυρα οι ημερήσιες ανάγκες ύδρευσης κατά την περίοδο της τουριστικής αιχμής ανέρχονται σε 30.000 κυβικά μέτρα έναντι 20.000 κυβικών μέτρων, με συνέπεια να χρησιμοποιούνται για ύδρευση

υποβαθμισμένα νερά που προορίζονται για άρδευση και κατά συνέπεια να περιορίζονται οι καλλιέργειες. Στην Ζάκυνθο καλύπτονται πλήρως οι σημερινές ανάγκες (η δυνατότητα άντλησης από 11 γεωτρήσεις ανέρχεται σε 4,0 εκατ. κυβικά μέτρα ετησίως), ενώ η άρδευση γίνεται από υποβαθμισμένα νερά. Στα μικρά νησιά όπου οι υδροφόροι είναι υφάλμυροι, το πρόβλημα του νερού παρουσιάζεται έντονο και αντιμετωπίζεται με ομβροδεξαμενές, φρεάτια και αφαλάτωση (όπως στην Ιθάκη όπου αποδίδονται ημερησίως 500 κυβικά μέτρα, ποσότητα όμως η οποία δεν επαρκεί τους μήνες τουριστικής αιχμής).

Στην Κεφαλληνία αν και υπάρχει πρόβλημα επάρκειας σε ορισμένες περιοχές (χερσόνησο, Ερύσσου και Παλλήνης) δεν έχει ερευνηθεί πλήρως ο υδροφόρος ορίζοντας του νησιού. Τέλος στη Λευκάδα η παροχή των πηγών Μεγάλης Βρύσης δεν καλύπτει πλήρως τις ανάγκες της πόλης, πρόκειται για μέτριας ποιότητας πηγές, προγραμματίζεται δε συνολική λύση με μεταφορά ύδατος από άλλες περιοχές.

Λιμνοθάλασσες

Στο πλαίσιο της διαχείρισης των υδάτινων πόρων πρέπει να αντιμετωπισθούν και οι λιμνοθάλασσες, οι οποίες δέχονται σημαντικές πιέσεις. Προς επίλυση του ζητήματος θα πρέπει να ληφθούν μέτρα προστασίας στις περιβάλλουσες χρήσεις καθώς και να υπάρξει διαχείριση των λιμνοθαλασσών, ως υγροβιότοποι με εκτατικής μορφής υδατοκαλλιέργειες.

Βιολογικοί Καθαρισμοί / ΧΥΤΑ

Η προστασία του περιβάλλοντος πρέπει να ανταποκριθεί στην προστασία των νερών, του εδάφους και ταυτόχρονα πρέπει να προωθηθούν έργα υποδομής, όπως η κατασκευή βιολογικών καθαρισμών, τα αποχετευτικά δίκτυα και η κατασκευή ΧΥΤΑ. Με δεδομένο ότι στην Περιφέρεια η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος ταυτίζεται με την βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού, θα πρέπει να δοθεί ειδική προτεραιότητα στην κατασκευή βιολογικών καθαρισμών στους παραλιακούς τουριστικούς οικισμούς όπου παρουσιάζεται μεγάλη πληθυσμιακή πυκνότητα στις περιόδους αιχμής.

Η Κέρκυρα και η Ζάκυνθος είναι οι πιο οργανωμένες περιοχές από άποψη αποχετευτικών δικτύων. Βασική επιλογή θα πρέπει να είναι η συνέχιση των έργων αποχέτευσης κατ' αρχήν σε όλες τις παραλιακές τουριστικές

περιοχές. Παράλληλα, για την προστασία του περιβάλλοντος θα πρέπει όλοι οι βιολογικοί καθαρισμοί να αποκτήσουν αντίστοιχες μονάδες υποδοχής βοθρολυμάτων ως τελικό αποδέκτη.

Όσον αφορά τις υποδομές διαχείρισης απορριμμάτων η τάση αντιμετώπισης του ευαίσθητου αυτού τομέα έχει ήδη θετική έκβαση με περιορισμένα όμως δείγματα εφαρμογής, λόγω της αδυναμίας υιοθέτησης των προτάσεων χωροθέτησης των ΧΥΤΑ που απορρέει από την σύγκρουσή τους με τις τουριστικές δραστηριότητες. Ταυτόχρονα η ανάπτυξη του τουρισμού απαιτεί προστασία του περιβάλλοντος σε όλους τους τομείς και επομένως στην διαχείριση απορριμμάτων η οποία πρέπει να προωθηθεί με πιο ολοκληρωμένο τρόπο καθώς και με μορφές προσαρμοσμένες στην κλίμακα του νησιωτικού χώρου που είναι κατακερματισμένος και διαθέτει ίσως περιορισμένο αριθμό περιοχών που πληρούν τις προϋποθέσεις υποδοχής ΧΥΤΑ.

Επίσης η ανακύκλωση που συμπεριλαμβάνεται στην ολοκληρωμένη διαχείριση των απορριμμάτων στην περίπτωση της Ζακύνθου θα πρέπει να υιοθετηθεί και από τους υπόλοιπους νομούς ως κατάλληλη μέθοδος σε νησιωτικές περιοχές.

Απόβλητα

Στο πλαίσιο της προστασίας του φυσικού αποθέματος, των υγρών, του εδάφους των θαλασσών, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στα απόβλητα των ελαιολιβιών. Άμεσα πρέπει να ληφθούν μέτρα προστασίας των χειμάρρων και ρευμάτων που συχνά αποτελούν τους αγωγούς λυμάτων των ελαιολιβιών και άλλων ρύπων.

Τοπίο

Το τοπίο της Περιφέρειας πρέπει να προστατευθεί συνολικά, νοούμενο είτε ως φυσικό είτε ως αγροτικό. Θα πρέπει να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα ώστε να αποφευχθεί η αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος που παρατηρείται με άστοχες εκσκαφές, επιχωματώσεις, αποψιλώσεις, κ.λ.π.

Δεν έχει συνταχθεί μια εξειδικευμένη πολιτική προστασίας και διαχείρισης των φυσικών στοιχείων που αποδίδουν ταυτότητα στο Ιόνιο τοπίο, όπως η αυτοφυής βλάστηση σε συνδυασμό με τα δάση. Επίσης δεν έχουν

τεθούν σε καθεστώς απόλυτης προστασίας, όπως θα έπρεπε, τα φυσικά στοιχεία που θεωρούνται μοναδικά σε κάθε νησί του Ιονίου, όπως οι χαρακτηριστικές σπηλιές, θαλάσσιες και χερσαίες, οι παραθαλάσσιες περιοχές που αναπαράγονται η φώκια και η χελώνα, οι ορεινοί όγκοι, οι υγρότοποι, τα δάση, κ.λ.π.

Το Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 906 Δ, 22/12/99) ορίζει μία περιοχή απόλυτης προστασίας, έξι (6) περιοχές προστασίας της φύσης και τέσσερις (4) περιοχές προστασίας του τοπίου στην Ζάκυνθο.

Ιδιαίτερη προστασία πρέπει να δοθεί στην αποκατάσταση του τοπίου πάνω στους βασικούς οδικούς άξονες οι οποίοι έχουν ανάγκη βελτίωση βατότητας, σήμανσης, ασφάλειας, κ.λ.π. αλλά και στον περιβάλλοντα χώρο των οικισμών και σε άλλους πόλους έλξης, π.χ. αρχαιολογικοί χώροι.

Σε κάθε περίπτωση, η κατασκευή των έργων θα πρέπει να σέβεται την προστασία του τοπίου, που είναι απαραίτητη στο πλαίσιο της αειφόρου ανάπτυξης και του αειφόρου τουρισμού ειδικότερα και κυρίως να σέβεται την ταυτότητα του τοπίου.

Τέλος, θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα προστασίας του τοπίου των Ιονίων Νήσων από τις πυρκαγιές, οι οποίες τα τελευταία χρόνια έχουν επιφέρει σημαντικές φθορές στο απaráμιλλου κάλλους τοπίο των νησιών.

II. Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2000 - 2006

A. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

1. Συγκριτικά πλεονεκτήματα

Τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας τα οποία πρέπει να ληφθούν υπόψη στη διαμόρφωση της αναπτυξιακής στρατηγικής για την νέα προγραμματική περίοδο 2000-2006 είναι:

- Η τουριστική ανάπτυξη και η παράδοση στον τουρισμό.
- Η πολιτιστική παράδοση, η ιστορία και η κουλτούρα.
- Το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον.
- Η γεωγραφική θέση.
- Η υλοποίηση των μεγάλων έργων που επηρεάζουν έμμεσα την Περιφέρεια (Εγνατία Οδός, Ιόνια Οδός, Δυτικός Άξονας, Λιμάνι Ηγουμενίτσας).

2. Προβλήματα και περιορισμοί

Παράλληλα υπάρχουν και σημαντικοί περιορισμοί που αποτελούν εμπόδιο στην αναπτυξιακή εξέλιξη της Περιφέρειας, οι κυριότεροι των οποίων είναι:

Ο νησιωτικός χαρακτήρας - η πολυδιάσπαση του νησιωτικού χώρου. Το πρόβλημα της ενδοπεριφερειακής διασύνδεσης λόγω του νησιωτικού χαρακτήρα.

- Η έντονη ανάπτυξη του τουρισμού με τάσεις μονοειδίκευσης.
- Η τάση συγκέντρωσης του πληθυσμού στα μεγάλα περιφερειακά ή και σε εξωπεριφερειακά αστικά κέντρα.
- Η απομόνωση των μικρών νησιών.
- Η περιβαλλοντική επιβάρυνση στις αναπτυγμένες τουριστικά περιοχές.
- Η ισχνή μεταποιητική βιομηχανία.
- Το μικρό μέγεθος της τοπικής αγοράς.
- Η ανεπάρκεια των υδάτινων πόρων.
- Οι αδυναμίες της διοίκησης.
- Το κόστος των έργων σε συνδυασμό με την περιορισμένη ανταγωνιστικότητα.

3. Γενικός αναπτυξιακός στόχος

Ο γενικός Αναπτυξιακός Στόχος της Περιφέρειας είναι: Η ενίσχυση των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων με έμφαση στην προστασία του περιβάλλοντος και στη συνοχή του νησιωτικού χώρου.

4. Στρατηγικοί στόχοι

4.1. Κύριοι στρατηγικοί στόχοι

Ο γενικός στόχος μπορεί να αναλυθεί στους εξής κύριους στρατηγικούς στόχους:

- ✓ Ποιοτική αναβάθμιση και διαφοροποίηση των τουριστικών υπηρεσιών και των λοιπών παραγωγικών δραστηριοτήτων.
- ✓ Μείωση της περιφερειακότητας και του ελλείμματος υποδομής.
- ✓ Αναβάθμιση και προστασία του ανθρωπογενούς και φυσικού περιβάλλοντος.
- ✓ (στις δύο συνιστώσες του, δηλ. στο αστικό-ημιαστικό περιβάλλον και στην ύπαιθρο).
- ✓ Αειφόρο ανάπτυξη της Υπαιθρου
- ✓ Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού

Βασική προτεραιότητα στον τομέα του περιβάλλοντος για την περίοδο 2000 - 2006 είναι να εναρμονισθεί η Περιφέρεια, όπως και η χώρα, με την Κοινοτική νομοθεσία (οδηγίες 271/91 για τα απόβλητα, 889/91 για τα επικίνδυνα απορρίμματα, 31/99 για τους ΧΥΤΑ, 442/75 όπως έχει τροποποιηθεί με την 156/97 για τα στερεά απόβλητα και την οδηγία πλαίσιο για τα νερά του Σεπτεμβρίου 2000) και τις διεθνείς υποχρεώσεις όσον αφορά την αειφόρο ανάπτυξη. Η σχετική παρέμβαση αφορά τόσο την φυσική και πολιτιστική κληρονομιά, όσο και το δομημένο περιβάλλον, ιδιαίτερα στα μεγάλα αστικά συγκροτήματα.

Οι δομές λειτουργίας και διαχείρισης των περιβαλλοντικών υποδομών (διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων, κλπ) θα αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του προγραμματισμού και της μελέτης του έργου. Η εξασφάλιση λειτουργίας του έργου θα είναι ένα από τα κριτήρια επιλογής του.

Στη στρατηγική διαχείρισης στερεών αποβλήτων θα συμπεριληφθεί προληπτική δράση για τη μείωση του όγκου των αποβλήτων και την ενθάρρυνση της ανάκτησης και της ανακύκλωσης. Όλες οι δράσεις που

αφορούν τα στερεά απόβλητα θα βασίζονται στον νομαρχιακό/περιφερειακό σχεδιασμό ο οποίος θα είναι σύμφωνος με τον εθνικό σχεδιασμό διαχείρισης των στερεών αποβλήτων. Ένας μηχανισμός Τεχνικής υποστήριξης προβλέπεται για τα στερεά απόβλητα και τα λύματα.

Ως προς την εφαρμογή των οδηγιών 79/409/ΕΟΚ (πηρνά) και 92/43/ΕΟΚ ειδικότερα δε, σε ότι αφορά τα έργα που θα μπορούσαν να επηρεάσουν σημαντικά περιοχές που ενδέχεται να ενταχθούν στο δίκτυο NATURA 2000 δεδομένου ότι ο σχετικός κατάλογος των περιοχών αυτών έχει ήδη κοινοποιηθεί στην Επιτροπή, οι εθνικές αρχές δεσμεύονται να μη επιτρέψουν την υποβάθμιση της κατάστασης των εν λόγω περιοχών στο πλαίσιο της υλοποίησης των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών Ταμείων. Επίσης, οι διαχειριστικές αρχές υποβάλλουν στην Επιτροπή πληροφορίες για τα μέτρα που έχουν λάβει ώστε να αποφευχθεί η υποβάθμιση των περιοχών που χρήζουν προστασίας κατά την ένταξη και εκτέλεση των σχετικών έργων.

Οι δράσεις και επεμβάσεις για την ανάδειξη περιοχών Natura 2000 θα πρέπει να είναι συντονισμένες ανάμεσα στα διάφορα μέτρα και τα ταμεία ΕΤΠΑ και ΕΓΤΠΕ. Επιπλέον θα πρέπει να υπάρχει συντονισμός με τις αντίστοιχες δράσεις στο πρόγραμμα ΕΠΠΕΡ και LIFE.

Η αφαλάτωση είναι μία μέθοδος πολύ ακριβή και ενεργοβόρος. Πριν αποφασισθεί το είδος της υποδομής που θα επιλεγεί για την ύδρευση των νήσων, θα γίνουν οι κατάλληλες μελέτες που θα επιτρέψουν την αποτελεσματικότερη και πλέον περιβαλλοντική λύση του προβλήματος. Οι απαιτήσεις της οδηγίας 60/2000/ΕΕ θα πρέπει να εφαρμοσθούν σε αυτόν τον τομέα.

Η Περιφέρεια δεσμεύεται να εφαρμόσει τις διατάξεις της οδηγίας 60/2000/ΕΕ σε όλες τις δράσεις που αφορούν στην διαχείριση των υδατικών πόρων.

Οι παραπάνω αναφερθέντες στρατηγικοί στόχοι μπορούν να υλοποιηθούν με ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στα πλαίσια των κατωτέρω γενικά αναφερομένων δράσεων:

- ★ Λειτουργική ολοκλήρωση των έργων του Β' Π.Ε.Π. ώστε να αποδώσουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα για τα οποία σχεδιάστηκαν.
- ★ Διαμόρφωση στοιχειώδους ειδικής εσωτερικής οικονομικής σχέσης μεταξύ των Νησιών του Ιονίου σε διακριτούς τομείς όπως του τουρισμού,

του εμπορίου και των αποτελεσμάτων της κοινωνίας της πληροφορίας, παράλληλα με την ενίσχυση των υφισταμένων οικονομικών δεσμών με τους νομούς της Ηπειρωτικής Ελλάδος, και την Εξωστρέφεια της Οικονομίας της Περιφέρειας.

- ★ Αντιμετώπιση της ανεργίας μέσω της ανάπτυξης νέων θέσεων εργασίας στους τομείς του εμπορίου, του τουρισμού –πολιτισμού και των τεχνολογιών αιχμής.
- ★ Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στον πρωτογενή τομέα με παράλληλο προσανατολισμό προς την ποιοτική αναβάθμιση, την οργάνωση και την δικτύωση των επιχειρήσεων.
- ★ Προστασία του περιβάλλοντος και ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων της Περιφέρειας με ήπιες μορφές παρέμβασης και ειδικό νομικό καθεστώς διαχείρισης.
- ★ Ανάδειξη της φυσικής, πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς καθώς και της αρχιτεκτονικής ταυτότητας των Ιονίων με την προώθηση έργων περιφερειακής διάστασης στους παραπάνω τομείς (αναπλάσεις, αποκαταστάσεις αναπαλαιώσεις, προβολή και πληροφοριακή διασύνδεση).
- ★ Εκσυγχρονισμός και επιλεκτικές παρεμβάσεις διαρθρωτικού χαρακτήρα στους παραγωγικούς τομείς προς την κατεύθυνση της ισόρροπης ανάπτυξης και συμπληρωματικότητάς τους που θα συμβάλλουν θετικά στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης και την άρση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων (Παράκτιες περιοχές – Ενδοχώρα).
- ★ Ποιοτική αναβάθμιση των παρεχόμενων Υπηρεσιών στον τομέα της Υγείας και Πρόνοιας για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- ★ Ολοκλήρωση και βελτίωση των υποδομών εκπαίδευσης. Εισαγωγή της νέας τεχνολογίας σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.
- ★ Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού με ιδιαίτερη έμφαση στην άρση των ανισοτήτων, στην καινοτομία και στις νέες τεχνολογίες.

Αναφορικά με τις δράσεις που στοχεύουν στην προώθηση και ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας στην Περιφέρεια, αυτές είναι συμπληρωματικές των δράσεων αλλά σε πλήρη συνέργια με τους γενικούς στρατηγικούς στόχους του τομεακού Επιχειρησιακού Προγράμματος

«Κοινωνία της Πληροφορίας», εστιάζονται δε στην επαρκή αντιμετώπιση ιδιαίτερων αναγκών της Περιφέρειας.

4.2. Ειδικοί Στόχοι κατά Τομέα Παραγωγής

Οι στόχοι κατά τομέα παραγωγής διαμορφώνονται ως εξής:

Ολοκληρωμένη Αγροτική Ανάπτυξη

Η τόνωση της αγροτικής δραστηριότητας με στόχο την περιβαλλοντική και οικονομική ισορροπία της Περιφέρειας. Αξιοποίηση της τουριστικής κατανάλωσης για τα παραδοσιακά τοπικά προϊόντα με τη δημιουργία κατάλληλων δομών εμπορίας και διεπαγγελματικών συνδέσεων. Προσανατολισμός προς προϊόντα ονομασίας προέλευσης. Ενίσχυση της αλιευτικής δραστηριότητας.

Δευτερογενής Τομέας

Στήριξη της βιωσιμότητας της οικογενειακής βιοτεχνίας, διασφάλιση ζωτικού χώρου και υποδομών εγκατάστασης επιχειρήσεων, διευκόλυνση πρόσβασης σε συμβουλευτικές και χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Η ανάπτυξη μονάδων τυποποίησης – συσκευασίας αποτελεί προϋπόθεση για την προώθηση των στόχων του πρωτογενούς τομέα.

Τριτογενής Τομέας

Πέραν των στόχων στο τομέα του τουρισμού που καλύπτονται ανωτέρω, επιδιώκεται η ταχεία επέκταση και αξιοποίηση των τεχνολογιών τηλεματικής ως βασικό μέσο μείωσης της περιφερειακότητας και η ενίσχυση των προνοιακών υπηρεσιών στη Περιφέρεια.

4.3. Χρηματοδοτικά μέσα

Οι κύριοι στρατηγικοί στόχοι αποτελούν την βάση του γενικότερου σχεδιασμού για την ανάπτυξη της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων κατά την προγραμματική περίοδο 2000 - 2006.

Επιδίωξη της Περιφέρειας είναι η ένταξη των προβλεπόμενων δράσεων του ολοκληρωμένου σχεδιασμού σε όλα τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα, ώστε με το τέλος της προγραμματικής περιόδου να έχει επιτευχθεί το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα. Εκτός του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος,

πολλές δράσεις σχεδιάζεται να υλοποιηθούν από πόρους των Τομεακών Προγραμμάτων των Υπουργείων, του Ταμείου Συνοχής και των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών καθώς και από εθνικούς πόρους.

4.4. Άξονες Προτεραιότητας:

Με βάση τους στρατηγικούς αναπτυξιακούς στόχους και έχοντας πρόσθετα υπόψη τις γενικότερα απαραίτητες παρεμβάσεις για κάλυψη των άμεσων αναγκών της Περιφέρειας διαρθρώνεται το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα σύμφωνα με τους κατωτέρω **6 Βασικούς Άξονες Προτεραιότητας**, πλέον του άξονα της Τεχνικής Βοήθειας:

Ποιοτική αναβάθμιση και αξιοποίηση των τουριστικών υπηρεσιών και των λοιπών παραγωγικών δραστηριοτήτων.

Μείωση της περιφερειακότητας και του ελλείμματος υποδομής.

Αναβάθμιση και προστασία του αστικού και ημιαστικού περιβάλλοντος.

Αειφόρος ανάπτυξη της υπαίθρου.

5. Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού.

Ειδικές δράσεις για την ανάπτυξη και προστασία των μικρών νησιών.

Τεχνική βοήθεια για την εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί:

- ✓ Σε δράσεις, καινοτομικού χαρακτήρα οι οποίες θα καθιερώνουν γενικότερα την καλλιέργεια καινοτομικής αντίληψης σε όλες τις μορφές των παρεμβάσεων και ενεργειών με στόχο την οικονομία κλίμακας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της περιφερειακής οικονομίας.
- ✓ Σε δράσεις οργάνωσης και ανάπτυξης των αστικών και ημιαστικών περιοχών που χρήζουν αναβάθμισης και αποτελούν προτεραιότητα στα πλαίσια γενικότερης πολιτικής για τους αστικούς και ημιαστικούς χώρους, όπου παρατηρούνται φαινόμενα υπερσυγκέντρωσης ανθρώπων και δραστηριοτήτων
- Σε δράσεις ανάπτυξης της υπαίθρου όπου θα αντιμετωπισθούν προβλήματα ανισότητας και απομόνωσης, σε σχέση με την

αναπτυξιακή διαδικασία, σε ειδικές περιοχές και ζώνες με ολοκληρωμένα προγράμματα προσέγγισης.

B. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 2000 - 2006

1. Άξονες Προτεραιότητας

Οι Άξονες Προτεραιότητας του Προγράμματος, που ανεφέρθησαν ανωτέρω, αναλύονται στην συνέχεια όσον αφορά τους επιμέρους στόχους και τις γενικές δράσεις με τις οποίες επιδιώκεται η επίτευξή των.

1.1. Ποιοτική Αναβάθμιση και Αξιοποίηση των Τουριστικών Υπηρεσιών και των λοιπών Παραγωγικών Δραστηριοτήτων

Η ολική βελτίωση της ποιότητας όλων των παραγόντων του τουριστικού κυκλώματος και των παραγωγικών δραστηριοτήτων είναι παράγοντας πρωταρχικής σημασίας, δεδομένου ότι η ποιότητα σε όλες τις διαστάσεις είναι όρος για την οικονομική ανάπτυξη.

Ο κύριος στρατηγικός στόχος για την αύξηση της τουριστικής περιόδου και την προσέλκυση τουριστών υψηλού εισοδήματος προβλέπεται να εξυπηρετηθεί με την αποκατάσταση της ισορροπίας στους πόλους άναρχης και υπερβολικής τουριστικής συγκέντρωσης, την βελτίωση και οργάνωση των υποδομών για την εξυπηρέτηση του τουρισμού, την βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών από τον ιδιωτικό τομέα και την προώθηση εναλλακτικών μορφών τουρισμού με έμφαση και προσοχή στο ιδιαίτερο ανθρωπογενές και φυσικό περιβάλλον.

Οι παρεμβάσεις για τον τουρισμό θα εναρμονίζονται με την εθνική στρατηγική όπως καταγράφεται στο αντίστοιχο εθνικό επιχειρησιακό πρόγραμμα και θα δρουν συμπληρωματικά για την επίτευξη των τιθεμένων στόχων.

Η φέρουσα ικανότητα των περιοχών που θα αναπτυχθούν τουριστικά πρέπει να λαμβάνεται υπόψη συνεκτιμώντας την κατάταξη των περιοχών - ζωνών με βάση την ισχύουσα νομοθεσία 2601/98 και τις σχετικές υπουργικές αποφάσεις. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη φέρουσα ικανότητα των υπό ανάπτυξη περιοχών που βρίσκονται σε περιοχές NATURA 2000.

Για την επέκταση, την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των τουριστικών καταλυμάτων προβλέπεται να διατεθούν 10.360 χιλ. Ευρώ βλ. ΠΙΝΑΚΑ Α Παραρτήματος, ενώ σημαντική προβλέπεται επίσης να είναι και η συμμετοχή ιδιωτικών κεφαλαίων για τον ίδιο σκοπό. Οι δραστηριότητες αυτές θα υποστηριχθούν με ιδιαίτερα κίνητρα σε επιλεγμένες περιοχές για τον εκσυγχρονισμό των υφισταμένων τουριστικών μονάδων και την δημιουργία νέων μονάδων ανωτέρων κατηγοριών. Η ενίσχυση του λειτουργικού και διοικητικού εκσυγχρονισμού των μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων των άλλων κλάδων (εκτός των καταλυμάτων) με την χρήση νέας τεχνολογίας και καινοτόμων ενεργειών είναι παράγων της αναβάθμισης του συνόλου των παρεχομένων υπηρεσιών.

Η αναβάθμιση, ανάδειξη και προβολή των πολιτιστικών υποδομών και μνημείων, και της πολιτιστικής παράδοσης συμβάλλουν στην ολοκληρωμένη προσέγγιση της τουριστικής ανάπτυξης με την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς σε πόλο έλξης του τουριστικού ρεύματος. Ειδικές παρεμβάσεις έχουν ως στόχο την ανάδειξη του ειδικού πολιτιστικού περιβάλλοντος των Ιονίων Νήσων μέσα από δράσεις συνεργασίας για την ολοκλήρωση της ιστορικής συνέχειας των Νησιών του Ιονίου και την μελλοντική πολιτιστική σύνδεση τους με τον διεθνή χώρο του πολιτισμού και του τουρισμού.

Στην σύγχρονη εποχή η έρευνα, η τεχνολογία, η κοινωνία της πληροφορίας και η καλλιέργεια της καινοτομίας αποτελούν δυναμικούς μοχλούς ανάπτυξης.

Στόχος της έρευνας και των εφαρμογών της τεχνολογίας είναι η προστασία των μόνιμων κατοίκων και επισκεπτών από φυσικά φαινόμενα καταστροφής και η πρόληψη και ο σχεδιασμός καταστολής από τα αποτελέσματα δράσης τέτοιων φαινομένων (π.χ. αντισεισμική προστασία). Επίσης στόχος είναι η διατήρηση μέσω συμπληρωματικών έργων σε άλλους τομείς της ποιότητας και της επάρκειας των υδάτινων πόρων της Περιφέρειας.

Για την προώθηση και ανάπτυξη της Κοινωνίας της πληροφορίας στις περιφέρειες, θα χρηματοδοτηθούν δράσεις από το ΠΕΠ και από το Επιχειρησιακό πρόγραμμα "Κοινωνία της Πληροφορίας" στη βάση ενός σχεδίου δράσης το οποίο θα εκπονηθεί από κάθε Περιφέρεια. Το σχέδιο δράσης προβλέπει δράσεις που αποσκοπούν στην επαρκή αντιμετώπιση των

ιδιαίτερων αναγκών της Περιφέρειας ως προς την επίτευξη των ακόλουθων στρατηγικών στόχων:

- A) εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού συστήματος και προώθηση του ελληνικού πολιτισμού με την εισαγωγή και χρήση των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας.
- B) κοινωνική ανάπτυξη με την προώθηση και χρήση νέων τεχνολογιών και εφαρμογών στη παροχή υπηρεσιών προς τους πολίτες για ανοιχτή διακυβέρνηση, με δράσεις για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στη Περιφέρεια μέσω εφαρμογών των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας στην υγεία, τις μεταφορές και το περιβάλλον.
- Γ) οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας με τη προώθηση και χρήση των νέων αυτών τεχνολογιών στις ΜΜΕ, αντιστοίχων νέων εσόδων λειτουργίας, π.χ. ηλεκτρονικό εμπόριο, όπως και με την ανάπτυξη της υποδομής επικοινωνιών, ιδιαίτερα σε απομακρυσμένες και δυσπρόσιτες περιοχές.
- Δ) κοινωνική συνοχή και καταπολέμηση φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού με την ανάπτυξη δράσεων κατάρτισης στις νέες τεχνολογίες πληροφορίας και επικοινωνίας για αποκλεισμένες κοινωνικές ομάδες π.χ. ανέργων, νέων, μεταναστών κ.λ.π. υποστηριζόμενες από ανάλογες δράσεις για την εξασφάλιση πρόσβασης στη πληροφορία.

Η κοινωνία της πληροφορίας πρέπει να αποτελέσει πλέον τμήμα της καθημερινής ζωής και όλων των παραγωγικών δραστηριοτήτων και δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην προώθηση όλων των δράσεων που σχετίζονται με αυτήν. Συγκεκριμένα, στο μέτρο 1.5 του προγράμματος "*καλλιέργεια της καινοτομίας, έρευνα και τεχνολογία, κοινωνία της πληροφορίας*" προβλέπεται η διάθεση 5,665 χιλ. Ευρώ για την κοινωνία της πληροφορίας και από 2,755 χιλ. Ευρώ για καινοτόμες ενέργειες στους τομείς της μεταποίησης και την τεχνολογία.

Λόγω της υφής όμως και του ευρύ πεδίου χρήσης και εφαρμογών των νέων τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας, η Περιφέρεια θα αναπτύξει σχετικές δράσεις που καλύπτουν όλους τους τομείς παρέμβασης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Παρομοίως, αναφορικά με την καινοτομία επιδίωξη είναι η ανάπτυξη και η καλλιέργεια της καινοτομίας, σε όλες της τις μορφές, να διαχέεται σε πολλές δράσεις του Προγράμματος.

Για τον σκοπό αυτό κριτήριο για την επιλογή και ένταξη έργων θα είναι οι ενέργειες να χαρακτηρίζονται από την καινοτόμα αντίληψη. Καινοτόμα ενέργεια μπορεί να θεωρηθεί κάθε ενέργεια η οποία προάγει την παραγωγική και αναπτυξιακή διαδικασία με σύγχρονη και πρότυπη μέθοδο και της οποίας η προστιθέμενη αξία προσδιορίζεται από την καθιέρωση νέας αντίληψης διαχείρισης και διοίκησης στην παραγωγή. Με ειδικές δράσεις που αναδεικνύουν την καινοτομία, όπως η δημιουργία μορφών συνεργασίας και σύσταση δικτύων μεταξύ των δυναμικών στοιχείων των κόσμου των επιχειρήσεων, της εκπαίδευσης, της έρευνας και τεχνολογίας, του τομέα παροχής υπηρεσιών συμπεριλαμβανομένου και του τουριστικού και πολιτιστικού τομέα, επιδιώκεται εκτός από την προσέγγιση της ανάπτυξης κάτω από νέα μορφή και η καθιέρωση της καινοτομίας σαν μία νέα μορφή αντίληψης στην σύγχρονη εποχή.

Δίκτυα ηλεκτρονικής πληροφόρησης των σημαντικότερων σημείων (τουριστικών, πολιτιστικών, αρχιτεκτονικών, υπηρεσιών, κλπ.) αποτελούν καινοτόμες δράσεις και δράσεις του τομέα της κοινωνία της πληροφορίας και αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση των πολιτών και των επισκεπτών.

Η διεύρυνση και ο εκσυγχρονισμός των επιχειρήσεων του δευτερογενούς τομέα μέσω των ενισχύσεων του αναπτυξιακού νόμου προς τις ιδιωτικές επενδύσεις και η αναβάθμιση των δομών και των μηχανισμών λειτουργίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η αξιοποίηση των μεθόδων οργάνωσης / διοίκησης και η λειτουργία μηχανισμών διάθεσης, προώθησης και προβολής των προϊόντων πρέπει να υποστηριχθούν ιδιαίτερα.

Η δημιουργία και οργάνωση περιοχών εγκατάστασης βιοτεχνικών και μεταποιητικών μονάδων (ΒΙΠΕ - ΒΙΟΠΑ), με την παράλληλη αξιοποίηση ιδιωτικών επενδύσεων, δημιουργούν προϋποθέσεις ανάπτυξης και συνεργούν στις αναμενόμενες ποιοτικές επιπτώσεις από τους άξονες προτεραιότητας που αναφέρονται στο περιβάλλον και στην αστική ανάπτυξη.

Στην συνέχεια αναφέρονται οι επιδιωκόμενοι δείκτες φυσικού αντικείμενου και αποτελεσμάτων :

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ (ΕΚΡΟΩΝ)	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
1. Εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών κλινών Γ' κατηγορίας και άνω	59.760 κλίνες	1.800 κλίνες
2. Θέσεις ελλιμενισμού τουριστικών σκαφών	800 θέσεις	600 θέσεις
3. Αναπλάσεις – αναβαθμίσεις τουριστικών χώρων		15 παρεμβάσεις
4. Αποκατάσταση – ανάδειξη ιστορικής κληρονομιάς		7 παρεμβάσεις
5. Δημιουργία – επέκταση μουσείων	10	5 παρεμβάσεις
6. Υποδομές στήριξης θεατρικής και μουσικής παράδοσης		3 παρεμβάσεις
7. Βιοτεχνικά πάρκα	2 ΒΙ.ΠΑ	2 παρεμβάσεις

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ - ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
1. Εκσυγχρονισμός τουριστικών κλινών		3%
2. Αύξηση θέσεων ελλιμενισμού τουριστ. σκαφών		75%
3. ΜΜΕ μεταποιητικές που θα ωφεληθούν	5.119	150
4. Νέες μικτές θέσεις απασχ/σης κατά την κατασκευή των έργων		1.350
5. Μόνιμες θέσεις απασχόλησης κατά την λειτουργία των έργων		350

1.2. Μείωση της Περιφερειακότητας και του Ελλείμματος Υποδομής

Η διατήρηση και η κατά το δυνατόν αύξηση του μόνιμου πληθυσμού στην Περιφέρεια, στις πόλεις και στα χωριά είναι στόχος για την ισόρροπη ανάπτυξη.

Η αύξηση της συχνότητας και κανονικότητας των ενδοπεριφερειακών ακτοπλοϊκών συνδέσεων και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα νέα λιμενικά έργα και η Ιόνια Οδός στη Δυτική Ελλάδα, παράλληλα με την

βελτίωση των υποδομών της εσωτερικής επικοινωνίας και των μεταφορών συντελούν στην άρση της περιφερειακότητας.

Το κύριο βάρος στον τομέα των οδικών μεταφορών προβλέπεται να δοθεί στην διασύνδεση των νησιών μεταξύ τους με την βελτίωση του άξονα Βορρά - Νότου και την σύνδεση των πρωτευουσών των Νομών με τα κύρια λιμάνια και αεροδρόμια. Επίσης προβλέπεται η βελτίωση του επαρχιακού οδικού δικτύου πρόσβασης στα κύρια αστικά και ημιαστικά κέντρα και στους σημαντικούς τουριστικούς οικισμούς.

Παράλληλα η βελτίωση των λιμενικών υποδομών στα κύρια λιμάνια που συνδέουν τα νησιά μεταξύ τους και με την απέναντι ηπειρωτική χώρα έχει στόχο την διευκόλυνση της επικοινωνίας και την αύξηση της ενδοπεριφερειακής διακίνησης κατοίκων, τουριστών και εμπορευμάτων και την διασύνδεση με την υπόλοιπη χώρα. Στην προτεραιότητα αυτή περιλαμβάνεται το λιμάνι της Κέρκυρας, έργο εθνικής σημασίας και προϋπολογισμού 14,675 ΚΕΥΡΟΣ. Παρεμβάσεις βελτίωσης των αεροπορικών μεταφορών με έργα στα κύρια αεροδρόμια της Περιφέρειας είναι στόχος για την αύξηση του τουριστικού ρεύματος, αν και η χρηματοδότηση μεγάλων έργων αντιμετωπίζεται από τα Τομεακά Προγράμματα.

Η αεροπορική διασύνδεση με τα μικρά απομονωμένα νησιά για μεταφορικούς σκοπούς και για αντιμετώπιση καταστάσεων ανάγκης είναι απαραίτητο να εξυπηρετηθεί με δημιουργία δικτύου ελικοδρομιών.

Στον τομέα της υγείας οι παρεμβάσεις αναφέρονται στην ολοκλήρωση των υποδομών που χρηματοδοτήθηκαν από το Π.Ε.Π. 94-99 και στην επέκταση, συμπλήρωση και βελτίωση της υποδομής και του εξοπλισμού των νοσοκομειακών μονάδων, των κέντρων υγείας και των αγροτικών ιατρείων. Η εφαρμογές της τηλεϊατρικής για απομονωμένες μονάδες προσδίδει άμεση βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών.

Οι δράσεις στον τομέα της πρόνοιας θα συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και των μειονεκτούντων ατόμων και κοινωνικών ομάδων και στην δημιουργία δυνατότητας ένταξης στην αγορά εργασίας του γυναικείου οικονομικά ενεργού πληθυσμού.

Όσον αφορά στον τομέα της εκπαίδευσης προβλέπεται να καλυφθούν οι ανάγκες της Γ'βάθμιας εκπαίδευσης κυρίως από το Τομεακό Πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας. Από το Περιφερειακό Πρόγραμμα προβλέπεται να

καλυφθούν οι ανάγκες σε υποδομή της Α΄βάθμιας, Β΄βάθμιας και Τεχνολογικής εκπαίδευσης και επιδιώκεται ταυτόχρονα να χρηματοδοτηθεί και ο εκσυγχρονισμός των σχολικών υποδομών με εξοπλισμό (σχολικές βιβλιοθήκες, ηλεκτρονικούς υπολογιστές, κ.λ.π.).

Στην συνέχεια αναφέρονται οι αναμενόμενοι δείκτες αποτελεσμάτων - επιπτώσεων

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ - ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
Ποσοστό παρεμβάσεων – βελτιώσεων στο σύνολο του υφιστάμενου οδικού δικτύου		15%
2. Αύξηση του μήκους του οδικού δικτύου	1.471 χλμ..	1,5%
3. Αύξηση θέσεων ελλιμενισμού κρουαζιεροπλοίων	2 θέσεις ελλιμ.	100%
4. Αριθμός νοσοκομειακών κλινών ανά 1000 κατοίκους	5,1	5,3
5. Αύξηση δυνατότητας υποδοχής επιβατών και φορτίων		20%
6. Ποσοστό σχολείων που λειτουργούν σε μία βάρδια	98%	100%
7. Νέες μικτές θέσεις απασχόλησης κατά την κατασκευή των έργων		1.420
8. Μόνιμες θέσεις απασχόλησης κατά την λειτουργία των έργων		400

1.3. Αναβάθμιση και Προστασία του Αστικού και Ημιαστικού Περιβάλλοντος

Η βελτίωση και η ανάπτυξη του αστικού, περιαστικού και ημιαστικού περιβάλλοντος παράλληλα με την αυστηρή εφαρμογή χωροταξικών σχεδίων και πολεοδομικών κανόνων είναι προτεραιότητα για την γενικότερη ανάπτυξη των Νομών και της Περιφέρειας.

Συνολικά για την διατήρηση και την αναβάθμιση του περιβάλλοντος προβλέπεται η διάθεση με χρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ 25.496 χιλ. Ευρώ, τα

οποία κατανέμονται στα διάφορα μέτρα του Προγράμματος, και αφορούν κατά ποσοστό περίπου 75% δράσεις που αναφέρονται στην διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων, την διαχείριση των απορριμμάτων και την ορθολογική διαχείριση και προστασία των υδάτινων πόρων. Στο μέτρο 3.2. "υποδομές προστασίας και ανάδειξης του περιβάλλοντος σε αστικές και ημιαστικές περιοχές" κατανέμονται 16.990 χιλ. Ευρώ, στο μέτρο 3.3. "Ειδικές παρεμβάσεις Αστικής ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες" 4.300 χιλ. Ευρώ, στο μέτρο 4.1. "Βασικές υποδομές περιοχών της υπαίθρου" 2.046 χιλ. Ευρώ και στο μέτρο 6.2. "Βελτίωση ποιότητας ζωής και προστασία του περιβάλλοντος στα μικρά νησιά" 2.160 χιλ. Ευρώ.

Ένας μηχανισμός Τεχνικής υποστήριξης προβλέπεται για τα Στερεά Απόβλητα και τα λύματα.

Η προστασία και αναβάθμιση του οικιστικού περιβάλλοντος και η αύξηση της λειτουργικότητας των οικιστικών κέντρων θα συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και στην αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς τα κέντρα αυτά με την παράλληλη διεθνή προβολή τους και την έμμεση αύξηση των επισκεπτών σε όλους τους Νομούς και την Περιφέρεια. Η διασύνδεση με τον άξονα προτεραιότητας 1 για την βελτίωση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών και την αύξηση της τουριστικής περιόδου μπορεί να επιτευχθεί μόνον αναδεικνύοντας το συγκριτικό πλεονέκτημα που παρέχουν τα αστικά και ημιαστικά κέντρα στον τομέα του τουρισμού - πολιτισμού δημιουργώντας ικανή προστιθέμενη αξία στο σύνολο της οικονομίας και της ανάπτυξης.

Στον άξονα αυτό προβλέπονται παρεμβάσεις αναβάθμισης και ανασυγκρότησης του πολεοδομικού ιστού των αστικών, ημιαστικών και τουριστικών κέντρων μέσω εφαρμογής πολεοδομικών σχεδίων, μέσω δημιουργίας περιφερειακών οδικών προσπελάσεων και μέσω ρυθμίσεων για την κυκλοφοριακή αποσυμφόρηση και την οργάνωση της κυκλοφορίας.

Η οριστική επίλυση ή η βελτίωση των προβλημάτων της ύδρευσης και η διαχείριση των υγρών και στερεών αποβλήτων των περιοχών με υψηλή οικιστική ή τουριστική συγκέντρωση αποτελούν προτεραιότητα για την οικιστική ανάπτυξη.

Η φέρουσα ικανότητα των περιοχών που θα αναπτυχθούν τουριστικά πρέπει να λαμβάνεται υπόψη συνεκτιμώντας την κατάταξη των περιοχών -

ζωνών με βάση την ισχύουσα νομοθεσία 2601/98 και τις σχετικές υπουργικές αποφάσεις. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη φέρουσα ικανότητα των υπό ανάπτυξη περιοχών που βρίσκονται σε περιοχές NATURA 2000.

Στους στόχους του άξονα περιλαμβάνονται ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την ανάπτυξη περιοχών που έχουν ανάγκη αναβάθμισης, για την ανάδειξη κτιριακών συνόλων ειδικού ενδιαφέροντος, για την αξιοποίηση ιστορικών κέντρων, για την ανάδειξη και επανάχρηση βιομηχανικών κτιριακών συνόλων.

Επίσης θα περιλαμβάνονται παρεμβάσεις αστικής και ημιαστικής ανάπτυξης περιοχών στις οποίες το αστικό περιβάλλον είναι υποβαθμισμένο ή/και όπου υπάρχει συγκέντρωση μη προνομιούχων ατόμων. Οι δράσεις θα προβλέπονται σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας τόσο όσον αφορά τις υποδομές όσο και όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό και θα αναφέρονται σε ολοκληρωμένη προσέγγιση αντιμετώπισης των προβλημάτων.

Στην συνέχεια αναφέρονται οι αναμενόμενοι δείκτες αποτελεσμάτων επιπτώσεων:

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ - ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
1. Ποσοστό στερεών λυμάτων που ενταφιάζονται	50%	65%
2. Ποσοστό στερεών λυμάτων που ανακυκλώνονται		23%
3. Ποσοστό πληθυσμού (μονάδες ισοδύναμου πληθυσμού) που εξυπηρετούνται από νέα ή αναβαθμισμένα δίκτυα υδροδότησης	40%	45%
4. Ποσοστό πληθυσμού συνδεδεμένο με αποχέτευση	32%	40%
5. Νέες μικτές θέσεις απασχόλησης κατά την κατασκευή των έργων	N.A.	600
6. Μόνιμες θέσεις απασχόλησης κατά την λειτουργία των έργων	N.A.	130

1.4. Αειφόρος Ανάπτυξη της Υπαίθρου

Για την ανάπτυξη της υπαίθρου προβλέπεται να διατεθεί ένα σημαντικό μέρος του προγράμματος (περίπου 15%) με ποσόν 48,462 χιλ. Ευρώ, εκ των οποίων 13,416 χιλ. Ευρώ από το ΕΤΠΑ και 35,046 από το ΕΓΤΠΕ. Πρόσθετα για τα μικρά νησιά της περιφέρειας που αποτελούν ακόμα ένα σημαντικό αλλά απομονωμένο τμήμα της υπαίθρου θα διατεθεί ποσοστό 7% (4,73% από τον ειδικό άξονα προτεραιότητας και το υπόλοιπο από τους τομείς που δεν περιλαμβάνονται σε αυτόν τον άξονα).

Η συντήρηση, οργάνωση και εκσυγχρονισμός των αγροτικών δραστηριοτήτων με την βελτίωση των υποδομών της ενδοχώρας και της βασικής αγροτικής υποδομής, με τις ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπτυξης ειδικών περιοχών και με την υποστήριξη των μεταποιητικών επιχειρήσεων του αγροτικού τομέα λειτουργούν ως αντίβαρο στην τουριστική μονοειδίκευση. Η βελτίωση των υποδομών και της οργάνωσης του αλιευτικού τομέα είναι επίσης πρωταρχικής σημασίας. Η προστασία των δασών, του φυσικού περιβάλλοντος, των υδάτινων πόρων και των ακτών αποτελούν στόχους αιχμής για τα Ιόνια Νησιά.

Η βελτίωση των βασικών υποδομών της ενδοχώρας περιλαμβάνει το επαρχιακό ή δημοτικό οδικό δίκτυο και την ολοκλήρωση ή βελτίωση των προβλημάτων περιβάλλοντος, ύδρευσης και αποχέτευσης απομακρυσμένων μη τουριστικών περιοχών και αποβλέπει στην εξυπηρέτηση του πληθυσμού των περιοχών αυτών.

Η αποκατάσταση του δασικού δυναμικού που έχει πληγεί από καταστροφές και η πρόληψη και προστασία από φυσικές καταστροφές αποτελεί στόχο του προγράμματος.

Παράλληλα επιδιώκεται η προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την δασοκομία, γεωργία και την διατήρηση τοπίου και η άρση της ρύπανσης του αγροτικού χώρου και των οικισμών της υπαίθρου με την δημιουργία υποδομών καλής διαβίωσης και υγιεινής των ζώων. Στόχος είναι η προστασία και ανάδειξη των ορεινών όγκων, των περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλους, των φυσικών οικοσυστημάτων και των δασών για την διατήρηση και αξιοποίηση του μοναδικού φυσικού τοπίου των νησιών.

Η αναβάθμιση και ανασυγκρότηση των υποδομών του αγροτικού χώρου επιδιώκεται να επιτευχθεί μέσω της βελτίωσης των αγροτικών υποδομών και περιλαμβάνει δράσεις βελτίωσης του αγροτικού οδικού δικτύου για καλύτερη προσπέλαση και προστασία του αγροτικού χώρου, δράσεις μικρών υδροαρδευτικών έργων για την συλλογή επιφανειακών υδάτων και δράσεις εξηλεκτρισμού αγροτικών οικισμών. Επίσης με δράσεις για την κατασκευή και εξοπλισμό εργαστηρίων επιδιώκεται η διασφάλιση της δημόσιας υγείας και η προστασία του περιβάλλοντος.

Οι επενδύσεις στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις στοχεύουν στην μείωση του κόστους παραγωγής, στην βελτίωση της ποιότητας και στον αναπροσανατολισμό της παραγωγής, στην βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος και τέλος στην προώθηση της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων του αγροτικού τομέα.

Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των αγροτών και του δομημένου περιβάλλοντος των οικισμών της υπαίθρου επιδιώκεται μέσω δράσεων για την ανακαίνιση και ανάπτυξη των οικισμών με σκοπό την συγκράτηση του αγροτικού δυναμικού στις περιοχές του αγροτικού χώρου.

Η αντιμετώπιση της ελλειμματικότητας του υδάτινου ισοζυγίου για την άρδευση και την ύδρευση αποτελεί προτεραιότητα και επιδιώκεται με δράσεις που βελτιώνουν την διαχείριση των υδατικών πόρων. (λιμνοδεξαμενές, αρδευτικά έργα, μικρά φράγματα κ.λ.π.).

Έργα εγγείων βελτιώσεων, όπως έργα αντιπλημμυρικά, έργα διευθέτησης χειμάρρων, έργα επιχωματώσεων και αποστραγγίσεων και έργα προστασίας από την διάβρωση στοχεύουν στην προστασία και διατήρηση του περιβάλλοντος και την αξιοποίηση των φυσικών και εδαφικών πόρων για την γεωργική εκμετάλλευση.

Στόχος επίσης του προγράμματος είναι η παροχή υπηρεσιών υποστήριξης στον αγροτικό πληθυσμό για την ενημέρωση, την διάχυση επιτυχημένων παραγωγικών δράσεων, την αναδιάρθρωση της αγροτικής παραγωγής με αξιοποίηση ερευνών αγοράς, την στροφή προς φυσικά, υγιεινά και παραδοσιακά προϊόντα, την διατήρηση παραδοσιακών αγορών και κατάκτηση νέων αγορών, την δημιουργία και αξιοποίηση διεθνών δικτύων διανομής.

Όλες οι ανωτέρω αναφερόμενες παρεμβάσεις στοχεύουν στην δημιουργία των προϋποθέσεων για μία αειφόρο ανάπτυξη της υπαίθρου στην Περιφέρεια, που θα στηρίζεται στη ορθολογική διαχείριση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων και θα έχει αποτέλεσμα την συγκράτηση του πληθυσμού στην ενδοχώρα με την ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα. Παράλληλα η δημιουργία άλλων τομέων απασχόλησης ήπιας τουριστικής και βιοτεχνικής ανάπτυξης με την υποστήριξη δράσεων για τις αγροτουριστικές επιχειρήσεις, για εναλλακτικές μορφές τουρισμού (περιπατητικός, φυσιο-λατρικός τουρισμός, κ.λ.π.) για υποστήριξη των βιοτεχνικών επιχειρήσεων στοχεύει στην συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού και την προσέλκυση νέων με παράλληλη ενίσχυση του εισοδήματος.

Η βελτίωση της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων επιδιώκεται μέσω ενισχύσεων για επενδυτικά σχέδια. Επιδιώκεται ο προσανατολισμός της παραγωγής σύμφωνα με τις τάσεις των αγορών, η βελτίωση των διαύλων εμπορίας, η βελτίωση της προετοιμασίας και παρουσίασης των προϊόντων μεταποίησης, με την εφαρμογή νέων τεχνολογιών και καινοτόμων μεθόδων με στόχο την διασφάλιση των τοπικών γεωργικών προϊόντων. Για την εξασφάλιση πόρων για τα μικρά απομονωμένα νησιά της περιφέρειας ένα ποσοστό 7% των πιστώσεων για την αγροτική ανάπτυξη θα αναφέρεται σε δράσεις για τα μικρά νησιά.

Ο αλιευτικός τομέας ενισχύεται κυρίως από παρεμβάσεις βελτίωσης των αλιευτικών καταφυγίων και ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού των ιχθυοτροφείων με σκοπό την υποστήριξη των αλιέων, την βελτίωση των συνθηκών εργασίας τους, την διατήρηση της απασχολησιμότητας και την προσέλκυση νέων επαγγελματιών στον κλάδο.

Στην συνέχεια αναφέρονται οι αναμενόμενοι δείκτες φυσικού αντικειμένου και οι δείκτες αποτελεσμάτων επιπτώσεων :

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ (ΕΚΡΟΩΝ)	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
1. Στρέμματα δάσους στα οποία γίνονται παρεμβάσεις		30.000
2. Αριθμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων που ωφελούνται	24.000	500
3. Αριθμός στρεμμάτων που αρδεύονται	40.000	2.000

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ - ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
1. Νέες μικτές θέσεις απασχόλησης κατά την κατασκευή των έργων	450
2. Μόνιμες θέσεις απασχόλησης κατά την λειτουργία των έργων	180

1.5. Ενίσχυση του Ανθρώπινου Δυναμικού

Στην νέα παγκόσμια οικονομική πραγματικότητα, όπου ο ανταγωνισμός και η ταχύτητα λήψης των αναγκάων αποφάσεων σε επίπεδο ανάπτυξης είναι βασική προϋπόθεση της βιωσιμότητας της περιφέρειας στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών περιφερειών, η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, η κατάρτιση, η βελτίωση της παραγωγικότητας, η προώθηση μίας αγοράς εργασίας ανοικτής σε όλους, η μείωση των επαγγελματικών ανισοτήτων, η διεύρυνση της συμμετοχής του οικονομικά ενεργού πληθυσμού σε όλες τις παραγωγικές και οικονομικές δραστηριότητες, η εξειδικευμένη και ολοκληρωμένη παρέμβαση με την παράλληλη κινητοποίηση και συμμετοχή των τοπικών φορέων, αναδεικνύονται σε στρατηγικούς παράγοντες για την ανάπτυξη και για την πραγματοποίηση των παραπάνω ειδικών προτεραιοτήτων και στόχων.

Οι τομείς ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού στην Περιφέρεια προσδιορίζονται από τις τοπικές αναπτυξιακές ανάγκες και προτεραιότητες και πρόκειται να καλυφθούν από το Τομεακό και το Περιφερειακό Πρόγραμμα. Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Υπουργείου Εργασίας για τις δράσεις που

θα περιληφθούν στα Περιφερειακά Προγράμματα ο άξονας προτεραιότητας που αναφέρεται στο ανθρώπινο δυναμικό θα περιλαμβάνει τους ακόλουθως αναφερομένους τύπους δράσεων με τους αντίστοιχους στόχους, με παράλληλη επιδίωξη μη επικάλυψης μεταξύ των τομεακών και περιφερειακών ενεργειών.

Η καταπολέμηση και πρόληψη της ανεργίας και η βελτίωση της απασχολησιμότητας αποτελούν σημαντικό στόχο. Επιδιώκεται η καταπολέμηση της ανεργίας των νέων, της μακροχρόνιας ανεργίας και της ανεργίας των γυναικών, η προώθηση, μέσω της κατάρτισης, ειδικοτήτων που παρουσιάζουν συγκριτικά πλεονεκτήματα, ενισχύουν παραγωγικούς κλάδους ή εκσυγχρονίζουν τις τοπικές οικονομίες με απώτερο στόχο την άνοδο της απασχολησιμότητας και της παραγωγικότητας. Η ανάπτυξη των δεξιοτήτων των εργαζομένων του ιδιωτικού τομέα και των αυτό-απασχολούμενων και η προώθηση της επιχειρηματικότητας αποτελούν επίσης προτεραιότητα παρέμβασης.

Στόχος είναι η βελτίωση της παραγωγικότητας και αποτελεσματικότητας και η σταθεροποίηση της απασχόλησης των εργαζομένων και αυτοαπασχολούμενων με έμφαση στον αγροτικό πληθυσμό, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τις γυναίκες εργαζόμενες καθώς και των αυτοαπασχολούμενων στα μικρά νησιά. Επιδιώκεται ο προσανατολισμός και η αύξηση της απασχόλησης σε σύγχρονα επαγγέλματα και επαγγέλματα που αναφέρονται στην καινοτομία, στην τεχνολογία και στην κοινωνία της πληροφορίας, στην περιβαλλοντική πολιτική καθώς και στον τομέα του πολιτισμού και τουρισμού με σκοπό την προσαρμογή της παραγωγικής βάσης στις σύγχρονες συνθήκες ανταγωνισμού.

Ο στόχος επιτυγχάνεται με την ανάπτυξη δράσεων κατάρτισης, επανακατάρτισης, προώθησης στην απασχόληση των άνεργων νέων, των μακροχρόνια ανέργων, των γυναικών καθώς και των μειονεκτούντων ως προς την πρόσβαση στην αγορά εργασίας ατόμων ή ομάδων. Περιλαμβάνονται επίσης δράσεις για την αναβάθμιση των επαγγελματικών δεξιοτήτων των εργαζομένων και την προσαρμογή τους στις νέες τεχνολογικές εξελίξεις στην κοινωνία των Ευρωπαίων εργαζόμενων πολιτών.

Οι ενέργειες θα στηρίζουν δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από τα άλλα διαρθρωτικά ταμεία και θα συνδέονται με την υλοποίηση των προτεραιοτήτων του ΠΕΠ.

Οι τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης και οι δράσεις υποστήριξης ειδικών ομάδων πληθυσμού σε συγκεκριμένες περιοχές είναι επίσης στόχος προτεραιότητας. Επιδιώκεται η προώθηση μιας αγοράς εργασίας ανοικτής σε όλους με δράσεις και παρεμβάσεις που απευθύνονται σε ευπαθείς ή μειονεκτούσες κατηγορίες ατόμων ή ομάδων πληθυσμού, καθώς και με εξειδικευμένες παρεμβάσεις για ανέργους ή υποαπασχολούμενους σε υποβαθμισμένες περιοχές ή/και σε τομείς που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα απασχόλησης και με απώτερο στόχο την ενεργό συμμετοχή όλων στην ανάπτυξη της κοινωνίας και στην αγορά εργασίας.

Στόχος είναι πρόσθετα η υποστήριξη και κοινωνική μέριμνα σε εξαρτώμενες ομάδες του πληθυσμού, και παράλληλα η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών πρόσβασης και ένταξης των γυναικών στην αγορά εργασίας ώστε να αυξηθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό το ποσοστό συμμετοχής τους στο εργατικό δυναμικό και να καταπολεμηθούν φαινόμενα αποκλεισμού.

Μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αγροτικής ανάπτυξης και την υλοποίηση υποστηρικτικών ενεργειών του ΕΚΤ θα επιδιωχθεί η συγκράτηση του πληθυσμού των ορεινών ή απομακρυσμένων αγροτικών περιοχών και η δημιουργία απασχόλησης. Στη συνέχεια αναφέρονται οι αναμενόμενοι δείκτες φυσικού αντικείμενου και οι δείκτες αποτελεσμάτων επιπτώσεων :

ΔΕΙΚΤΕΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ (ΕΚΡΟΩΝ)	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
1. Αριθμός ατόμων (άνεργοι και εργαζόμενοι) που καταρτίζονται	4.000
2. Άτομα που ωφελούνται από τις λοιπές δράσεις	2.000

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ - ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
1. Ποσοστό του εργατικού δυναμικού που καταρτίζεται	5%
2. Νέες μικτές θέσεις απασχόλησης κατά την υλοποίηση των έργων	350
3. Μόνιμες θέσεις απασχόλησης κατά την λειτουργία των έργων	180

1.6. Ειδικές Δράσεις για την Ανάπτυξη και Προστασία των Μικρών Νησιών

Η προστασία των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των μικρών κοινωνιών των μικρών νησιών της Περιφέρειας, σε συνδυασμό με την λελογισμένη ανάπτυξη τους στον χώρο απαιτούν μια ιδιαίτερη πολιτική επέμβασης στους τομείς ανάπτυξης με γνώμονα την μείωση της περιφερειακότητας και την παραμονή του πληθυσμού στα νησιά αυτά.

Για τον σκοπό αυτό προβλέπεται ότι ποσοστό τουλάχιστον 7% του Προγράμματος θα αφορά δράσεις για τα Μικρά Νησιά, συμπεριλαμβανομένων και των τομέων που δεν αναφέρονται στα μέτρα του Άξονα Προτεραιότητας. (Πολιτισμός, Υγεία/Πρόνοια, Εκπαίδευση, Ανθρώπινο Δυναμικό, Καινοτομία κ.λ.π.).

Η βελτίωση των υποδομών και η επίλυση βασικών προβλημάτων που αφορούν στην ποιότητα ζωής είναι αναγκαία προϋπόθεση της βιωσιμότητας τους.

Η βελτίωση της προσβασιμότητας προς/από τα νησιά αλλά και μέσα στα νησιά αυτά αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την άρση της απομόνωσης και την καλύτερη εξυπηρέτηση των κατοίκων τους. Πρόσθετα συνεισφέρει στην ευκολότερη πρόσβαση των τουριστών. Παρεμβάσεις στα μικρά λιμάνια των νησιών και στην οδοποιία προβλέπονται στον τομέα των μεταφορών.

Η βελτίωση της ποιότητας της ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών και η προστασία του περιβάλλοντος είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την παραμονή του πληθυσμού, θα εξυπηρετηθεί δε με δράσεις επίλυσης των προβλημάτων ύδρευσης, και με παρεμβάσεις στην διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων.

Οι δράσεις που αφορούν τις υποδομές στους τομείς γεωργίας και αλιείας που αποτελούν, παράλληλα με τον τουρισμό, τους βασικούς τομείς απασχόλησης των κατοίκων αποβλέπουν στην βελτίωση των συνθηκών παραγωγής και του παραγομένου προϊόντος και στον εκσυγχρονισμό των δραστηριοτήτων. Οι δράσεις του τομέα γεωργίας στα μικρά νησιά θα χρηματοδοτηθούν μέσα από τον άξονα προτεραιότητας για την "Ανάπτυξη της Υπαίθρου", από το οποίο ποσοστό 7% περίπου θα αναφέρεται σε δράσεις για τα μικρά νησιά.

Στον τομέα της αλιείας βασικά επιδιώκεται η στήριξη του παραγωγικού δυναμικού με δράσεις που κυρίως αναφέρονται στην βελτίωση των υποδομών (όπως τα αλιευτικά καταφύγια).

Η ήπια ανάπτυξη του τουρισμού με σύγχρονη ανάδειξη και αξιοποίηση των πολιτιστικών μνημείων θα προσδώσει πρόσθετες ευκαιρίες απασχόλησης και πρόσθετους πόρους στο εισόδημα των κατοίκων.

Στην συνέχεια αναφέρονται οι αναμενόμενοι δείκτες αποτελεσμάτων επιπτώσεων :

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ - ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
1. Αριθμός ατόμων που ωφελούνται από παρεμβάσεις στα μικρά νησιά	3.500
2. Νέες μικτές θέσεις απασχόλησης κατά την κατασκευή των έργων	230
3. Μόνιμες θέσεις απασχόλησης κατά την λειτουργία των έργων	40

1.7. Τεχνική Βοήθεια

Η Τεχνική Βοήθεια προβλέπεται να υποστηρίξει, διοικητικά και τεχνικά, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα για την έγκαιρη και αποδοτική εφαρμογή του και θα χρηματοδοτηθεί από το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ.

Η υποστήριξη αναφέρεται κυρίως σε μελέτες διερευνητικές, αναπτυξιακές και προσανατολισμού για την εξειδίκευση των δράσεων, μελέτες σκοπιμότητας και οικονομοτεχνικές μελέτες.

Επίσης υποστηρίζονται οι διοικητικοί μηχανισμοί του Προγράμματος, αλλά και των Φορέων Υλοποίησης, για την προετοιμασία, την παρακολούθηση την διαχείριση και την αξιολόγηση του προγράμματος και των έργων / ενεργειών.

2. Μέτρα του Προγράμματος

Για την επίτευξη των στόχων κάθε άξονα προτεραιότητας του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος, προβλέπονται συγκεκριμένα Μέτρα μέσα στα οποία θα ενταχθούν τα αντιστοιχούντα έργα και ενέργειες, ώστε να δομηθεί ένα συνεκτικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα.

Κατωτέρω αναλύονται τα Μέτρα του Προγράμματος αναλυτικά όσον αφορά το ταμείο χρηματοδότησης, την εθνική και ιδιωτική συμμετοχή στην χρηματοδότηση, τους επιδιωκόμενους στόχους, τις περιοχές εφαρμογής, τους φορείς υλοποίησης και τις επί μέρους προβλεπόμενες δράσεις. Για κάθε μέτρο προσεγγίζεται κατά το δυνατόν το κόστος του στα πλαίσια του Προγράμματος.

Ο επακριβής προσδιορισμός των μέτρων και της χρηματοοικονομικής κατανομής θα συμπληρωθεί από το Συμπλήρωμα Προγραμματισμού.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι δράσεις των τομέων Πολιτισμού, Εκπαίδευσης / Κατάρτισης και Υγείας/ Πρόνοιας δεν έχουν καταμερισθεί σε πολλά μέτρα του Προγράμματος, αλλά μόνον στα τρία συγκεκριμένα μέτρα που αναφέρονται σε αυτούς τους Τομείς, ώστε να υπάρχει καλύτερη εποπτεία του Προγράμματος.

1. ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1**ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ.****Μέτρο 1.1.: Τουριστικές Υποδομές**

Διάρκεια εφαρμογής : Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία.

Συνολικό κόστος	38,04 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	8,73 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	29,31 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	21,982 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	7,328 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων.
Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ,
Ιδιωτικοί φορείς

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο των τουριστικών περιοχών της Περιφέρειας , παράκτιων και της ενδοχώρας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει επιλεκτικές επεμβάσεις για την δημιουργία - βελτίωση – ολοκλήρωση τουριστικών υποδομών που εξυπηρετούν τις ανεπτυγμένες και αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές της Περιφέρειας.

Ειδικότερα περιλαμβάνει επεμβάσεις σε δημόσιους χώρους εξυπηρέτησης τουριστών σε συνδυασμό πιθανόν και με ιδιωτική πρωτοβουλία για την συνεκμετάλλευση και αναβάθμιση των παρεχόμενων τουριστικών υπηρεσιών, όπως και σε επιλεκτικές παρεμβάσεις σε τουριστικούς οικισμούς, παράκτιες και μη τουριστικές περιοχές για την ανάδειξη του περιβάλλοντος ως τουριστικού πόρου και την δημιουργία ανταγωνιστικών συνθηκών για την

προσέλευση τουριστών υψηλής οικονομικής στάθμης. Τέλος περιλαμβάνει υποδομές εναλλακτικών μορφών τουρισμού, (συνεδριακά κέντρα, ειδικές υποδομές αθλητικών/τουριστικών συγκροτημάτων) σε συγχρηματοδότηση με τον ιδιωτικό τομέα.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην βελτίωση των υποδομών που εξυπηρετούν άμεσα τον τουριστικό τομέα, όπως την ανάπτυξη και εξειδίκευση των εναλλακτικών μορφών τουρισμού και του θεματικού τουρισμού, ενώ παράλληλα συμβάλλει στην επίτευξη του στόχου στον τομέα αυτό, όπως η αύξηση των διανυκτερεύσεων, η μείωση της εποχικότητας και η προσέλκυση τουριστών υψηλού επιπέδου.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 1.1. Δημιουργία - βελτίωση εγκαταστάσεων και επεμβάσεις σε δημόσιους χώρους εξυπηρέτησης τουριστών.
- 1.2. Ολοκλήρωση – Δημιουργία κύριων και υποστηρικτικών Λιμενικών υποδομών κρουαζιεροπλοίων.
- 1.3. Δημιουργία Λιμένων εξυπηρέτησης τουριστικών σκαφών μικρής κλίμακας (τουριστικά αγκυροβόλια ενταγμένα στο ΕΣΥΛΑ)
- 1.4. Ολοκλήρωση λιμένων εξυπηρέτησης τουριστικών σκαφών μεγάλης κλίμακας (Μαρίνες) με ιδιωτική συμμετοχή. (Έργα γέφυρες Β' ΠΕΠ)
- 1.5. Υποδομές και δράσεις για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών Τουρισμού (συνεδριακός - θεματικός τουρισμός- Συνεδριακά κέντρα) μέσω του αναπτυξιακού Νόμου
- 1.6. Αθλητικά κέντρα / εγκαταστάσεις αποκλειστικά συνδεδεμένες με τον τουρισμό.
- 1.7. Επιλεκτικές παρεμβάσεις σε τουριστικούς οικισμούς, παράκτιες και μη τουριστικές περιοχές για την ανάδειξη του περιβάλλοντος ως τουριστικού πόρου

Μέτρο 1.2.: Ιδιωτικές τουριστικές υποδομές & αύξηση της ανταγωνιστικότητας τουριστικών Μ.Μ.Ε.

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία.

Συνολικό κόστος	20,00 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	10,50 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	9,50 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	7,125 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	2,375 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Περιφέρειας, ΥΠΕΘΟ, Ενδιάμεσοι φορείς, Επιμελητήρια, Σύνδεσμοι Επιχειρήσεων και ιδιωτικές επιχειρήσεις του τουριστικού τομέα.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου της Περιφέρειας .

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει επεμβάσεις αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού της τουριστικής βιομηχανίας συμπεριλαμβανομένων και των τουριστικών καταλυμάτων, δράσεις για την επίτευξη της ανταγωνιστικότητας των τουριστικών ΜΜΕ, εκσυγχρονισμό και βελτίωση του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος, κίνητρα για δράσεις εφαρμογής βιοκλιματικού σχεδιασμού στα τουριστικά καταλύματα.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Ο στόχος του μέτρου είναι η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών εκ μέρους των επιχειρήσεων που εμπλέκονται στην τουριστική οικονομία. Επίσης η οργάνωση του κυκλώματος διακίνησης τουριστών στα Ιόνια Νησιά, η σταθεροποίηση και επέκταση της τουριστικής περιόδου μέσω της ανάπτυξης ειδικών μορφών τουρισμού με την συνέργια της ιδιωτικής πρωτοβουλίας και τέλος η ενεργειακή οικονομία μέσω των προτεινομένων παρεμβάσεων στο ενεργειακό ισοζύγιο την Π.Ι.Ν.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 2.1. Εφαρμογή των κινήτρων του αναπτυξιακού Νόμου για τουριστικές επενδύσεις (καταλυμάτων και ΜΜΕ) με προτεραιότητα στην βελτίωση των ήδη υφιστάμενων στην ΠΙΝ.
- 2.2. Προώθηση της συνένωσης και συνεκμετάλλευσης των μικρών τουριστικών καταλυμάτων με παράλληλη αναβάθμισή των
- 2.3. Κίνητρα για την διάδοση δράσεων βιοκλιματικού σχεδιασμού και εφαρμογής νέων τεχνολογιών στην τουριστική βιομηχανία.

Οι δράσεις που περιλαμβάνουν ιδιωτική συγχρηματοδότηση διέπονται από το άρθρο 29(4) του Κανονισμού 1260/99 που προβλέπει τον κανόνα του "35%".

Μέτρο 1.3.: Τουριστική προβολή

Διάρκεια εφαρμογής. Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία.

Συνολικό κόστος	5,52 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	2,76 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	2,76 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	2,070 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,690 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Σύνδεσμοι Επιχειρήσεων και Επιχειρήσεις της τουριστικής οικονομίας, ενδιάμεσοι φορείς.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει ενέργειες τουριστικής προβολής των Ιονίων Νήσων, συμμετοχή σε συνέδρια, εκδηλώσεις τουριστικού ενδιαφέροντος,

παραγωγή και διακίνηση έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού τουριστικής διαφήμισης και προβολής, δημιουργία και καθιέρωση μόνιμων περιφερειακών συνεδρίων και εκδηλώσεων ανεγνωρισμένου διεθνούς κύρους και συμμετοχής.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Ο στόχος του μέτρου είναι η διαφήμιση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των Ιονίων Νήσων αλλά και η προσέλκυση νέων κατηγοριών τουριστών υψηλής στάθμης και επιπέδου, η προσέλκυση νέων επενδύσεων σε νέες μορφές θεματικού τουρισμού και η ανάπτυξη και διαφοροποίηση εν γένει του τουριστικού προϊόντος.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 3.1. Ενέργειες τουριστικής προβολής Περιφέρειας
- 3.2. Ενέργειες τουριστικής προβολής Νομών
- 3.3. Ενέργειες τουριστικής προβολής επιχειρήσεων .

Οι δράσεις που περιλαμβάνουν ιδιωτική συγχρηματοδότηση διέπονται από το άρθρο 29(4)του Κανονισμού 1260/99 που προβλέπει τον κανόνα του "35%".

Μέτρο 1.4.: Πολιτιστικές υποδομές και Υπηρεσίες

Διάρκεια εφαρμογής. Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία.

Συνολικό κόστος	24,935 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	24,935 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	18,701 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	6,234 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, ΥΠ.ΠΟ., Εφορίες Αρχαιοτήτων, Ιόνιο Πανεπιστήμιο.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Όλες οι περιοχές της Περιφέρειας που παρουσιάζουν πολιτιστικό ενδιαφέρον και μπορούν να αναδειχθούν και να είναι προσβάσιμες στον πολιτιστικό τουρισμό.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει δράσεις αποκατάστασης και ανάδειξης των μνημείων και ιστορικών αρχιτεκτονικών συνόλων της Περιφέρειας, συντήρηση και ανάδειξη ιστορικού και αρχαιακού υλικού, Μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, καθώς και έργα υποδομών στήριξης της ειδικής θεατρικής και μουσικής παράδοσης των Ιονίων. Τέλος περιλαμβάνει σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα έργα δημιουργίας μέσων και πολυμέσων για την διάχυση και διακίνηση της πολιτιστικής πληροφορίας.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην ανάδειξη του συγκριτικού πλεονεκτήματος των Ιονίων, τον πολιτισμό, και μέσω αυτού στην τουριστική προβολή στην αύξηση του εισοδήματος των κατοίκων της Περιφέρειας δια της δημιουργίας πολιτιστικής οικονομίας καθώς και στην αύξηση νέων θέσεων εργασίας σε εξειδικευμένες δράσεις του τομέα του πολιτισμού. Με την υλοποίηση του μέτρου αυτού αναμένεται η δημιουργία σταθερών βάσεων συνεργασίας στον διεθνή χώρο και στην οικονομία του πολιτισμού και δημιουργείται σταθερή προστιθέμενη αξία στον τομέα του τουρισμού.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 4.1. Αποκατάσταση και ανάδειξη της ιστορικής και μνημειακής κληρονομιάς.
- 4.2. Διασύνδεση των μνημείων και πολιτιστικών χώρων π.χ. (Ιστορικές και πολιτιστικές διαδρομές).
- 4.3. Υποδομές και ανάδειξη του ιστορικού και αρχαιακού υλικού της Π.Ι.Ν.
- 4.4. Υποδομές και στήριξη της θεατρικής και μουσικής πολιτιστικής παράδοσης.
- 4.5. Έργα Μουσείων.
- 4.6. Έργα ανάδειξης και ενοποίησης αρχαιολογικών χώρων.
- 4.7. Αξιοποίηση παραδοσιακών αρχιτεκτονικών συνόλων και κτιρίων.

Μέτρο 1.5.: Καλλιέργεια Καινοτομίας - Έρευνα και Τεχνολογία - Κοινωνία της Πληροφορίας

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	11,475 εκ. EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	0,300 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	11,175 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	8,381 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	2,794 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Περιφέρειας, Δήμων, Πανεπιστημιακά Ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα, ενδιαμέσοι φορείς.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου της ΠΙΝ.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει δράσεις ανάπτυξης καινοτόμων μεθόδων παραγωγής πρότυπων προϊόντων στον πρωτογενή τομέα, στον τομέα του τουρισμού, πολιτισμού και της μεταποίησης σε συνέργια με την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και τεχνολογίας και των μεθόδων οργάνωσης και διαχείρισης της κοινωνία της πληροφορίας.

Οι δράσεις που αφορούν την κοινωνία της πληροφορίας θα προωθηθούν σε συνέργια με αυτές του Τομεακού προγράμματος.

Τέλος το μέτρο περιλαμβάνει πρότυπες εφαρμογές της έρευνας και τεχνολογίας που αποσκοπούν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής.

Το μέτρο θα περιλαμβάνει δράσεις στους τομείς Μεταποίησης με 2,775 χιλ. Ευρώ, Έρευνας και Τεχνολογίας με 2,775 χιλ. Ευρώ και Κοινωνίας της Πληροφορίας με 5,665 χιλ. ευρώ.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στόχος του μέτρου είναι η δημιουργία σταθερής βάσης ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας σε όλους τους παραγωγικούς τομείς, με χρήση των αποτελεσμάτων και μεθόδων της έρευνας και τεχνολογίας και της κοινωνίας της πληροφορίας και την εφαρμογή καινοτόμων μεθόδων.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 5.1. Δράσεις παραγωγής πρότυπων καινοτόμων προϊόντων στον τομέα του τουρισμού και της μεταποίησης.
- 5.2. Υποδομή και εξοπλισμός στον τομέα της έρευνας και τεχνολογίας για την προώθηση της καινοτομίας σε θέματα ποιότητας και ανταγωνιστικότητας.
- 5.3. Υποδομές - εξοπλισμός για την έρευνα και την τεχνολογία συνδεδεμένες με την προστασία του πληθυσμού.
- 5.4. Δημιουργία υποδομών τεκμηρίωσης και βάσης δεδομένων για την δικτύωση και την τεχνολογική υποστήριξη και σύνδεση των επιχειρήσεων συμπεριλαμβανομένων και των ΜΜΕ του τουρισμού.
- 5.5. Εφαρμογές συστημάτων τηλεματικής για την εξ αποστάσεως εργασία.
- 5.6. Εφαρμογές συστημάτων expert και λοιπών συστημάτων πληροφορικής στους τομείς τουρισμού.
- 5.7. Εφαρμογές της κοινωνίας της πληροφορίας στον πρωτογενή τομέα.
- 5.8. Έργα δικτύωσης και πληροφόρησης, (δημιουργία μέσων και πολυμέσων) και μελέτες έρευνας στο Πολιτισμό.

Μέτρο 1.6.: Διεύρυνση και εκσυγχρονισμός του μεταποιητικού τομέα και της επιχειρηματικής και εξαγωγικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων του δευτερογενούς τομέα.

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	10,15 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	3,25 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	6,90 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	5,175 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	1,725 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Περιφέρειας, Υπουργεία ΥΠΕΘΟ – Ανάπτυξης, Ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης, Σύνδεσμοι επιχειρήσεων, Επιμελητήρια.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο αναφέρεται στην ενίσχυση των ΜΜΕ, που έχουν σχέση με την μεταποίηση, και περιλαμβάνει δράσεις δημιουργίας, βελτίωσης και επέκτασης Περιοχών Υποδοχής Επιχειρήσεων, δράσεις εγκατάστασης των ΜΜΕ σε αυτές, δράσεις εφαρμογής νέων και καινοτόμων τεχνολογιών στην παραγωγική, λειτουργική και οργανωτική λειτουργία των ΜΜΕ. Δομές και υποδομές στήριξης παραδοσιακών προϊόντων του δευτερογενούς τομέα.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην βελτίωση της λειτουργίας και ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, στην ανάπτυξη καινοτόμων μεθόδων οργάνωσης και διοίκησης και στην διεύρυνση των αγορών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 6.1. Δράσεις δημιουργίας, βελτίωσης και επέκτασης περιοχών υποδοχής επιχειρήσεων (ΒΙΠΕ, ΒΙΟΠΑ).
- 6.2. Δράσεις εγκατάστασης των ΜΜΕ στις περιοχές υποδοχής επιχειρήσεων.
- 6.3. Δράσεις εφαρμογής νέων τεχνολογιών στην παραγωγή, λειτουργία και οργάνωση των ΜΜΕ.
- 6.4. Δράσεις δημιουργίας μηχανισμών διάθεσης, προώθησης και προβολής των προϊόντων.

6.5. Χειροτεχνικά κέντρα, εκθεσιακά κέντρα, κέντρα διάθεσης παραδοσιακών τοπικών προϊόντων.

Οι δράσεις που περιλαμβάνουν ιδιωτική συγχρηματοδότηση διέπονται από το άρθρο 29(4) του Κανονισμού 1260/99 που προβλέπει τον κανόνα του "35%".

2. ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2

ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Μέτρο 2.1.: Μεταφορές - Επικοινωνίες

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	54,65 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	2,00 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	52,65 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	39,487 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	13,163 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας. Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ. Λιμενικά Ταμεία και ιδιωτικοί φορείς.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει έργα βελτίωσης των λιμένων διαπεριφερειακής και ενδοπεριφερειακής σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων συμπληρωματικών έργων για τη λειτουργικότητά τους, όπως εκβαθύνσεις, κρηπιδώματα,

προστατευτικοί κυματοθραύστες, διαμορφώσεις χερσαίας ζώνης, επιβατικοί σταθμοί, σύνδεση με το οδικό δίκτυο. Επίσης περιλαμβάνει ολοκληρωμένη βελτίωση τμημάτων του κύριου διαμήκη οδικού άξονα του κάθε Νομού και των συνδετήριων οδών προς τα κύρια αστικά και ημιαστικά κέντρα, όπως βελτίωση χάραξης, διαπλατύνσεις, παρακάμψεις οικισμών, έργα ηλεκτροφωτισμών, οδικών κόμβων, παρακάμψεις πόλεων, έργα διαγραμμίσεων, σηματοδότησης και οδικής ασφάλειας. Επίσης περιλαμβάνει βελτίωση των υποδομών στα κύρια λιμάνια των Νομών που εξυπηρετούν την ενδο- και διαπεριφερειακή σύνδεση και παρεμβάσεις στα αεροδρόμια για την βελτίωση των αεροπορικών επικοινωνιών. Επίσης περιλαμβάνει δράσεις δημιουργίας κοινοπρακτικών σχημάτων του δημόσιου με τον ιδιωτικό τομέα για την δημιουργία υποδομών και προμήθεια μέσων για την υποστήριξη της ενδοπεριφερειακής θαλάσσιας και αεροπορικής σύνδεσης των νησιών.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το Μέτρο στοχεύει στη λειτουργική ολοκλήρωση του κύριου επαρχιακού δικτύου του κάθε Νομού για την ενδοπεριφερειακή σύνδεση μέσω των λιμένων, όπως περιγράφεται παραπάνω και στην ολοκλήρωση των εσωτερικών βασικών οδικών αξόνων κάθε Νομού.

Επίσης, στοχεύει στην βελτίωση των θαλασσιών και αεροπορικών επικοινωνιών ενδο- και διαπεριφερειακά. Επιδιώκεται η ενδοπεριφερειακή αύξηση της εμπορευματικής κίνησης και η βελτίωση των δεικτών της Περιφερειακής οικονομίας μέσω της βελτίωσης των ενδοπεριφερειακών συναλλαγών στους παραγωγικούς Τομείς και στον Τριτογενή.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 1.1. Βελτίωση των λιμένων διαπεριφερειακής και ενδοπεριφερειακής σύνδεσης.
- 1.2. Ολοκληρωμένη βελτίωση τμημάτων του κύριου διαμήκη άξονα του κάθε Νομού και συνδετήριων οδών με τα κύρια αστικά και ημιαστικά κέντρα και τους τουριστικούς οικισμούς.
- 1.3. Μείωση παλαιών και κατασκευή νέων μικρών λιμένων με μικτή χρήση λιμένος και αλιευτικού καταφυγίου.
- 1.4. Παρεμβάσεις βελτίωσης των υποδομών στα αεροδρόμια των Νομών.

Δημιουργία και βελτίωση δικτύου ελικοδρομίων.

- 1.5. Δημιουργία δομών και προμήθεια μέσων με την συνέργια του ιδιωτικού τομέα για την κάλυψη της θαλάσσιας και αεροπορικής ενδοπεριφερειακής σύνδεσης.

Μέτρο 2.2.: Υγεία - Πρόνοια

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	24,935 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	24,935 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	18,701 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	6,234 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείο Υγείας.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αστικά κέντρα της Περιφέρειας και κύριοι οικισμοί.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει έργα ολοκλήρωσης και εκσυγχρονισμού της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης χωρίς αύξηση του αριθμού κλινών καθώς και έργα προμήθειας εξοπλισμού. Επίσης περιλαμβάνει έργα ολοκλήρωσης του τομέα υγείας τα οποία δεν ολοκληρώνονται μέσω του Προγράμματος ΠΕΠ Ιονίων Νήσων 94 – 99. Τέλος περιλαμβάνει εφαρμογές τηλεϊατρικής οι οποίες θα πρέπει να ακολουθούν τις κατευθύνσεις της Εθνικής πολιτικής στον τομέα αυτό. Στον τομέα της Πρόνοιας περιλαμβάνει έργα υποδομών για μειονεκτούντα άτομα και κοινωνικές ομάδες.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην ορθολογική διαχείριση των υποδομών υγείας και πρόνοιας στην Περιφέρεια, στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών

προς τους κατοίκους και τους επισκέπτες, καθώς και στη μείωση του χρόνου νοσηλείας.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 2.1. Ολοκλήρωση των υποδομών και εκσυγχρονισμός της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας περίθαλψης.
- 2.2. Εφαρμογές τηλειατρικής.
- 2.3. Δημιουργία - βελτίωση υποδομών για μειονεκτούντα άτομα και κοινωνικές ομάδες.

Μέτρο 2.3.: Εκπαίδευση

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	30,475 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	30,475 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	22,856 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	7,619 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Δήμων, Περιφέρειας, Υπουργείου Παιδείας.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει δημιουργία και ολοκλήρωση υποδομών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, υποδομές σχολικών βιβλιοθηκών, υποδομές εργαστηρίων, ΙΕΚ, ΤΕΕ / ΣΕΚ.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην εκπλήρωση των αναγκών της Περιφέρειας, στον τομέα της Εκπαίδευσης.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 3.1. Υποδομές σχολικών βιβλιοθηκών.
- 3.2. Εργαστήρια (ΕΔ και ΤΕΕ / ΣΕΚ).
- 3.3. Υποδομές σχολικές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας.
- 3.4. ΙΕΚ.
- 3.5. ΤΕΕ / ΣΕΚ.

3. ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3**ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΗΜΙΑΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ****Μέτρο 3.1.: Ολοκληρωμένες δράσεις οργάνωσης και διαχείρισης του αστικού και ημιαστικού χώρου στον τομέα των μεταφορών**

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	14,35 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	0,50 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	13,85 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	10,387 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	3,463 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ. Λιμενικά Ταμεία, ιδιωτικοί φορείς.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Οι αστικές και ημιαστικές περιοχές της Περιφέρειας, οι τουριστικοί οικισμοί.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Προς την κατεύθυνση αυτή προβλέπονται δράσεις στον τομέα της κυκλοφοριακής αποσυμφόρησης και οργάνωσης της κυκλοφορίας στις πόλεις αυτές.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στόχος του Μέτρου είναι η δημιουργία συνθηκών άνετης προσπέλασης και κυκλοφορίας στα αστικά, ημιαστικά και τουριστικά κέντρα για την βελτίωση των μεταφορών και της κυκλοφορίας από τα προβλήματα που δημιουργεί η υπερσυγκέντρωση οχημάτων.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 1.1. Υποδομές και μέσα για την βελτίωση της κυκλοφορίας στις πρωτεύουσες των Νομών.
- 1.2. Δράσεις στον τομέα των μέσων μαζικής μεταφοράς ήπιας μορφής ενέργειας συμπεριλαμβανομένων και των μέσων επί σταθερής τροχιάς.
- 1.3. Παρεμβάσεις παρακαμπτηρίων και περιφερειακών οδών.
- 1.4. Δημιουργία χώρων στάθμευσης.
- 1.5. Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις - Συστήματα ηλεκτρονικής ρύθμισης και πληροφόρησης / διαχείρισης της κυκλοφορίας.
- 1.6. Πεζοδρομήσεις και κατασκευές πεζοδρομίων, ηλεκτροφωτισμός, σήμανση.

Μέτρο 3.2.: Υποδομές για την προστασία και ανάδειξη του περιβάλλοντος

Διάρκεια εφαρμογής:

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	17,79 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	0,80 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	16,99 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	12,743 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	4,247 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ, ιδιωτικοί φορείς.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Οι αστικές και ημιαστικές περιοχές της Περιφέρειας, οι τουριστικοί οικισμοί.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το Μέτρο περιλαμβάνει μονάδες βιολογικού καθαρισμού, δράσεις διάθεσης στερεών και υγρών αποβλήτων, κατασκευή νέων και επέκταση παλαιών δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης, δράσεις εμπλουτισμού και βελτίωσης της ποιότητας των υδάτων που χρησιμοποιούνται για ύδρευση, δεξαμενές νερού, δράσεις αποκατάστασης της ρύπανσης από στερεά και υγρά απόβλητα, ΧΥΤΑ, δράσεις και ενέργειες ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης του κοινού σε θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής.

Επίσης προβλέπονται δράσεις προστασίας ακτών, θαλάσσια πάρκα και λιμενικά έργα προστασίας ακτογραμμής από κυματική διάβρωση. Τέλος επεμβάσεις για πολεοδομικές ρυθμίσεις, όπως σύνταξη και εφαρμογή πολεοδομικών, χωροταξικών και ρυθμιστικών σχεδίων. Ειδικότερα για τις δράσεις που αφορούν στα θαλάσσια πάρκα θα υπάρξει συντονισμός με τα προγράμματα ΕΠΠΕΡ και LIFE.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το παρόν μέτρο στοχεύει στην επίλυση ζωτικών προβλημάτων των κατοίκων των αστικών και ημιαστικών περιοχών της ΠΙΝ, στην αποκατάσταση της φυσικής ισορροπίας και στην πρόληψη πιέσεων πάνω στους φυσικούς πόρους και στο περιβάλλον και στην ορθολογική οργάνωση των οικιστικών συνόλων σε θέματα πολεοδομίας και χωροταξίας.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 2.1. Δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης και μονάδες επεξεργασίας λυμάτων – αποβλήτων.
- 2.2. Δράσεις εμπλουτισμού και βελτίωσης υδάτων ύδρευσης.

- 2.3. Σύστημα συγκέντρωσης, επεξεργασίας και υγειονομικής ταφής απορριμμάτων και αποβλήτων.
- 2.4. Κίνητρα για την διάδοση δράσεων βιοκλιματικού σχεδιασμού κτιρίων.
- 2.5. Αποκατάσταση από την ρύπανση στερεών αποβλήτων.
- 2.6. Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του κοινού για την προστασία του περιβάλλοντος.
- 2.7. Σύνταξη και εφαρμογή πολεοδομικών, χωροταξικών και ρυθμιστικών σχεδίων.
- 2.8. Δράσεις προστασίας και αξιοποίησης ακτών - Θαλάσσια πάρκα.

Μέτρο 3.3.: Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής και ημιαστικής ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακος ΕΤΠΑ

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	6,07 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	0,36 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	5,71 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	4,282 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	1,428 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ, ενδιάμεσοι φορείς.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Οι αστικές και ημιαστικές περιοχές της Περιφέρειας , οι τουριστικοί οικισμοί.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στο μέτρο προβλέπονται ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για την ανάπτυξη περιοχών που χρήζουν αναβάθμισης, με την υπογειοποίηση δικτύων, με την ανάδειξη κτιριακών συνόλων ειδικού ενδιαφέροντος

(διατηρητέα κτίρια, βιομηχανικά συγκροτήματα σε εγκατάλειψη κ.λ.π.), με την αναβάθμιση και αξιοποίηση ιστορικών κέντρων, με την επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με το περιβάλλον (αποχετεύσεις - υδρεύσεις) και με την δημιουργία προϋποθέσεων ανάπτυξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Οι δράσεις θα προβλέπονται σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας και θα αναφέρονται στην ολοκληρωμένη προσέγγιση επίλυσης προβλημάτων που αφορούν τις υποδομές αλλά και το ανθρώπινο δυναμικό σε συνδυασμό με το επόμενο Μέτρο.

Το μέτρο θα περιλαμβάνει δράσεις στους τομείς Περιβάλλοντος με 4,300 χιλ. Ευρώ, και Μεταποίησης με 1,410 χιλ. Ευρώ.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στόχος του μέτρου είναι η δημιουργία προϋποθέσεων για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων στο πλαίσιο της αναβάθμισης και της λειτουργικότητας των περιοχών κατοικίας και εργασίας τους, αλλά και προϋποθέσεων εξυπηρέτησης των επισκεπτών των περιοχών αυτών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- Όλες οι δράσεις αναφέρονται σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας.
- 3.1. Ολοκληρωμένες δράσεις σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας.
 - 3.2. Ολοκληρωμένες δράσεις αναπλάσεων περιοχών.
 - 3.3. Ολοκληρωμένες δράσεις αξιοποίησης, ανάδειξης κτιρίων ειδικού ενδιαφέροντος.
 - 3.4. Δράσεις για επίλυση προβλημάτων περιβάλλοντος (Αποχετεύσεις - υδρεύσεις).
 - 3.5. Δράσεις ανάπτυξης της επιχειρηματικής δραστηριότητας.

Μέτρο 3.4.: Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις αστικής και ημιαστικής ανάπτυξης σε τοπικές ζώνες μικρής κλίμακας ΕΚΤ

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	1,41 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	1,41 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΚΤ	1,058 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,352 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Πιστοποιημένα ΚΕΚ, Υπηρεσίες της Περιφέρειας των Νομαρχιών και των ΟΤΑ, Αναπτυξιακές Επιχειρήσεις Νομαρχιών και Δήμων, κοινωνικοί εταίροι και λοιποί δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Οι αστικές και ημιαστικές περιοχές της Περιφέρειας, οι τουριστικοί οικισμοί.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Οι δράσεις του μέτρου αναφέρονται στη βελτίωση και αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης, την ενίσχυση της απασχολησιμότητας, την κοινωνική ενσωμάτωση και την ενδυνάμωση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής υποβαθμισμένων αστικών και ημιαστικών περιοχών μικρής κλίμακας.

Το μέτρο αφορά την υλοποίηση υποστηρικτικών ενεργειών του ΕΚΤ στο πλαίσιο ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αστικής ανάπτυξης που θα χρηματοδοτηθούν από το αντίστοιχο μέτρο του ΕΤΠΑ και αναφέρονται στο συνδυασμό επαγγελματικής κατάρτισης και επιδότησης της απασχόλησης, την επιδότηση της αυταπασχόλησης και την κοινωνική ενσωμάτωση και ένταξη στην αγορά εργασίας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.

Οι δράσεις του μέτρου θα υλοποιηθούν σύμφωνα με επιχειρησιακά σχέδια που θα καταρτισθούν για κάθε περιοχή και σε συνέργια με τις δράσεις των άλλων διαρθρωτικών ταμείων. Οι περιοχές εφαρμογής θα επιλεγούν βάσει κριτηρίων που θα καθορισθούν.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο αυτό αποσκοπεί στην αναβάθμιση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού μειονεκτικών αστικών ζωνών με τη βελτίωση της απασχολησιμότητας και την αύξηση της προσφοράς ίσων ευκαιριών απασχόλησης.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 4.1. Δράσεις κατάρτισης ανέργων και εργαζομένων.
- 4.2. Δράσεις ένταξης των ανέργων και εργαζομένων στην αγορά εργασίας.

4. ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4 ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ

Μέτρο 4.1.: Βασικές υποδομές περιοχών ενδοχώρας

Διάρκεια εφαρμογής. Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	8,496 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	8,496 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	6,372 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	2,124 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Απομακρυσμένες μη τουριστικές περιοχές της υπαίθρου της Περιφέρειας.

Ποσοστό 5 % του μέτρου περίπου θα αφορά τις "ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπτυξης ειδικών περιοχών με συγκροτημένες και συνεκτικές δράσεις"

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο θα αποτελείται από δύο υπομέτρα, που θα αναφέρονται στον τομέα μεταφορών και στον τομέα περιβάλλοντος.

Στο Υπομέτρο Μεταφορών περιλαμβάνονται δράσεις για την βελτίωση του επαρχιακού οδικού δικτύου απομακρυσμένων μη τουριστικών περιοχών.

Το Υπομέτρο Περιβάλλοντος περιλαμβάνει δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, όπως μονάδες Βιολογικού καθαρισμού, δράσεις διάθεσης στερεών και υγρών αποβλήτων, κατασκευή νέων και επέκταση και βελτίωση παλαιών συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης, Δράσεις αποκατάστασης της ρύπανσης από στερεά και υγρά απόβλητα, ΧΥΤΑ

Το μέτρο θα περιλαμβάνει δράσεις στους τομείς Μεταφορών με 6.450 χιλ. Ευρώ, και Περιβάλλοντος με 2.046 χιλ Ευρώ.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην βελτίωση ζωτικών προβλημάτων των μόνιμων κατοίκων της υπαίθρου, που έχουν σχέση με τις μεταφορές, την ύδρευση και την διαχείριση του Περιβάλλοντος για την διατήρηση και αποκατάσταση της φυσικής ισορροπίας και την πρόληψη πιέσεων πάνω στους φυσικούς πόρους της ΠΙΝ.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 1.1. Δράσεις βελτίωσης του επαρχιακού ή δημοτικού οδικού δικτύου.
- 1.2. Συστήματα ύδρευσης, αποχέτευσης και μονάδες επεξεργασίας λυμάτων-αποβλήτων.
- 1.3. Σύστημα συγκέντρωσης, επεξεργασίας και υγειονομικής ταφής απορριμμάτων και αποβλήτων.
- 1.4. Αποκατάσταση από την ρύπανση στερεών αποβλήτων.

Μέτρο 4.2.: Αποκατάσταση του δασικού δυναμικού που έχει πληγεί από καταστροφές. Πρόληψη και προστασία από φυσικές καταστροφές

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	2,50 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	2,50 εκ EURO
Συμμετοχή FEOGA	1,875 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,625 εκ EURO (25%)

Νομική Βάση: Κανον. 1257/99 - Άρθρο 30

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ - Γεωργίας, Δασικές Υπηρεσίες.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αγροτικές περιοχές της υπαίθρου της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει έργα δασικής προστασίας, δασικούς & αντιπυρικούς δρόμους, αναδασώσεις, ήπιες παρεμβάσεις για την προστασία των ορεινών δασικών όγκων και την συγκράτηση του πληθυσμού στις περιοχές αυτές

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: 100 % του επιλέξιμου κόστους.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει αφενός μεν στην αποκατάσταση των δασών που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές και αφετέρου στην πρόληψη και προστασία του δασικού δυναμικού.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

2.1. Δασικοί και αντιπυρικοί δρόμοι.

- 2.2. Αναδασώσεις περιοχών που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές.
- 2.3. Ήπιες παρεμβάσεις προστασίας.
- 2.4. Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης του κοινού για την προστασία του περιβάλλοντος και των δασών.

Μέτρο 4.3.: Προστασία του περιβάλλοντος σε συνδυασμό με την δασοκομία, γεωργία και διατήρηση του τοπίου. Βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ζώων

Διάρκεια εφαρμογής Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	2,50 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	1,00 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	1,50 εκ EURO
Συμμετοχή FEOGA	1,125 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,375 εκ EURO (25%)

Νομική Βάση: Κανον. 1257/99 - Άρθρο 33 , 11ο εδάφιο

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ - Γεωργίας, Δασικές Υπηρεσίες, ενδιάμεσοι φορείς, κτηνοτροφικές μονάδες.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αγροτικές περιοχές της υπαίθρου της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει:

A) δράσεις για την προστασία και ανάδειξη φυσικών οικοσυστημάτων του δικτύου Natura 2000 και άλλων μη ενταγμένων αλλά ειδικών και ευαίσθητων οικοσυστημάτων που χρήζουν προστασίας.

B) δράσεις μετεγκατάστασης κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων που ευρίσκονται εντός ή πλησίον οικισμών της υπαίθρου με παράλληλες εγκαταστάσεις επεξεργασίας και χειρισμού των αποβλήτων.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- ✓ Για τις δράσεις του Α) εδαφίου 100 % του επιλέξιμου κόστους.
- ✓ Για τις δράσεις του Β) εδαφίου: Ανά εκμετάλλευση νομικού προσώπου και συνεργαζόμενης εκμετάλλησης επιλέξιμο κόστος 600.000 Ευρώ. Ποσοστό ενίσχυσης 50%.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στόχος του μέτρου είναι η προστασία και ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος για την προσέλκυση επισκεπτών και παράλληλα η άρση της ρύπανσης του αγροτικού χώρου και των οικισμών της υπαίθρου και την δημιουργία υποδομών καλής διαβίωσης και υγιεινής των ζώων.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 3.1. Δασοκομικά έργα για την ανάδειξη και προστασία φυσικών οικοσυστημάτων.
- 3.2. Μετεγκαταστάσεις κτηνοτροφικών μονάδων (Στο συμπλήρωμα προγραμματισμού θα καθορισθούν οι ελάχιστες προϋποθέσεις όσον αφορά την τήρηση και την προστασία του περιβάλλοντος, την υγιεινή και την καλύτερη διαβίωση των ζώων).

Μέτρο 4.4.: Ανάπτυξη και βελτίωση της υποδομής που σχετίζεται με την ανάπτυξη της γεωργίας

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	8,00 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	8,00 εκ EURO
Συμμετοχή FEOGA	6,000 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	2,000 εκ EURO (25%)

Νομική Βάση: Κανον. 1257/99 - Άρθρο 33 - 9ο εδάφιο

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ - Γεωργίας, Δασικές Υπηρεσίες, αρμόδιοι φορείς και ερευνητικά κέντρα ποιοτικού ελέγχου.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αγροτικές περιοχές της Περιφέρειας. Ποσοστό 5% του μέτρου περίπου θα αφορά τις "ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπτυξης ειδικών περιοχών με συγκροτημένες και συνεκτικές δράσεις". Ποσοστό περίπου 7 % του μέτρου θα αφορά δράσεις στα μικρά νησιά.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει διανοίξεις, επεκτάσεις, διαπλατύνσεις και λειτουργικές βελτιώσεις αγροτικών δρόμων, μικρά υδροαρδευτικά έργα και δίκτυα, εξηλεκτρισμό αγροτικών οικισμών συμπεριλαμβανομένων και των δικτύων σύνδεσης με τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

Επίσης περιλαμβάνει δράσεις για την κατασκευή και τον εξοπλισμό εργαστηρίων για τον έλεγχο και βελτίωση της ποιότητας των γεωργικών και κτηνοτροφικών προϊόντων.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: 100% του επιλέξιμου κόστους.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην ανάπτυξη του αγροτικού τομέα, στη συγκράτηση του εργατικού δυναμικού στον τομέα αυτό, καθώς και στην ενίσχυσή του με νέο εργατικό δυναμικό, μέσω της ανάπτυξης και βελτίωσης των υποδομών που έχουν σχέση με την γεωργία.

Επίσης επιδιώκεται η διασφάλιση της δημόσιας υγείας και η προστασία του περιβάλλοντος μέσω των εργαστηριακών ελέγχων

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 4.1. Βασική αγροτική υποδομή - Αγροτικοί δρόμοι.
- 4.2. Μικρά υδροαρδευτικά έργα και δίκτυα.

- 4.3. Δράσεις εξηλεκτρισμού αγροτικών οικισμών συμπεριλαμβανομένων και των δικτύων σύνδεσης με τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις.
- 4.4. Κατασκευή και εξοπλισμός εργαστηρίων για τον έλεγχο και την βελτίωση της ποιότητας των αγροτικών προϊόντων και των υπολειμμάτων των γεωργικών φαρμάκων.

Μέτρο 4.5.: Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	21,40 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	11,40 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	10,00 εκ EURO
Συμμετοχή FEOGA	7,500 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	2,500 εκ EURO (25%)

Νομική Βάση: Κανον. 1257/99 - Κεφάλαιο I.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Γεωργοί, φυσικά και νομικά πρόσωπα και συνεργαζόμενες εκμεταλλεύσεις με επαρκή επαγγελματική ικανότητα που είναι κάτοχοι και αρχηγοί γεωργικής εκμετάλλευσης.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αγροτικές περιοχές της Περιφέρειας.

Ποσοστό 5% του μέτρου θα αφορά τις "ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπτυξης ειδικών περιοχών με συγκροτημένες και συνεκτικές δράσεις"

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει ενέργειες που υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων για τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις.

Τα σχέδια επενδύσεων θα τηρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 37 παρ. 3 του κανονισμού 1257/99 και πρέπει να αναφέρονται σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις των οποίων μπορεί να καταδειχθεί η βιωσιμότητα και δεν

οδηγούν σε αύξηση της παραγωγής προϊόντων εκτός των περιπτώσεων όπου υπάρχουν διέξοδοι για την διάθεσή τους. (όπως βιοκαλλιέργειες, βιολογικά προϊόντα, ΠΟΠ, ΠΓΕ κ.λ.π.). Οι ελάχιστες προϋποθέσεις για το περιβάλλον, την υγιεινή και την καλή διαβίωση των ζώων θα περιληφθούν στο συμπλήρωμα προγραμματισμού).

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: Χορηγείται υπό μορφή επιδότησης κεφαλαίου ως ποσοστό των επιλέξιμων δαπανών.

Επιλέξιμες δαπάνες:

- ✓ 75.000 ευρώ ανά ΜΑΕ (Μονάδα Ανθρώπινης Εργασίας).
- ✓ 225.000 Ευρώ ανά εκμετάλλευση φυσικού προσώπου.
- ✓ 600.000 Ευρώ ανά εκμετάλλευση Νομικού Προσώπου και συνεργαζόμενης εκμετάλλευσης: Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Κανονισμού 2075/00, σε εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε αγροτικές περιοχές όπου τα διαρθρωτικά προβλήματα που προκαλεί το πολύ μικρό μέγεθος των εκμεταλλεύσεων είναι τέτοια ώστε καθίσταται ιδιαίτερα δύσκολη η τήρηση των προϋποθέσεων του άρθρου 5 του Κανονισμού 1257/99 από τις εν λόγω εκμεταλλεύσεις (βιωσιμότητα, ελάχιστες προϋποθέσεις για περιβάλλον, υγιεινή και καλή διαβίωση των ζώων, επαγγελματική επάρκεια του δικαιούχου), είναι δυνατή η χορήγηση ενίσχυσης μέχρι 31,12,02 για επενδύσεις μέχρι 25,000 ευρο, ώστε αυτές οι εκμεταλλεύσεις να μπορέσουν μέσα σε διάστημα 3 ετών από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης να προσαρμοσθούν στις παραπάνω προϋποθέσεις. Η παραπάνω εξαίρεση εφαρμόζεται στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές και σε εκμεταλλεύσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια οικονομικής βιωσιμότητας όπως τα καθορίζει το Υπουργείο Γεωργίας.

Ποσοστά ενίσχυσης:

- ✓ Νέοι γεωργοί 55% σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές
- ✓ Λοιποί δικαιούχοι 50% σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές
- ✓ Νέοι γεωργοί 45% σε λοιπές περιοχές
- ✓ Λοιποί δικαιούχοι 40% σε λοιπές περιοχές

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην μείωση του κόστους παραγωγής, την βελτίωση και αναπροσανατολισμό της παραγωγής, την βελτίωση της ποιότητας, την διαφύλαξη και βελτίωση του φυσικού περιβάλλοντος, των συνθηκών υγιεινής και του επιπέδου καλής διαβίωσης των ζώων και την προώθηση της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων στην εκμετάλλευση.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Το μέτρο περιλαμβάνει ενέργειες στο καθεστώς ενισχύσεων:

- 5.1. Για ενθάρρυνση των επενδύσεων στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις κύριας παραγωγικής κατεύθυνσης φυτικής παραγωγής.
- 5.2. Για ενθάρρυνση ολοκληρωμένων παρεμβάσεων και δημιουργία πρότυπων αγροκτημάτων.
- 5.3. Για την προώθηση καινοτόμων δράσεων.
- 5.4. Βιοκαλλιέργειες υπό τις προϋποθέσεις του κανονισμού 2092/91.
- 5.5. Φυτώρια, θερμοκήπια με ήπιες μορφές ενέργειας, αναδιαρθρώσεις καλλιεργειών.

Οι δράσεις που περιλαμβάνουν ιδιωτική συγχρηματοδότηση διέπονται από το άρθρο 29(4) του Κανονισμού 1260/99 που προβλέπει τον κανόνα του "35%".

Μέτρο 4.6.: Ανακαίνιση - ανάπτυξη οικισμών

Διάρκεια εφαρμογής:

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	1,50 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	1,50 εκ EURO
Συμμετοχή FEOGA	1,125 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,375 εκ EURO (25%)

Νομική Βάση:

Κανον. 1257/99 - Άρθρο 33, 6ο εδάφιο.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ - Γεωργίας, Δήμων, αγροτικοί σύνδεσμοι, ενδιάμεσοι φορείς.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αγροτικές περιοχές της Περιφέρειας.

Το μέτρο θα αφορά τις "ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπτυξης ειδικών περιοχών με συγκροτημένες και συνεκτικές δράσεις".

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στο Μέτρο προβλέπονται ενέργειες για την ανακαίνιση και ανάπτυξη των απομονωμένων αγροτικών οικισμών που αφορούν την βελτίωση των δημοσίων χώρων, των υποδομών, την προστασία του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος και την διατήρηση της αγροτικής πολιτιστικής κληρονομιάς.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ: 100 % του επιλέξιμου κόστους για τις δημόσιες επενδύσεις.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην ανακαίνιση και ανάπτυξη των χωριών , καθώς και στην προστασία και διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς με σκοπό την συγκράτηση του αγροτικού δυναμικού στον τομέα αυτό και στις περιοχές αυτές.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 6.1. Ανακαίνιση προσόψεων, αναπλάσεις πλατειών, πεζοδρομήσεις.
- 6.2. Δημιουργία, μουσείων, αναπλάσεις δημοσίων κτιρίων.
- 6.3. Μικρές υδρεύσεις και αποχετεύσεις.
- 6.4. Έργα/ενέργειες προστασίας και ανάδειξης της αγροτικής κληρονομιάς.

Μέτρο 4.7.: Διαχείριση των υδάτινων πόρων της γεωργίας

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	4,16 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	4,16 εκ EURO
Συμμετοχή FEOGA	3,120 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	1,040 εκ EURO (25%)

Νομική Βάση: Κανον. 1257/99 - Άρθρο 33 , 8ο εδάφιο

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ - Γεωργίας, Δήμων, αγροτικοί σύνδεσμοι.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αγροτικές περιοχές της Περιφέρειας.

Ποσοστό τουλάχιστον 7 % περίπου του μέτρου θα αφορά δράσεις στα μικρά νησιά.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στο Μέτρο προβλέπονται έργα λιμνοδεξαμενών, αρδευτικών έργων και μικρών φραγμάτων (κυρίως στις ορεινές περιοχές).

Τα έργα δικτύων διανομής νερού θα περιορίζονται στην βελτίωση υπαρχόντων πρωτευόντων αρδευτικών συστημάτων για βελτίωση της διαχείρισης και μείωση των απωλειών.

Θα πρέπει να εξασφαλίζεται η βιωσιμότητα, η άριστη λειτουργικότητα και η σαφής σύνδεση του έργου με τοπικό πρόγραμμα αναδιάρθρωσης καλλιεργειών, θα συνοδεύεται από κανονισμό άρδευσης, θα ορίζεται ο φορέας διαχείρισης του έργου και δεν θα επεκτείνεται το δίκτυο σε ξερικές εκτάσεις.

Τα έργα θα αποβλέπουν σε αξιοποίηση επιφανειακών νερών και δεν θα συμπεριλαμβάνουν ανόρυξη γεωτρήσεων για την άντληση υπογείων νερών για άρδευση.

Στις περιπτώσεις που τα έργα αφορούν σαφώς τη βελτίωση υπαρχόντων αρδευτικών συστημάτων με μείωση απωλειών νερού, αυτή η μείωση πρέπει να είναι μετρήσιμη.

Ο ελάχιστος προϋπολογισμός κάθε έργου ανέρχεται σε 300.000 Ευρώ αποκλεισμένων πολύ μικρών και διάσπαρτων έργων που διαφεύγουν

ευκολότερα από τους κανόνες περιβαλλοντικού ελέγχου και ορθής διαχείρισης και που δεν εξασφαλίζουν προϋποθέσεις βιωσιμότητας.

Προτεραιότητα θα δίδεται σε περιοχές όπου τον υδατικό ισοζύγιο έχει διαταραχθεί σοβαρά, ή όπου για λόγους οικονομικού, κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς η διατήρηση μίας ανθρωπογενούς δραστηριότητας είναι απαραίτητη (π.χ. νησιά, απομονωμένες ορεινές περιοχές, ζώνες εντατικής γεωργίας με περιβαλλοντικά προβλήματα).

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

100 % του επιλέξιμου κόστους για τα δημόσια έργα (υποδομές λιμνοδεξαμενών, φραγμάτων, ταμιευτήρων, κύριων προσαγωγών δικτύων).

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην αντιμετώπιση της ελλειμματικότητας του υδατινού ισοζυγίου για άρδευση και ύδρευση, με έργα συγκράτησης και αξιοποίησης των όμβριων και επιφανειακών υδάτων και εξοικονόμησης των υδατικών απωλειών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 7.1. Λιμνοδεξαμενές και κύρια αρδευτικά δίκτυα.
- 7.2. Μικρά φράγματα και καλλιέργεια πηγών.
- 7.3. Εκσυγχρονισμός και βελτίωση δευτερεύοντος και τριτεύοντος αρδευτικού δικτύου.
- 7.4. Εξηλεκτρισμός αγροτικών αντλιοστασίων.

Μέτρο 4.8.: Έγχειρες βελτιώσεις

Διάρκεια εφαρμογής:

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	1,40 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	1,40 εκ EURO
Συμμετοχή FEOGA	1,050 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,350 εκ EURO (25%)

Νομική Βάση: Κανον. 1257/99 - Άρθρο 33 , 1ο εδάφιο

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ - Γεωργίας, Δήμων, αγροτικοί σύνδεσμοι.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αγροτικές περιοχές της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στο Μέτρο προβλέπονται ενέργειες και έργα εγγείων βελτιώσεων για την προστασία και αξιοποίησης φυσικών και εδαφικών πόρων με μικρά αντιπλημμυρικά έργα, έργα διευθέτησης χειμάρρων, έργα επιχωματώσεων και αποστραγγίσεων και έργα προστασίας από την διάβρωση.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

100 % του επιλέξιμου κόστους για τα δημόσια έργα.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην προστασία και αποκατάσταση των φυσικών και εδαφικών πόρων της υπαίθρου για την καλύτερη αξιοποίησή τους στην γεωργική εκμετάλλευση και την διατήρηση και βελτίωση του περιβάλλοντος.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 8.1. Επιχωματώσεις και αποστραγγιστικά έργα.
- 8.2. Έργα αντιπλημμυρικά.
- 8.3. Έργα διευθέτησης χειμάρρων.
- 8.4. Έργα προστασίας από την διάβρωση.

Μέτρο 4.9.: Βασικές υπηρεσίες στην αγροτική οικονομία **(Soft ενέργειες)**

Διάρκεια εφαρμογής:

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	0,486 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	0,200 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	0,286 εκ EURO
Συμμετοχή FEOGA	0,215 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,071 εκ EURO (25%)

Νομική Βάση: Κανον. 1257/99 - Άρθρο 33, 4ο και 5ο εδάφιο.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας. Υπ. Γεωργίας, Δήμων, Ομάδες παραγωγών και δίκτυα Ο.Π., αγροτικοί σύνδεσμοι, ενώσεις καταναλωτών, αναπτυξιακές εταιρείες και λοιποί φορείς μη κερδοσκοπικοί που δραστηριοποιούνται στον χώρο της πληροφόρησης και επιχειρησιακής υποστήριξης της παραγωγής και εμπορίας του αγροτικού χώρου.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αγροτικές περιοχές της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στο Μέτρο προβλέπονται δύο τύποι ενεργειών:

- ✓ Ενέργειες για την υποστήριξη συλλογικών προσπάθειών στην δημιουργία υποδομών και παροχή εξοπλισμού, στην σύνταξη διαγνωστικών μελετών για την ανάπτυξη επιχειρησιακών σχεδίων, στις συλλογικές δράσεις προώθησης συνεργασιών, στις δραστηριότητες ενημέρωσης και διάδοσης τεχνικών και στις δράσεις προώθησης της καινοτομίας και πιλοτικών έργων.
- ✓ Δράσεις συλλογικών φορέων εξαγωγικού προσανατολισμού για εμπορία προϊόντων ποιότητας και συμβουλευτικές υπηρεσίες για την κατάρτιση τεχνικών μελετών, μελετών σκοπιμότητας, σχεδιασμού και έρευνας αγοράς, έρευνα ανάπτυξης ποιοτικών προϊόντων.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- ✓ 1η Ενέργεια: 100% του επιλέξιμοι κόστους και μέχρι 100.000 Ευρώ ανά δικαιούχο και τριετία

- ✓ 2η Ενέργεια: Έως 100.000 Ευρώ ανά δικαιούχο και ανάδοχο ανά τριετία και ποσοστό έως 50% του επιλέξιμου κόστους εφ' όσον δικαιούχοι είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Ο στόχος του μέτρου αφορά την ενημέρωση και υποστήριξη του αγροτικού πληθυσμού, την διάχυση επιτυχημένων παραγωγικών δράσεων, την αναδιάρθρωση της αγροτικής παραγωγής με αξιοποίηση ερευνών αγοράς, την στροφή προς φυσικά, υγιεινά και παραδοσιακά προϊόντα, την διατήρηση παραδοσιακών αγορών και κατάκτηση νέων αγορών, την δημιουργία και αξιοποίηση διεθνών δικτύων διανομής.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Όπως περιγράφονται ανωτέρω στην περιγραφή του μέτρου. Περαιτέρω εξειδίκευση θα γίνει μέσα από το συμπλήρωμα προγραμματισμού

Μέτρο 4.10.: Ενθάρρυνση των τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων

Διάρκεια εφαρμογής:

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	5,60 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	2,80 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	2,80 εκ EURO
Συμμετοχή FEOGA	2,100 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,700 εκ EURO (25%)

Νομική Βάση: Κανον. 1257/99 - Άρθρο 33 , 10 εδάφιο.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Γεωργοί, φυσικά και νομικά πρόσωπα και συνεργαζόμενες εκμεταλλεύσεις.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αγροτικές περιοχές της Περιφέρειας, κυρίως ορεινές και απομονωμένες.

Ποσοστό 10 % του μέτρου θα αφορά τις "ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπτυξης ειδικών περιοχών με συγκροτημένες και συνεκτικές δράσεις".

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στο Μέτρο προβλέπονται επενδύσεις σε έργα και ενέργειες που αναφέρονται στον αγροτουρισμό και σε εναλλακτικές μορφές τουρισμού, που προβάλλουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της περιοχής, που βελτιώνουν τις υπάρχουσες και δημιουργούν νέες βιοτεχνικές δραστηριότητες.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Ισχύει ο κανόνας "de minimis" και ο κανόνας των μικρομεσαίων. Το ύψος ενίσχυσης δεν θα υπερβαίνει το 50% του συνολικού κόστους και το ποσό της ενίσχυσης δεν θα υπερβαίνει τα 100.000 Ευρώ.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην δημιουργία παράλληλων τομέων απασχόλησης εκτός της γεωργίας με σκοπό της συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού και την προσέλκυση νέων με παράλληλη ενίσχυση του εισοδήματος.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- ✓ Τουριστικές και οικοτουριστικές επιχ/σεις.
- ✓ Επιχειρήσεις αγροτουριστικές.
- ✓ Μικρές βιοτεχνίες.
- ✓ Εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

Μέτρο 4.11.: Βελτίωση της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων

Διάρκεια εφαρμογής. Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	6,20 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	3,30 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	2,90 εκ EURO
Συμμετοχή FEOGA	2,175 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,725 εκ EURO (25%)

Νομική Βάση: Κανον. 1257/99 - Κεφάλαιο VII

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Συνεταιρισμοί, ΟΤΑ, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, Εταιρείες κάθε μορφής, Αγροτικές οργανώσεις, Αναπτυξιακές εταιρείες, Φυσικά πρόσωπα.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Αγροτικές περιοχές της Περιφέρειας.

Ποσοστό 10 % του μέτρου θα αφορά τις "ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπτυξης ειδικών περιοχών με συγκροτημένες και συνεκτικές δράσεις"

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στο Μέτρο προβλέπονται επενδύσεις για την μεταποίηση και εμπορία των γεωργικών προϊόντων, κυρίως σε περιοχές που δεν υπάρχει επαρκής μεταποιητική δραστηριότητα για την τοπική αγροτική παραγωγή. Επίσης επενδύσεις μικρού προϋπολογισμού για την διασφάλιση των όρων υγιεινής και προστασίας της δημόσιας υγείας.

Το μέτρο εμπεριέχει δράσεις που θα προκύψουν από ολοκληρωμένα προγράμματα και θα πρέπει να εξασφαλίζεται η οικονομική βιωσιμότητα. Αποκλείεται η στήριξη επενδύσεων του λιανικού εμπορίου και επενδύσεων για την μεταποίηση ή την εμπορία προϊόντων που προέρχονται από τρίτες χώρες.

ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Το συνολικό ύψος της ενίσχυσης που παρέχεται στον δικαιούχο της επένδυσης περιορίζεται σε ποσοστό έως 50% των επιλέξιμων δαπανών.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στον προσανατολισμό της παραγωγής σύμφωνα με τις προβλεπόμενες τάσεις των αγορών, την βελτίωση των διαύλων εμπορίας ή των διαδικασιών μεταποίησης, την βελτίωση της προετοιμασίας και παρουσίασης των προϊόντων και την εφαρμογή νέων τεχνολογιών και καινοτόμων μεθόδων, με σκοπό την διασφάλιση των τοπικών γεωργικών προϊόντων μέσω της μεταποίησης, τυποποίησης και εμπορίας.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

11.1. Επενδυτικά σχέδια που πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις και τους περιορισμούς των άρθρων 26, 27 και 28 του 1257/99.

Οι δράσεις που περιλαμβάνουν ιδιωτική συγχρηματοδότηση διέπονται από το άρθρο 29(4) του Κανονισμού 1260/99 που προβλέπει τον κανόνα του "35%".

Μέτρο 4.12.: Υποδομές / ενέργειες οργάνωσης και εκσυγχρονισμού του αλιευτικού τομέα

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	4,92 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	4,92 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	3,690 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	1,230 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ - Γεωργίας.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Περιοχές Περιφέρειας με απασχόληση στην αλιεία.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει μελέτες για την αξιοποίηση περιοχών άμεσα εξαρτημένων από την αλιεία, μελέτες χωροθέτησης υδατοκαλλιεργητικών δραστηριοτήτων στις παράκτιες περιοχές, αλιευτικά καταφύγια, βελτιωτικά έργα θαλασσών, έργα αξιοποίησης λιμνών λιμνοθαλασσών και παράκτιων περιοχών.

Τέλος ενέργειες ανάδειξης του αλιευτικού τομέα.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην ανάπτυξη του αλιευτικού τομέα, στη συγκράτηση του εργατικού δυναμικού στον τομέα αυτό, καθώς και στην ενίσχυσή του με νέο εργατικό δυναμικό. Επίσης στοχεύει με τα παραπάνω έργα και ενέργειες στη συμπλήρωση των υπολοίπων τομέων και ειδικότερα στην τροφοδότηση της εσωτερικής οικονομίας με στόχο της αυτοτέλειά της.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 12.1. Υποδομές παράκτιας αλιείας και ιχθυοκαλλιεργειών.
- 12.2. Οριοθέτηση ζωνών αλίευσης.
- 12.3. Αλιευτικά καταφύγια.
- 12.4. Βελτιωτικά έργα θαλασσών.
- 12.5. Έργα αξιοποίησης λιμνών και λιμνοθαλασσών.

5. ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Μέτρο 5.1.: Ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων

Διάρκεια εφαρμογής: Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	10,97 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	10,97 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΚΤ	8,228 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	2,742 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ.

Υπηρεσίες της Περιφέρειας, των Νομαρχιών και των ΟΤΑ, Αναπτυξιακές Επιχειρήσεις Νομαρχιών & Δήμων.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου της περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο αυτό αφορά δράσεις εξειδικευμένης επαγγελματικής κατάρτισης που συνδέονται με την υλοποίηση των προτεραιοτήτων του ΠΕΠ.

Ειδικότερα, οι δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και προώθησης της απασχόλησης συνδέονται με τα αντίστοιχα μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ και καλύπτουν τις ανάγκες σε εξειδικευμένη εκπαίδευση που προκύπτει από την υλοποίηση των δράσεων του ΠΕΠ, στους εξής τομείς προτεραιότητας:

- ✓ ΜΜΕ-Καινοτομία-Έρευνα και Τεχνολογία, Κοινωνία της Πληροφορίας,
- ✓ Πολιτισμός – Τουρισμός,
- ✓ Περιβάλλον.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο αυτό αποβλέπει στην αναβάθμιση του εργατικού και στελεχειακού δυναμικού της περιφέρειας, με την παροχή ποιοτικής επαγγελματικής κατάρτισης και προώθησης της απασχόλησης σε συγκεκριμένους τομείς προτεραιότητας, με μικρής και εξειδικευμένης κλίμακας δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 1.1. Προγράμματα κατάρτισης νέων ανέργων, μακροχρόνια ανέργων, γυναικών και μειονεκτουσών ομάδων.
- 1.2. Ανάπτυξη των δεξιοτήτων και η προώθηση των ανέργων στους τομείς του φυσικού & πολιτιστικού περιβάλλοντος, των νέων τεχνολογιών και της κοινωνίας της πληροφορίας
- 1.3. Κατάρτιση των ανέργων για προώθηση της σύστασης νέων επιχειρήσεων και της αυτοαπασχόλησης.
- 1.4. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στήριξης υπέρ των αυτοαπασχολούμενων στον πρωτογενή τομέα

- 1.5. Ενέργειες κατάρτισης και αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εργαζομένων σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις
- 1.6. Ενέργειες προσανατολισμού της αυτοαπασχόλησης, της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας στους τομείς του τουρισμού, της πολιτιστικής κληρονομιάς, του φυσικού περιβάλλοντος, της κοινωνίας της πληροφορίας καθώς και στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών.
- 1.7. Βελτίωση των ικανοτήτων και γνώσεων των μικρομεσαίων επιχειρηματιών σε θέματα οργάνωσης, διοίκησης και χρήσης νέων τεχνολογιών.
- 1.8. Ανάπτυξη της αυτοαπασχόλησης μέσω της κατάρτισης των γυναικών
- 1.9. Ενίσχυση πρωτοβουλιών ανίχνευσης των αναγκών και διασύνδεσης της κατάρτισης με την τοπική αγορά εργασίας σε θεματικά αντικείμενα άμεσης προτεραιότητας, που προκύπτουν από τα άλλα μέτρα του προγράμματος.

Μέτρο 5.2.: Τοπικές πρωτοβουλίες απασχόλησης

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	6,00 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	6,00 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΚΤ	4,500 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	1,500 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες της περιφέρειας, των Νομαρχιών και των ΟΤΑ, Αναπτυξιακές Επιχειρήσεις Νομαρχιών & Δήμων.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου της περιφέρειας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει δύο (2) κύριες δράσεις:

- ✓ Εξειδικευμένες παρεμβάσεις για ανέργους ή υποαπασχαλούμενους σε υποβαθμισμένες περιοχές ή/και σε τομείς που αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα απασχόλησης. Οι δράσεις στοχεύουν στην προώθηση της τοπικής απασχόλησης και τη βελτίωση της απασχολησιμότητας με το συνδυασμό ενεργειών προσανατολισμού κατάρτισης, επανακατάρτισης, επιδότησης της απασχόλησης και της αυταπασχόλησης.
- ✓ Εξειδικευμένες παρεμβάσεις βελτίωσης και αύξησης των ευκαιριών απασχόλησης για ειδικές πληθυσμιακές ομάδες σε τοπική κλίμακα. Οι πρωτοβουλίες αυτές θα δημιουργήσουν τις απαραίτητες συνθήκες για την κοινωνική ένταξη, την προώθηση των ίσων ευκαιριών για όλους και την ενσωμάτωση των ειδικών πληθυσμιακών ομάδων στις τοπικές αγορές εργασίας.

Οι παραπάνω δράσεις που θα υλοποιηθούν στο πλαίσιο τοπικών συμφώνων απασχόλησης ή άλλων πρωτοβουλιών τοπικής ανάπτυξης προϋποθέτουν την ενεργή συμμετοχή των τοπικών εταίρων.

Οι πρωτοβουλίες αυτές θα είναι εναρμονισμένες με τις ιδιαιτερότητες των τοπικών οικονομικών και κοινωνικών αναγκών και προϋποθέσεων, θα είναι μικρής κλίμακας και θα στοχεύουν στην προώθηση της απασχόλησης με συνδυασμό επαγγελματικής κατάρτισης, επιδότησης της απασχόλησης και αυταπασχόλησης.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο αυτό στοχεύει στην τοπική ανάπτυξη με τη βελτίωση και αύξηση της απασχόλησης σε περιοχές ή τομείς που αντιμετωπίζουν συνθήκες παραγωγικής αναδιάρθρωσης ή υποβάθμισης.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 2.1. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις συμβουλευτικής & στήριξης ειδικών και ευπαθών πληθυσμιακών ομάδων ή ατόμων.

- 2.2. Ενέργειες προκατάρτισης, κατάρτισης καθώς και συνοδευτικές ενέργειες προώθησης στην απασχόληση των απειλούμενων με κοινωνικό αποκλεισμό.
- 2.3. Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις για τους εποχιακά εργαζόμενους στον τουριστικό τομέα κατά την περίοδο της ανεργίας τους (βελτίωση των επαγγελματικών τους δεξιοτήτων, εναλλακτικές μορφές απασχόλησης όπως ανάπτυξη αγροτουρισμού/ οικοτουρισμού, παραγωγή & προώθηση τοπικών παραδοσιακών προϊόντων κ.λ.π.).

Μέτρο 5.3.: Ανάπτυξη της Γυναικείας Απασχόλησης και Επιχειρηματικότητας – Προώθηση της Ισότητας των Δύο Φύλων

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	10,57 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	10,57 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΚΤ	7,927 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	2,643 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες της περιφέρειας, των Νομαρχιών και των ΟΤΑ, Αναπτυξιακές Επιχειρήσεις Νομαρχιών & Δήμων.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου της περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει 3 δράσεις σε άμεση συνέργεια με τον Τέταρτο Πυλώνα της ΕΣΑ. Η πρώτη δράση αφορά την ανάπτυξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας με την παροχή κινήτρων για τη δημιουργία και τη στήριξη ΜΜΕ, ΠΜΕ και γυναικείων συνεταιρισμών, με την παροχή τεχνογνωσίας σε θέματα σχεδιασμού, υλοποίησης και διαχείρισης. Περιλαμβάνονται επίσης

ενέργειες εκπαίδευσης, επανεκπαίδευσης, επιδότησης της απασχόλησης και αυταπασχόλησης για την υποστήριξη και ενίσχυση φορέων, δομών και δικτύων για τη βελτίωση και αύξηση της απασχόλησης των γυναικών.

Η δεύτερη δράση αφορά την ενίσχυση της λειτουργίας δομών δημιουργικής απασχόλησης, εξυπηρέτησης, φύλαξης και προστασίας βρεφών, νηπίων και παιδιών (διαμόρφωση χώρων, προμήθεια αναγκαίου μικροεξοπλισμού). Προβλέπεται επίσης η κατάρτιση για την αναβάθμιση των προσόντων του προσωπικού των δομών και η επιδότηση της απασχόλησης.

Η τρίτη δράση αφορά την ενίσχυση δομών κοινωνικής στήριξης για την προσφορά υπηρεσιών σε εξαρτώμενα από την οικογένεια άτομα (ηλικιωμένοι, ευπαθείς κοινωνικές ομάδες κ.λ.π.). Προβλέπονται ενέργειες διαμόρφωσης χώρων, προμήθειας μικροεξοπλισμού, κατάρτισης του προσωπικού των δομών, αναβάθμιση των προσόντων του και επιδότηση της απασχόλησης.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Στόχος του μέτρου είναι η υποστήριξη και κοινωνική μέριμνα σε εξαρτώμενες ομάδες του πληθυσμού και παράλληλα η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών πρόσβασης και ένταξης των γυναικών στην αγορά εργασίας ώστε να αυξηθεί στο μέγιστο δυνατό βαθμό το ποσοστό συμμετοχής τους στο εργατικό δυναμικό.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 3.1. Ενέργειες στήριξης της λειτουργίας παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών, μονάδων κοινωνικής μέριμνας, υπηρεσιών εξυπηρέτησης ηλικιωμένων ατόμων και πληθυσμιακών ομάδων που χρήζουν ιδιαίτερης βοήθειας.
- 3.2. Ενέργειες κατάρτισης και προώθησης στην εργασία ανέργων σε ειδικότητες του τομέα της κοινωνικής φροντίδας, όπως κοινωνικοί λειτουργοί, επισκέπτες υγείας, νοσηλευτές, οικογενειακοί βοηθοί κ.λ.π.
- 3.3. Εξειδικευμένες ενέργειες κατάρτισης για την ένταξη γυναικών που προέρχονται από άλλα κράτη και διαβιούν μόνιμα στην περιφέρεια.

Μέτρο 5.4.: Ολοκληρωμένες Δράσεις Αγροτικής Ανάπτυξης – ΕΚΤ

Διάρκεια εφαρμογής. Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	1,41 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	1,41 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΚΤ	1,058 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,352 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες της περιφέρειας, των Νομαρχιών και των ΟΤΑ, Αναπτυξιακές Επιχειρήσεις Νομαρχιών & Δήμων.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Οι αγροτικές απομονωμένες περιοχές της Υπαιθρου.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο αφορά την υλοποίηση υποστηρικτικών ενεργειών του ΕΚΤ στο πλαίσιο ολοκληρωμένων παρεμβάσεων που θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ ή το ΕΓΤΠΕ.

Οι ενέργειες του μέτρου στοχεύουν στη συγκράτηση του πληθυσμού των ορεινών ή απομακρυσμένων αγροτικών περιοχών (ύπαιθρος και μικρά νησιά) και τη δημιουργία απασχόλησης.

Οι δράσεις του μέτρου θα υλοποιηθούν σύμφωνα με επιχειρησιακά σχέδια που θα καταρτισθούν για κάθε περιοχή και σε συνέργια με τις δράσεις των άλλων διαρθρωτικών ταμείων.

Οι περιοχές εφαρμογής τους θα επιλεγούν βάσει κριτηρίων που θα καθορισθούν.

Στόχοι-Τύποι Δράσεων

Οι δράσεις στοχεύουν:

- ✓ στη συγκράτηση του πληθυσμού στις ορεινές ή απομακρυσμένες περιοχές και τη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής,
- ✓ στη βελτίωση και αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης, παράλληλα με τη διαφοροποίηση της οικονομικής και παραγωγικής δραστηριότητας

Στο πλαίσιο του μέτρου αυτού θα χρηματοδοτηθούν ενέργειες κατάρτισης, επανακατάρτισης, συμβουλευτικής, επιδότησης της απασχόλησης και αυταπασχόλησης.

Επίσης προβλέπονται θετικές δράσεις για την προώθηση της απασχόλησης των γυναικών και την προώθηση της απασχόλησης γενικότερα.

6. ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 6

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΝΗΣΙΩΝ

Μέτρο 6.1.: Υποδομές μεταφορών

Διάρκεια εφαρμογής:

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	8,25 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	8,25 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	6,188 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	2,062 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου των μικρών νησιών της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει έργα βελτίωσης υποδομών μεταφορών, όπως βελτίωση παλαιών και δημιουργία νέων οδικών αξόνων. Ολοκλήρωση και συμπληρωματικά έργα λιμένων, ελικοδρόμια.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στη βελτίωση και ολοκλήρωση των υποδομών των μεταφορών των μικρών νησιών για την άρση της απομόνωσης και τη συγκράτηση του πληθυσμού.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 1.1. Έργα οδοποιίας
- 1.2. Λιμενικά έργα
- 1.3. Έργα υποδομών αερομεταφορών

Μέτρο 6.2.: Βελτίωση της ποιότητας ζωής και προστασία του περιβάλλοντος

Διάρκεια εφαρμογής. Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	2,16 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	2,16 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	1,620 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,540 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ, Παιδείας και Υγείας.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου των μικρών νησιών της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει έργα ύδρευσης και αποχέτευσης για την επίλυση ζωτικών προβλημάτων των κατοίκων των νησιών αυτών:

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο στοχεύει στην επίλυση ζωτικών προβλημάτων των μόνιμων κατοίκων των μικρών νησιών στους τομείς περιβάλλοντος, ύδρευσης και αποχέτευσης, για τη συγκράτηση του πληθυσμού στα νησιά αυτά και τη διατήρηση του περιβάλλοντος και για την βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους κατοίκους και τους επισκέπτες.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 2.1. Έργα υποδομών ύδρευσης – αποχέτευσης.
- 2.2. Έργα διατήρησης και ανάδειξης του περιβάλλοντος.

Μέτρο 6.3.: Υποδομή αλιείας

Διάρκεια εφαρμογής:

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	2,26 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	2,26 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	1,695 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,565 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείων ΠΕΧΩΔΕ.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου των μικρών νησιών της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει δράσεις για την αξιοποίηση περιοχών άμεσα εξαρτομένων από την αλιεία, δράσεις χωροθέτησης υδατοκαλλιεργητικών

δραστηριοτήτων παράκτιων περιοχών, αλιευτικά καταφύγια, βελτιωτικά έργα θαλασσών, έργα αξιοποίησης λιμνών και παράκτιων περιοχών.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το Μέτρο στοχεύει στη στήριξη της τοπικής Οικονομίας που εξαρτάται από τον αλιευτικό τομέα με σκοπό τη συγκράτηση του πληθυσμού στα Μικρά Νησιά καθώς και τη προσέλκυση νέων Αλιέων.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 3.1. Υποδομές παράκτιας αλιείας και ιχθυοκαλλιεργειών.
- 3.2. Οριοθέτηση ζωνών αλίευσης.
- 3.3. Αλιευτικά καταφύγια.
- 3.4. Βελτιωτικά έργα θαλασσών.
- 3.5. Έργα αξιοποίησης λιμνών και λιμνοθαλασσών.

Μέτρο 6.4.: Υποδομές τουρισμού

Διάρκεια εφαρμογής:

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	3,76 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	1,00 εκ EURO
Δημόσια Δαπάνη	2,76 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	2,070 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,690 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Υπηρεσίες Περιφέρειας, Δήμων, Υπουργείων ΥΠΕΘΟ, ΠΕΧΩΔΕ, Ανάπτυξης Ενδιάμεσοι Φορείς, ιδιωτικοί φορείς, Φυσικά και Νομικά πρόσωπα.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου των μικρών νησιών της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο περιλαμβάνει δράσεις για την ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού, όπως καταφύγια τουριστικών σκαφών, τουριστικοί ξενώνες, αναβάθμιση και οργάνωση των τουριστικών ΜΜΕ συμπεριλαμβανομένων και των τουριστικών καταλυμάτων.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το Μέτρο στοχεύει στη ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού παράλληλα με την αξιοποίηση του πολιτιστικού πλούτου για την ενδυνάμωση της εσωτερικής οικονομίας των νησιών αυτών.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 4.1. Καταφύγια τουριστικών σκαφών ενταγμένων στο ΕΣΥΛΑ.
- 4.2. Τουριστικοί ξενώνες, κυρίως σε παραδοσιακά κτίρια με ιδιωτική συγχρηματοδότηση
- 4.3. Αναβάθμιση και οργάνωση των τουριστικών ΜΜΕ συμπεριλαμβανομένων και των τουριστικών καταλυμάτων, με ιδιωτική συγχρηματοδότηση.

Οι δράσεις που περιλαμβάνουν ιδιωτική συγχρηματοδότηση διέπονται από το άρθρο 29(4) του Κανονισμού 1260/99 που προβλέπει τον κανόνα του "35%".

7. ΑΞΙΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 7

ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Μέτρο 7.1.: Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

Διάρκεια εφαρμογής.

Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	1,964 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	1,964 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	1,473 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,491 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

ΥΠ.ΕΘ.Ο. - Περιφέρεια Ιονίων Νήσων.

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο αποσκοπεί στην ενίσχυση της εφαρμογής του ΠΕΠ, και ειδικά των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, με οργανωτικές και λειτουργικές παρεμβάσεις.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Οι στόχοι του μέτρου ανάγονται στην κάλυψη των αναγκών του Επιχειρησιακού Προγράμματος με υποστηρικτικές ενέργειες για την αποτελεσματική διαχείρισή του και η στήριξη των έργων και ενεργειών που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ με την κατά περίπτωση ανάθεση μελετών, χρήση ειδικευμένων συμβούλων κ.λ.π.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 1.1. Εκπόνηση μελετών στήριξης.
- 1.2. Εκπόνηση μελετών προσανατολισμού και εξειδίκευσης δράσεων.
- 1.3. Χρήση ειδικευμένων συμβούλων.
- 1.4. Ενημέρωση για τις δυνατότητες χρηματοδότησης / Προβολή του προγράμματος.
- 1.5. Χρηματοδότηση πάγιου εξοπλισμού.
- 1.6. Χρηματοδότηση ειδικών σχεδίων δράσης ανάπτυξης της Π.Ι.Ν.

Μέτρο 7.2.: Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ

Διάρκεια εφαρμογής. Από 01/01/2000 έως 31/12/2006

Συνοπτικά χρηματοδοτικά στοιχεία:

Συνολικό κόστος	0,84 εκ EURO
Ιδιωτική Δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	0,84 εκ EURO
Συμμετοχή ΕΤΠΑ	0,630 εκ EURO (75%)
Εθνική συμμετοχή	0,210 εκ EURO (25%)

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΤΕΛΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

ΥΠ.ΕΘ.Ο. - Περιφέρεια Ιονίων Νήσων - Υπουργείο Εργασίας

ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το σύνολο του χώρου της Περιφέρειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Το μέτρο αποσκοπεί στην ενίσχυση της εφαρμογής του ΠΕΠ, και ειδικά των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, με οργανωτικές και λειτουργικές παρεμβάσεις.

ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ

Οι στόχοι του μέτρου ανάγονται στην κάλυψη των αναγκών του Επιχειρησιακού Προγράμματος με υποστηρικτικές ενέργειες για την αποτελεσματική διαχείρισή του και η στήριξη των έργων και ενεργειών που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ με την κατά περίπτωση ανάθεση μελετών, χρήση ειδικευμένων συμβούλων κ.λ.π.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

- 2.1. Εκπόνηση μελετών στήριξης.
- 2.2. Εκπόνηση μελετών προσανατολισμού και εξειδίκευσης δράσεων.
- 2.3. Χρήση ειδικευμένων συμβούλων.
- 2.4. Ενημέρωση για τις δυνατότητες χρηματοδότησης/ Προβολή του προγράμματος.
- 2.5. Χρηματοδότηση πάγιου εξοπλισμού.
- 2.6. Χρηματοδότηση ειδικών σχεδίων δράσης ανάπτυξης της ΠΙΝ.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, στη δυτική πλευρά της Ελλάδας, αποτελεί μια γεωπολιτική περιοχή ιδιαίτερης σημασίας για τη σύγχρονη Ελλάδα, όπως άλλωστε υπήρξε και στο παρελθόν. Η εγγύτητά της με την υπόλοιπη Ευρώπη, αλλά και τα Βαλκάνια, την καθιστούν σημαντική τόσο στον τομέα της οικονομίας, όσο και στον τομέα των συγκοινωνιών, του πολιτισμού, και γενικότερα της ανάπτυξης της χώρας μας. Από την άλλη πλευρά, λόγω του νησιωτικού της χαρακτήρα, αντιμετωπίζει μια σειρά διαρθρωτικών προβλημάτων, τα οποία, η Πολιτεία, καλείται να επιλύσει.

Αυτό άλλωστε αντανακλάται και στην κατάρτιση του 3ου Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος, το οποίο δίνει προτεραιότητα στην προστασία του περιβάλλοντος, τις οδικές υποδομές, τις μεταφορές, τον τουρισμό και τον πολιτισμό, χωρίς να παραβλέπονται οι κοινωνικές υποδομές (υγεία, παιδεία, κ.λ.π.). Παράλληλα, η Περιφέρεια και φορείς, προσπαθούν να αξιοποιήσουν κάθε άλλη δυνατή πηγή χρηματοδότησης στο πλαίσιο των αναπτυξιακών προσπαθειών, όπως είναι το Ταμείο Συνοχής, το πρόγραμμα Interreg III, η κοινοτική Πρωτοβουλία Leader +, κ.λ.π., τα οποία ξεπερνούν κατά πολύ τη χρηματοδότηση των 111 δισ. που αντιστοιχούν στην Περιφέρεια από το Γ΄ ΚΠΣ.

Σημαντική επιτυχία της Περιφέρειας, η οποία θα συμβάλει στην άρση της απομόνωσης των νησιών μας, θεωρούμε την εξαγγελία εκ μέρους της Κυβέρνησης για την αεροπορική και την ακτοπλοϊκή σύνδεση των νησιών του Ιονίου. Αυτό θα έχει άμεσο αντίκτυπο στη διάχυση του τουριστικού ρεύματος, στην οικονομική επομένως ανάπτυξη, στη διευκόλυνση των εμπορικών ανταλλαγών κ.λ.π.

Τέλος, η έναρξη λειτουργίας του Ενιαίου Φορέα Τουρισμού Ιόνιων Νησιών πιστεύουμε ότι θα συστηματοποιήσει την τουριστική προβολή και τη διαχείριση των τουριστικών πόρων και υπηρεσιών, θέτοντας τα τουριστικά πράγματα σε καθαρά επαγγελματική βάση.

ΠΗΓΕΣ

1. Επιμελητήριο Αχαΐας
2. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος
3. Περιφέρεια Ιονίων Νήσων

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

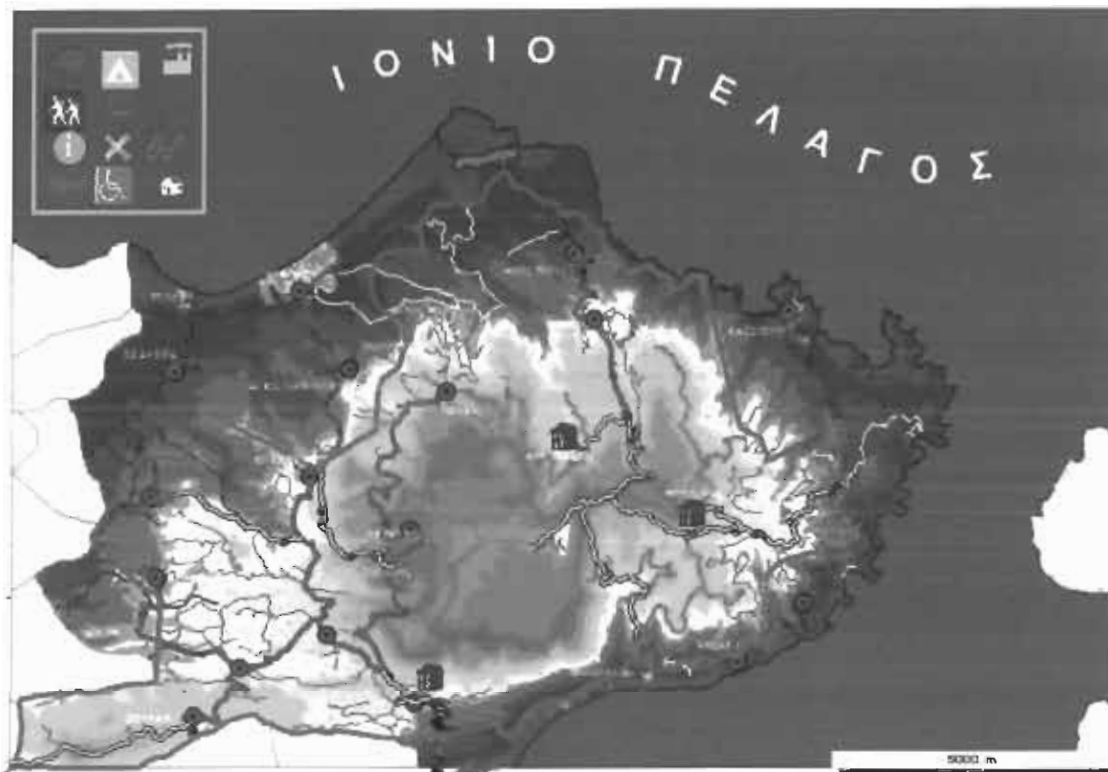
- ◆ http://economics.gr/AllMedia/_gr/nomoi/Indices/Perifereies/PER-IONIA-NISIA.asp
- ◆ http://www.economics.gr/Nomoiindices/Nomoi_diloseis/202/PER_IONION_NISON
- ◆ <http://www.ionianislands.gr/images/map/boq.jpg>
- ◆ <http://www.peponia.gr>
- ◆ http://www.visit_ioniansislands.com
- ◆ <http://www.asxetos.gr>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΡΟΣΧΕΔΙΟ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

**ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΟΡΕΙΝΟΥ ΟΓΚΟΥ
ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΟΡΑ ΚΕΡΚΥΡΑΣ**

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΕΠ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ 2000-2006

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Ενίσχυση Αγροτουρισμού
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Αγροτουρισμός
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Ενίσχυση δημιουργίας τουριστικών καταλυμάτων-ξενώνων και παραδοσιακών χώρων εστίασης αναψυχής
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (euro)	1080000
ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Π.Ι.Ν. (Δ/ση Γεωργ.Ανάπτυξης)

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Σπήλαια-Τουριστικά μονοπάτια
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Σπήλαια-Μονοπάτι
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Αξιοποίηση σπηλαίων (Γκράβας κλπ)-ανάδειξη τουριστικών
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (euro)	245000
ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δ.Θιναλίων-Κασσωπαιών-Φαιάκων

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Δίκτυο στοιχείων αγροτικής κληρονομιάς
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Αγροτική κληρονομία
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Δημιουργία δικτύου στοιχείων αγροτικής - αρχιτεκτονικής κληρονομιάς και περιβάλλοντος υπαίθρου
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (euro)	305000
ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	3 Δήμοι-Π.Ι.Ν. (Δ/νση Γεωργ.Ανάπτυξης)

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Δημοσιότητα
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Δημοσιότητα
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Δράσεις δημοσιότητας-πληροφόρησης-ευαισθητοποίησης
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (euro)	200000
ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δ. Φαιάκων

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Δικτύωση
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Δικτύωση
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Δράσεις εσωτερικής και εξωτερικής δικτύωσης
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (euro)	200000
ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δ. Κασσωπαιών

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Κατάρτιση
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Κατάρτιση
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Υλοποίηση 12 προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (180 οφελούμενοι) στους τομείς τουρισμού-οργάνωσης ΜΜΕ παραδοσιακών επαγγελματιών - γεωργίας
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (euro)	426000
ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Π.Ι.Ν. (Δ/νση Σχεσιασμού-Ανάπτυξης)

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Πρώθηση στην απασχόληση
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Απασχόληση
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Ενίσχυση δημιουργίας 30 νέων θέσεων εργασίας-αυτοαπασχόλησης με προτεραιότητα σε γυναίκες-ΑΜΕΑ-άνδρες
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (euro)	164000
ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	ΟΑΕΔ

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Βοήθεια στο Σπίτι
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Κοινωνικά
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Ενίσχυση λειτουργίας 3 Προγραμμάτων "Βοήθειας στο Σπίτι"
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (euro)	420000
ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Δ. Θιναλίων-Κασσωπαιών-Φαιάκων

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Ανάπλαση κτιρίων
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Ιδιωτ.Αναπλάσεις
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Αναπαλαίωση ιδιωτικών κτιρίων στους οικισμούς Μέγγουλα-Ανω Περίθειας-Σπαρτύλα
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (euro)	300000
ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Π.Ι.Ν. (Δ/ση Γεωργ.Ανάπτυξης)

ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	Ενίσχυση Μικρής Βιοτεχνίας
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	Βιοτεχνία
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Ενίσχυση μικρών βιοτεχνιών που αξιοποιούν τοπικές πρώτες ύλες και προϊόντα
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ (euro)	400.000
ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ	Π.Ι.Ν. (Δ/ση Γεωργ. Ανάπτυξης)

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΠΑΧΤΑ ΓΙΑ ΛΕΥΚΑΔΑ**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ****ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ**

Κέρκυρα 3-9-2003

Από τη Γενική Γραμματεία της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων ανακοινώνεται ότι με απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρήστου Πάχτα εγκρίθηκε η ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και η χρηματοδότηση από εθνικούς πόρους, των έργων αποκατάστασης των ζημιών από το σεισμό της 14^{ης} Αυγούστου 2003 στη Λευκάδα με το συνολικό ποσό των 33,3 εκατομμυρίων ευρώ.

Ειδικότερα εγκρίθηκε η ένταξη και η χρηματοδότηση από το ΠΔΕ με το ποσό των 30 εκατ. ευρώ για την αποκατάσταση των ζημιών στα έργα υποδομής.

Η χρηματοδότηση αφορά στην αποκατάσταση έργων υποδομής (λιμενικά, έργα οδοποιίας κ.α.) τα οποία υπέστησαν σοβαρές ζημιές από τον καταστροφικό σεισμό.

Επίσης εγκρίθηκε η ένταξη και χρηματοδότηση των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) των Νομών Λευκάδας και Πρεβέζης με το ποσό των 1,5 εκατ. ευρώ προκειμένου να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες αποκατάστασης των ζημιών σε έργα της αρμοδιότητάς τους.

Παράλληλα εγκρίθηκε η ένταξη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων των έργων αποκατάστασης μνημείων, η χρηματοδότηση των οποίων θα γίνει μέσω του Υπουργείου Πολιτισμού με το ποσό των 1,8 εκατομ. ευρώ.

Σε ό,τι αφορά τα έργα υποδομών της Λευκάδας τα οποία βρίσκονται σε άμεση προτεραιότητα, ήδη έχουν αποκατασταθεί οι ζημιές στον αποχετευτικό αγωγό και τον βιολογικό καθαρισμό της Λευκάδας, τα οποία λειτουργούν χωρίς προβλήματα.

Παράλληλα το Συμβούλιο Δημοσίων Έργων του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ έχει εγκρίνει τα έργα αποκατάστασης του οδικού δικτύου, τα οποία προχωρούν

με ταχείς ρυθμούς προκειμένου να αποκατασταθεί πλήρως η επικοινωνία και η μετακίνηση στο εσωτερικό της Λευκάδας με προτεραιότητα στις περιοχές εκείνες που οι κατολισθήσεις είχαν ως αποτέλεσμα τον αποκλεισμό οικισμών και των κατοίκων τους.

Με δήλωσή του ο Υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Χρήστος Πάχτας τονίζει ότι η ανταπόκριση του κρατικού μηχανισμού για τη συνδρομή των κατοίκων της Λευκάδας μετά το κτύπημα του εγκέλαδου ήταν άμεση.

Η πλήρης και η ταχεία αποκατάσταση των ζημιών είναι θέμα άμεσης προτεραιότητας για την Κυβέρνηση, προκειμένου να εξομαλυνθεί πλήρως η καθημερινή ζωή του τόπου αλλά και να μην ανασχεθεί η αναπτυξιακή πορεία του νησιού.

Η Κυβέρνηση αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στη στήριξη των κατοίκων και της οικονομίας της Λευκάδας, η οποία εκτός από τις υλικές ζημιές που υπέστη, δέχθηκε επιπλέον πλήγμα στην τουριστική της βιομηχανία και μάλιστα σε περίοδο αιχμής.

Στην προσπάθεια αυτή η πολιτεία θα συνδράμει με όλα τα διαθέσιμα μέσα όλους τους αρμόδιους φορείς και την Τοπική Αυτοδιοίκηση για την πλήρη αποκατάσταση των ζημιών το ταχύτερο δυνατόν.

Οι πόροι που διατίθενται μέσω του Προγράμματος των Δημοσίων Επενδύσεων θα συμβάλλουν στην επιτάχυνση των έργων και των διαδικασιών που απαιτούνται για να ξαναβρεί η περιοχή τους φυσιολογικούς ρυθμούς της και να συνεχίσει την αναπτυξιακή της προσπάθεια.

ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΑΡΚΟ ΖΑΚΥΝΘΟΥ**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ****ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ**

Κέρκυρα 24-9-2003

Από τη Γενική Γραμματεία της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων ανακοινώνεται ότι με απόφαση που υπέγραψε ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου ΠΕΧΩΔΕ κ. Σταύρος Καμπέλης, εγκρίνεται η ένταξη της πράξης «Οργάνωση της Προστασίας και Διαχείρισης του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου», στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον» 2000-2006 στον Άξονα 8 «Διαχείριση Προστατευόμενων Περιοχών - Βιότοποι», στο μέτρο 8.1 «Προστασία και διαχείριση βιοτόπων-οικοτόπων, προστασία ειδών, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους».

Το φυσικό αντικείμενο του έργου, όπως περιγράφεται στο Τεχνικό Δελτίο, αφορά δράσεις για την προστασία και διαχείριση του βιοτόπου αναπαραγωγής της θαλάσσιας χελώνας *Caretta caretta* στη Ζάκυνθο, περιοχή η οποία έχει χαρακτηριστεί ως Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο με Προεδρικό Διάταγμα (ΦΕΚ 906/Δ, 22.12.1999).

Στο προτεινόμενο έργο περιλαμβάνεται η βασική λειτουργία του Φορέα Διαχείρισης το ΕΘΠΖ, καθώς επίσης και έργα και δράσεις για την προσέλκυση επισκεπτών στην ευρύτερη περιοχή του πάρκου αλλά και για την ολοκληρωμένη προστασία και διατήρηση του βιοτόπου.

Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, το έργο ξεκινά την 1/1/2004 και ολοκληρώνεται στις 30/12/2006, ενώ ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 1.614.467 ευρώ εκ των οποίων το 75% αποτελεί κοινοτική χρηματοδότηση και το υπόλοιπο 25% καλύπτεται από εθνικούς πόρους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Αθήνα, 04-12-2000
Αρ. Πρωτ.: 41538/Γ ΚΠΣ/286

**ΚΟΙΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΩΝ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ,
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Έχοντας υπόψη

1. Το άρθρο 29 Α του ν. 1558/85 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 137/Α) όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 27 του ν.2081/92 (ΦΕΚ 154/Α) και τροποποιήθηκε με το άρθρο 1 παρ.2α του ν.2469/97 (ΦΕΚ 38/Α).

2. Την κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και της Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης για την ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με αριθ. ΔΙΔΚ/Φ1/2/11187/12.05.2000 (ΦΕΚ 630/Β).

3. Την κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας με αρ. ΔΙΟΕ/318/16326/19.04.2000 «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας» (ΦΕΚ 566/Β/20.04.2000).

4. Την κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών με αρ. ΔΙΟΕ/1039386/441/Α0006/21.04.2000 «Ανάθεση αρμοδιοτήτων του Υπουργού Οικονομικών στους Υφυπουργούς Οικονομικών» (ΦΕΚ 571/Β/21.04.2000).

5. Τον κανονισμό (ΕΚ) 1260/99 του Συμβουλίου της 21-6-1999.

6. Το Νόμο 2860/2000 (ΦΕΚ 251/14-11-2000) και ειδικότερα το άρθρο 7 και τα άρθρα 4, 5 και 6.

7. Το ΚΠΣ 2000-2006 και ειδικότερα το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ιονίων Νησιών το οποίο υποβλήθηκε στην Επιτροπή ΕΚ, την αρμοδιότητα διαχείρισης και εφαρμογής του οποίου έχει η Περιφέρεια Ιονίων Νησιών.

8. Την πρόταση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Ιονίων Νησιών με αριθμό.

9. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή προκαλείται ακαθόριστη δαπάνη η οποία θα αντιμετωπιστεί από πιστώσεις του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Άρθρο 1

Σύσταση Ειδικής Υπηρεσίας

Στην Περιφέρεια Ιονίων Νησιών συνιστάται Ειδική Υπηρεσία με τίτλο «Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ιονίων Νησιών» και υπάγεται απ' ευθείας στον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Ιονίων Νησιών.

Σκοπός της Υπηρεσίας είναι η άσκηση των αρμοδιοτήτων που ορίζονται στο άρθρο 4 του ν. 2860/2000.

Άρθρο 2

Διάρθρωση Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ιονίων Νησιών

Η Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ιονίων Νησιών διαρθρώνεται σε (4) μονάδες:

Μονάδα Α΄ Προγραμματισμού Ε.Π. και Αξιολόγησης

Μονάδα Β΄ Παρακολούθησης και Διαχείρισης

Μονάδα Γ΄ Έλέγχου

Μονάδα Δ΄ Οργάνωσης - Υποστήριξης

Άρθρο 3

Αρμοδιότητες Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ιονίων Νησιών

Οι αρμοδιότητες της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ιονίων Νησιών περιγράφονται στο άρθρο 4 του ν. 2860/2000 και κατανέμονται μεταξύ των μονάδων της ως εξής:

A. Μονάδα Α΄ Προγραμματισμού Ε.Π. και Αξιολόγησης

1. Μεριμνά για την κατάρτιση του συμπληρώματος προγραμματισμού και τις προσαρμογές του μετά από συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες και όργανα

για τον προγραμματισμό και για την υποβολή του στην Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος. Επεξεργάζεται και εισηγείται τα κριτήρια ένταξης των πράξεων στα μέτρα του επιχειρησιακού προγράμματος.

2. Συντάσσει την ετήσια και τελική έκθεση του επιχειρησιακού προγράμματος και μεριμνά για την υποβολή τους στην Επιτροπή Παρακολούθησης, στη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ και τη διαβίβασή τους στην Επιτροπή ΕΚ.

3. Οργανώνει και παρακολουθεί την ενδιάμεση αξιολόγηση του επιχειρησιακού προγράμματος σε συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ. Επεξεργάζεται προτάσεις για την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της ενδιάμεσης αξιολόγησης.

4. Οργανώνει και παρακολουθεί τη δημοσιότητα του επιχειρησιακού προγράμματος σε συνεργασία με τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ.

5. Παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής του επιχειρησιακού προγράμματος στα πλαίσια των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών της περιφέρειας, των τεθέντων στόχων και ειδικότερα όσον αφορά τους ποσοτικοποιημένους δείκτες και των προοπτικών εξέλιξης και εισηγείται μέτρα αναθεώρησής του. Επίσης παρακολουθεί την πρόοδο συναφών με το επιχειρησιακό πρόγραμμα έργων.

6. Συνεργάζεται με τη διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ, την Επιτροπή Παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος και την Επιτροπή ΕΚ για την παροχή σε αυτές κάθε πληροφορίας που ζητείται στο πλαίσιο εφαρμογής του επιχειρησιακού προγράμματος. Επίσης μεριμνά για την εφαρμογή και εξειδίκευση όπου απαιτείται των απαραίτητων εργαλείων, προτύπων και προδιαγραφών για την σωστή λειτουργία της διαχειριστικής αρχής. Επίσης συνεργάζεται με άλλες αρμόδιες υπηρεσίες και δημόσιους φορείς για θέματα του επιχειρησιακού προγράμματος.

7. Μεριμνά για την επεξεργασία, εκπόνηση και εισήγηση των θεμάτων, σε συνεργασία με τις υπόλοιπες μονάδες, στην επιτροπή παρακολούθησης του επιχειρησιακού προγράμματος στα πλαίσια του κανονισμού λειτουργίας της.

8. Μεριμνά για την αποστολή στην Επιτροπή ΕΚ όλων των τυποποιημένων αρχείων (flat files) που προβλέπονται για την ηλεκτρονική διασύνδεση με την Επιτροπή ΕΚ για το επιχειρησιακό πρόγραμμα στα πλαίσια του προγραμματισμού.

B. Μονάδα Β' Παρακολούθησης και Διαχείρισης

1. Μεριμνά για την εφαρμογή των διαδικασιών ένταξης των πράξεων στα μέτρα του επιχειρησιακού προγράμματος και παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής τους. Στο πλαίσιο αυτό:

α) Μεριμνά για την ενημέρωση των κατηγοριών τελικών δικαιούχων που προβλέπονται στο συμπλήρωμα προγραμματισμού με βάση και τις οδηγίες της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ.

β) Συγκεντρώνει και ελέγχει την πληρότητα των στοιχείων των προτάσεων που υποβάλλονται.

γ) Αξιολογεί τις προτάσεις που υποβάλλονται, εφαρμόζοντας τα κριτήρια ένταξης των πράξεων στα μέτρα του επιχειρησιακού προγράμματος.

δ) Μεριμνά για έκδοση των αποφάσεων ένταξης των πράξεων στα μέτρα του επιχειρησιακού προγράμματος μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διατύπωσης γνώμης της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ και των αρμοδίων Υπουργείων. Για τα έργα που η εκτέλεση τους διέπεται από ν.1418/84 εξετάζει και προτείνει τα στάδια εξέλιξης για τα οποία απαιτείται προέγκριση.

ε) Συγκεντρώνει και ελέγχει τα στοιχεία παρακολούθησης εκτέλεσης των πράξεων (μηνιαία και τριμηνιαία δελτία παρακολούθησης) που υποβάλλουν οι τελικοί δικαιούχοι και μεριμνά για την καταχώρισή τους στο ΟΠΣ. Συνεργάζεται με την διαχειριστική αρχή του ΚΠΣ και την Αρχή Πληρωμής για το περιεχόμενο των στοιχείων που οι τελικοί δικαιούχοι υποβάλουν στα μηνιαία και τριμηνιαία δελτία παρακολούθησης.

στ) Παρακολουθεί τους τελικούς δικαιούχους σχετικά με την τήρηση των υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει, καθώς και την πορεία των πράξεων που εκτελούν, ιδίως όσον αφορά το φυσικό, τεχνικό και οικονομικό αντικείμενο, το χρονοδιάγραμμα και τις προοπτικές του, καθώς και τις υποχρεώσεις για τη δημοσιότητα, την τήρηση χωριστής λογιστικής μερίδας για το έργο και την τήρηση των πολιτικών.

2. Παρακολουθεί την πορεία εφαρμογής των μέτρων και τις προοπτικές τους και επεξεργάζεται προτάσεις βελτίωσης.

3. Μεριμνά για τη παροχή στοιχείων προόδου εκτέλεσης των πράξεων στις αρμόδιες για την χρηματοδότηση δημόσιες υπηρεσίες.

4. Για τα έργα που η εκτέλεσή τους διέπεται από τον ν. 1418/84, εξετάζει και

προτείνει την προέγκριση των σταδίων εξέλιξης των που αναφέρονται στην απόφαση ένταξης.

5. Προτείνει μέτρα υποστήριξης των τελικών δικαιούχων προκειμένου να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους.

6. Μεριμνά για την κατ' αρχήν αξιολόγηση των προτάσεων έργων που υποβάλλονται στο Ταμείο Συνοχής και εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Υπηρεσίας και παρακολουθεί την πορεία εκτέλεσής τους.

Γ. Μονάδα Γ' Ελέγχου

1. Μεριμνά για την πραγματοποίηση των ελέγχων που προβλέπονται στο άρθρο 6 του ν. 2860/2000 και ειδικότερα:

α. Ελέγχει την τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας κατά το στάδιο προετοιμασίας εκτέλεσης της πράξης, κατά την υποβολή της πρότασης ένταξης του έργου ή και μετά την ένταξή της στο επιχειρησιακό πρόγραμμα. Ειδικά για τα έργα που η εκτέλεσή τους διέπεται από το ν. 1418/84, ελέγχει προληπτικά την τήρηση της νομιμότητας στα οριζόμενα στάδια εξέλιξης της πράξης στην απόφαση ένταξης.

β. Κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων ελέγχει την νομιμότητα και κανονικότητα των δαπανών, την αξιοπιστία των πληροφοριών και οικονομικών στοιχείων που δηλώνονται από τον τελικό δικαιούχο στα πλαίσια των μηνιαίων και τριμηνιαίων δελτίων παρακολούθησης, την τήρηση των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει ο τελικός δικαιούχος κατά την ένταξη του έργου στο επιχειρησιακό πρόγραμμα και την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες και διατάξεις.

γ. Πραγματοποιεί ελέγχους στις πράξεις μετά τη γνωστοποίηση ολοκλήρωσης από τον τελικό δικαιούχο και εκδίδει την βεβαίωση τήρησης των υποχρεώσεων του τελικού δικαιούχου.

2. Αξιολογεί τα αποτελέσματα των ελέγχων και εισηγείται, την λήψη των απαραίτητων μέτρων για βελτίωση του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και μέτρα για την υποστήριξη των τελικών δικαιούχων προκειμένου να ανταποκρίνονται στις υποχρεώσεις τους.

3. Ελέγχει τις λειτουργίες της Ειδικής Υπηρεσίας σε σχέση με θέματα που θέτουν η Αρχή Πληρωμής, η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου και τα ελεγκτικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Στις περιπτώσεις που υπάρχουν βάσιμες ενδείξεις για την ύπαρξη παρατυπιών μεριμνά για την άμεση συγκρότηση ελεγκτικού οργάνου, τη διενέργεια του ελέγχου, την έκδοση του σχετικού πορίσματος και την ολοκλήρωση της διαδικασίας μέχρι το οριστικό κλείσιμο του θέματος.
5. Συντάσσει εκθέσεις ελέγχου και μεριμνά για την καταχώριση των πορισμάτων ελέγχων στο ΟΠΣ και την κοινοποίησή τους στην Αρχή Πληρωμής την Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου και τον τελικό Δικαιούχο.
6. Μεριμνά για την πραγματοποίηση των ελέγχων για τα έργα που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής, και εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας.

Δ. Μονάδα Δ΄ Οργάνωσης - Υποστήριξης

1. Μεριμνά για την κατάρτιση του προγράμματος ενεργειών τεχνικής βοήθειας-στήριξης σε συνεργασία με τις άλλες μονάδες και υποστηρίζει το έργο τους στην εκτέλεση των ενεργειών αυτών μετά την έγκρισή τους. Τηρεί τα οικονομικά και τεχνικά στοιχεία των ενεργειών αυτών.
2. Οργανώνει και λειτουργεί γραφείο πληροφοριών για την παροχή άμεσης ενημέρωσης και κατευθύνσεων στους ενδιαφερόμενους για θέματα του επιχειρησιακού προγράμματος. Επίσης παρέχει τεχνική υποστήριξη στη λειτουργία του ΟΠΣ σε συνεργασία με την αντίστοιχη μονάδα της διαχειριστικής αρχής του ΚΠΣ καθώς και στη λοιπή υποδομή της Υπηρεσίας.
3. Οργανώνει και τηρεί βιβλιοθήκη εργαλείων, μελετών, στοιχείων και απαραίτητων βοηθημάτων για τις ανάγκες της Υπηρεσίας.
4. Χειρίζεται τα θέματα προσωπικού και ειδικότερα τα διοικητικά, οικονομικά και τα θέματα οργάνωσης και εκπαίδευσης.
5. Μεριμνά για την οργάνωση των συνεδριάσεων της Επιτροπής Παρακολούθησης.
6. Τηρεί το πρωτόκολλο και το αρχείο της Υπηρεσίας, έχει την ευθύνη διακίνησης των εγγράφων, και την εν γένει γραμματειακή υποστήριξη των μονάδων και του προσωπικού της.

Άρθρο 4

Προσωπικό της Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος

Ιονίων Νησιών

1. Η στελέχωση της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ιονίων Νησιών γίνεται με προσωπικό αποκλειστικής και πλήρους απασχόλησης, σύμφωνα με το άρθρο 7 παρ.2 του ν. 2860/2000.
2. Το προσωπικό της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ιονίων Νησιών ανέρχεται σε 31 άτομα τα οποία κατά κατηγορία είναι:
 - A. Κατηγορία Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης, 26 άτομα
 - B. Κατηγορία Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, 2 άτομα
 - Γ. Κατηγορία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, 2 άτομα
 - Δ. Κατηγορία Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης, 1 άτομο
3. Για την αποτελεσματικότερη λειτουργία της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ιονίων Νήσων και ειδικότερα όσον αφορά τις αρμοδιότητες της μονάδας Β΄ Παρακολούθησης και Διαχείρισης που περιγράφονται στα σημεία 1α, 1β, 1ε, 1στ, 3, 4 και 5 της παραγράφου Β του άρθρου 3, μέχρι 3 άτομα από το παραπάνω προσωπικό της θα είναι εγκατεστημένο σε κάθε έδρα των Νομών Κεφαλληνίας, Ζακύνθου και Λευκάδος.

Άρθρο 5

**Ορισμός προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης
Επιχειρησιακού Προγράμματος Ιονίων Νησιών ,ασκούντων καθήκοντα
προϊσταμένου στις μονάδες της και αναπλήρωση προϊσταμένου της**

1. Ο Προϊστάμενος της Ειδικής Υπηρεσίας ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7 του Ν. 2860/2000.
2. Καθήκοντα προϊσταμένου των επί μέρους μονάδων της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ιονίων Νησιών ασκεί υπάλληλός της, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα, μετά από πρόταση του Προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας. Απόντος ή κωλυομένου του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Ιονίων Νησιών, αναπληρώνεται από υπάλληλο που υπάγεται στις διατάξεις του ν. 2683/1999 και ο οποίος ασκεί καθήκοντα προϊσταμένου μονάδος της.

ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

1. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το οποίο ιδρύθηκε το 1975 και του οποίου οι παρεμβάσεις περιορίζονται στις μειονεκτούσες περιφέρειες και αφορούν κυρίως τις παραγωγικές επενδύσεις, την υποδομή και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
2. Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), η δράση του οποίου επικεντρώνεται στην επαγγελματική κατάρτιση και στις ενισχύσεις για προσλήψεις.
3. Το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, τμήμα Προσανατολισμού (ΕΓΤΠΕ-Π), το οποίο στηρίζει την προσαρμογή των γεωργικών διαρθρώσεων και τις ενέργειες αγροτικής ανάπτυξης.

Με τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία επικυρώθηκε το 1993, η οικονομική και κοινωνική συνοχή συγκαταλέγεται μεταξύ των βασικών στόχων της Ένωσης. Ο επιδιωκόμενος μετά το Μάαστριχ στόχος είναι η δημιουργία των βάσεων της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ) με γνώμονα τα κριτήρια της "οικονομικής σύγκλισης": σταθερότητα των τιμών, των δημοσίων οικονομικών, των συναλλαγματικών ισοτιμιών και των επιτοκίων.

Για να καταστεί δυνατή η επίτευξη των στόχων αυτών, τα χρηματοδοτικά μέσα τα οποία χορηγούνται στα διαρθρωτικά ταμεία, δεν έπαυσαν να αυξάνονται. Σε αυτά προστίθενται άλλωστε οι επιχορηγήσεις του νέου Ταμείου Συνοχής καθώς και τα δάνεια της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕ).

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ (Ε.Τ.Ι.Ν.) Α.Ε

Σταχυολογώντας τους σκοπούς της εταιρείας, αναφέρονται ενδεικτικά:

1. Η υλοποίηση Προγραμμάτων Τουριστικής Προβολής Περιφέρειας Ιονίων Νήσων (διοργάνωση εκθέσεων, συνεδρίων, περιπτέρων προβολής, συμμετοχή σε εκθέσεις και συνέδρια εσωτερικού και εξωτερικού κ.ά).
2. Η πιστοποίηση ποιότητας των προσφερομένων υπηρεσιών στον τουρισμό σε περιφερειακό επίπεδο.
3. Η προώθηση της συνεργασίας σε περιφερειακό επίπεδο μεταξύ των φορέων του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για την ανάπτυξη σχετικών δράσεων και πρωτοβουλιών σε θέματα τουρισμού.
4. Η πληροφόρηση και στήριξη των φορέων ιδιωτικού και δημόσιου τομέα που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα.
5. Η έρευνα, καταγραφή και αξιοποίηση των στοιχείων που αφορούν την τουριστική αγορά και η εκπόνηση σχετικών μελετών.
6. Η υποστήριξη ενεργειών τουριστικών δραστηριοτήτων που θα συμβάλουν στη διάχυση του τουρισμού σε όλα τα νησιά του Ιονίου.
7. Η προώθηση της ανάπτυξης και του εκσυγχρονισμού των τουριστικών επιχειρήσεων και της μεταξύ τους συνεργασίας.
8. Η εφαρμογή, διαχείριση και αξιοποίηση Κοινοτικών, Εθνικών και Περιφερειακών προγραμμάτων και χρηματοδοτήσεων με αντικείμενο τον τουρισμό.
9. Η παροχή τουριστικών υπηρεσιών, συμβουλών, η σύνταξη μελετών, η δημιουργία βάσης δεδομένων, η δημιουργία και διάθεση εντύπων, CD ROM κλπ. σε επιχειρήσεις, φορείς του Δημοσίου, ΟΤΑ κ.α.
10. Η ανάπτυξη διαπεριφερειακών συνεργασιών.
11. Η επιμόρφωση του επιστημονικού και τεχνικού προσωπικού των φορέων των επιχειρήσεων και των ιδίων των επιχειρηματιών.

12. Η ανάπτυξη και προώθηση νέων μορφών τουρισμού.

Ο τουρισμός αποτελεί την κύρια οικονομική δραστηριότητα των νησιών του Ιονίου. Μια από τις μεγαλύτερες δυνάμεις ανάπτυξης της τοπικής οικονομίας. Αν και θεωρούνται πλέον ως καθιερωμένος τουριστικός προορισμός, τα Ιόνια έχουν να αντιμετωπίσουν νέες σημαντικές προκλήσεις, μέσα σ' ένα περιβάλλον έντονου ανταγωνισμού, με νέους προορισμούς να παρουσιάζονται διαρκώς στο προσκήνιο.

Στη διεθνοποιημένη οικονομία του σήμερα, το συγκριτικό πλεονέκτημα ενός τουριστικού προορισμού δεν θα βασίζεται πλέον απλά και μόνο στα αξιοθέατα που προσφέρει, αλλά σε μεγαλύτερο βαθμό στο μάνατζμεντ και στην ικανότητα του να κατανοήσει τις ραγδαίες αλλαγές που συντελούνται στον τουρισμό σε όρους τεχνολογίας, διαχείρισης ανθρωπίνων πόρων και υιοθέτησης αρχών διαρκούς και ισορροπημένης ανάπτυξης.

Προκειμένου να ανταποκριθούμε ως προορισμός στα νέα αυτά δεδομένα, αποτέλεσε κοινή διαπίστωση η αναγκαιότητα σύστασης ενός ενιαίου φορέα τουρισμού στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, με τη συμμετοχή της Τοπικής αυτοδιοίκησης, των Επαγγελματικών Τουριστικών Φορέων και του Περιφερειακού Ταμείου Ανάπτυξης. Με αυτό το σκεπτικό ιδρύθηκε τον Μάιο του 2002 η Εταιρία Τουρισμού Ιονίων Νήσων (Ε.Τ.Ι.Ν) Α.Ε, μια εταιρεία-πιλότος και για άλλους προορισμούς της χώρας, η οποία εδρεύει στη Λευκάδα.

Η ενεργός συμμετοχή και συμβολή των Ο.Τ.Α και του επιχειρηματικού κόσμου των Ιονίων που δραστηριοποιείται στον τουριστικό τομέα θα συμβάλλει τα μέγιστα ώστε να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα το οποίο θα είναι προς το συμφέρον ολόκληρης της Περιφέρειας.

Πρόθεσή μας αποτελεί η κοινή πορεία για τη διασφάλιση και αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας μας.

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

1	Πρόεδρος	Νίκος Ταμπακίδης	Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Ιονίων Νησιών
2	Αντιπρόεδρος	Γεώργιος Μαχειμάρης	Νομάρχης Κέρκυρας
3	Διευθύνων Σύμβουλος	Παναγιώτης Σκληρός	Επιχειρηματίας
4	Εντεταλμένος Σύμβουλος	Σπύρος Γαλιατσάτος	Αντιπρόεδρος Ξ.Ε.Ε.
5	Εντεταλμένος Σύμβουλος	Σωτήρης Κουρής	Αντινομάρχης Κεφαλονιάς-Ιθάκης
6	Εντεταλμένος Σύμβουλος	Στάθης Μυλωνάς	Πρόεδρος Επιμελητηρίου Ζακύνθου
7	Μέλος	Κων/νος Τσαγκαρόπουλος	Δήμαρχος Ζακυνθίων
8	Μέλος	Μαρία Γεωργάκη	Νομαρχιακή Σύμβουλος Ν. Λευκάδας
9	Μέλος	Σπύρος Σαμούρης	Επιχειρηματίας
10	Μέλος	Γεώργιος Ζούπας	Ένωση Ξενοδόχων Κέρκυρας
11	Μέλος	Βασίλης Κατσαρός	Πρόεδρος ΤΕΔΚ Κέρκυρας
12	Μέλος	Νίκος Αυλωνίτης	Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Κερκυραίων
13	Μέλος	Δημήτρης Χαρίτος	Ένωση Ταξ. Πρακτόρων Κέρκυρας

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

